

491.99

U-79

13

6851
1544

1154

491-99

✓

15-70

1

11

16

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ՝

Առաջադրաւ լեզուին Հայոց :

Հարագրեցեալ ստանկանալ լեզուաւ
ստ. իյսգուտ ալեզ հայոց : որք զոտաճ
հակաւ լեզու միայն գիտեն, և
գափաքին ուսանիլ զաշիար
հաքաւ հայերէնն :

Առաւուսաւորութիւն Միւսիթարայ
Վարդապետի Սեբաստացի :
Արքայապետ Կոնստանդնուպոլս :

110

Եւ այժմիկ տպագրեցեալ ջանքս իմաց
Վարդապետի :

Եւսի ՏՆ 1717. Եւսիվարի . 18 :

A
1097

Ի ՎԵՆԷՏԻԱ

Ի Տպարանի Անդունի Պաթօրի :

Հրամանաւ Մեծաւորաց, և վարիպետիմի
Գերազանցազուանի Տերակոտի :

УБОВИЧЕШО, Е
1952 Р.

5620

Բ ԱՆ ԱՌԸՆ ԹԵՐ ՅՕՂՍ .

Ազմիցս մեծաւ աղաչանօք խնդրեցաւ յոմանց բարեօրոշ տից , զի շարադրիցեմ զհոլովի անունանց , և զլծորդութեց բայից , և զորպիսութեց սյլոց մասանց քերականութե , այնպիսեաւ աշխարհաբարս յառնել , ըստ որում խօսին այնոքիկ հայք , որք բնակեալք են 'ի փոքրն ստիա , այսինքն 'ի բոլոր հասմանց տուն , և 'ի փոքր հայաւ տուն : Եւ եւ ոչ ունելով զժամանակ աշխարհի զվարկութիւն զամս բազումս , և վերջապէս ստիպեցեալ 'ի թախանձանաց' ձեռն արկի ըստ գոյնոյ կարի իմոյ վերադընտանել զքնաւորեցեալս կանոնաւորմունս զհոլովմանց անունանց , և զլծորդութեանց բայից աշխարհաբարս լեզուին մերոյ : Եւ բովանդակեցի զայնս յերկուս զրիշուկս , որոց մինն է՝ այս , որ անուննի դուռն քերականութե , և տողադրի : և միւսն է զվարդաստիպութե մասանց բանի , և զարարարութե նոցին , որ այժմոյս ոչ տուադրի : Արդ՝ սոյնս որ տուադրի պիտոյանայ նոցին , որք ոչ դիտեն զհայկական լեզու , և կամին ուսանիլ . իսկ միւսն հանդերձ սոքօք պիտոյանայ այնոցիկ , որք արդէն դիտեն զհայկական լեզու , և կամին վարժիլ այնոս առայս , զի կարիցեն աշխարհաբարս լեզունս առնել չարադրութիւն , և կամ նախադէս ուսանելով զայն , արամադրիլ առ ուսումն

քերականութե դրաքառի լեզուի մերոյ ։
 Բայց մինչ նոքին , որոց պիտոյ էր կիրա-
 ռութիւն սորին՝ առ ՚ի ուսանիլ զհայկական լե-
 զու , դիտէին միայն զլեզու տաճկական ,
 ստիպեցայ զի զխրատան այսորիկ առաջնոյ
 դրգկան , այսինքն դրան քերականութեան ,
 դարձուցանիցեմ ՚ի լեզու տաճկական , և
 ճանդէպ անուանց հոլովեցելոց , և բայից
 լծորդեցելոց դնիցեմ զբառս տաճկականս՝
 ոմ և տեսանի ։ Եւ առ առաւել դիւրու-
 թի ուսանողացն՝ յարմարեցի ընդ մին և
 եդի նաև զփոքրիկ բառարանիկ , յորում
 նախ՝ հայերէնն եղաւ , և հանդէպ այնմ
 տաճկերէնն , և համանշանեցան ՚ի նմին
 ստորև անուանց՝ վերջաւորութիւն եզակա-
 նաց սեռականաց , և յոգնականաց ուղղա-
 կանաց . իսկ ստորև բայից՝ վերջաւորու-
 թիւն առաջնոյ դիմի ահմանականի կառա-
 րեցելոյ , և վերջաւորութիւն երկրորդի դի-
 մի հրամայականի ներկայի , ՚ի ձեռն որոց
 դիւրապէս ճանաչին այլք մնացեալք հոլովք
 անուանց , և վերացմունք բայից ։ Բայց
 դիտելի է , զի բազմաց բայից սահմանա-
 կանի ներկայի երրորդ դէմն , և հրամայա-
 կանի երկրորդ դէմն եղ կան ՚ի աշխարհա-
 քառի լեզուի մերում այնպիսեալ ձայնիւ
 եղերի , որպէս յայտ է յուշադրողաց , որ
 ոչ զհնչումն էի ունի , և ոչ զհնչումն եթի .
 այլ զմիջական հնչումն ինչ ՚ի մէջ հնչմանց
 երկուց առացելոց տառիցս ։ Արդ մեք ,
 մինչ այլապէս ոչ էր կարելի , առ նշանա-
 կութիւն այնորիկ հնչման եղաք զտառն՝ է , և
 այնու եղերեցաք , ոմ և իսկ տեսանի ։ Ամ
 որոյ յայնպիսիս տեղիս՝ էն ոչ պարտի ար-
 տաքերիլ երկարձայնիւ , որպէս արտաքե-
 րի ՚ի դրաքառի լեզուով , այլ զցածու-
 ցեալ

ցեալ կերպիւ , և իբր առ հնչումն եթի հա
 կեցեալ , ըստ որում սովոր է արտաբերիլ
 'ի խօսիլն աշխարհօրէն : Իսկ վասն ոմանց
 սակաւուց արապականաց բառից , զորս
 աստէն յսկզբան գրչկանս եղաք , զիտեղի
 է . զի մինչ դարձուցաք զխրատան այսորիկ
 գրչկան 'ի տաճկական լեզու , պիտոյացան
 քերականականք բառք , որոց բնուքն ոչ
 գոյին 'ի տաճկականի լեզունջ , և մեք եթէ
 հայերէն դնիցէաք զայնպիսիս բառս' ոչ կա
 րէին բարեպէս յարմարիլ այնք ընդ տաճ
 կականի լեզունի , վասն որոյ արտահանեցաք
 'ի սորասլականաց բառարանաց ոմանց' զայնս
 բառկունս քերականականս , և այնու եզե
 րեցաք զպործն մեր , և աստէն դրեցաք
 գնոյեսն' դնելով հանդէս ինքեանց զհայե
 րէնն . ուպէս զի ուր անծանօթք են այնց
 բառից' խօսոյն հայելով աստէն' ծանօթա
 նայցեն : Արդ' վերջաւորեալ զբանս' խն
 դրեմ սիրով ընդունիլ զդուզնաբեայ աշ
 խատանս մեր , զոր մեծաւ սիրով նուիրեմ
 սիրելեացդ . ողջ լերուք 'ի Տէր :

ԲԱՌԻՔ ՔԵՐԱԿԱՆԱԿԱՆՔ

Ալեթի .

Ասլի .

Գանուշտան տաշտայ .

Գղաթը .

Զանթը մուսքըրի .

Զաթը ֆէալ .

Էմրի .

Թասրիֆ .

Թանարիֆի .

Թերթիսլ .

Թէքլիմաթ էթմէք .

Իթիհաստ օլմաք .

Իթթիֆայ օլմաք .

Իսրաճ օլմաք .

Իճանլի .

Իմթիւազի .

Իսթիֆհամի .

Իամրֆանլ .

Խաֆլ .

Խրուճ օլմաք .

Խուսուսի .

Կէշրիճի .

Կէշմիշ .

Հանգըր .

Հէճճէ .

Հըֆշ էթմէք .

Հիտայի .

Ղանթիէն կէշմիշ .

Ճէմի .

Ճէռռի .

Ման օլիւլէլէք .

Գործիական .

Սեւական .

Կարգէ գուրս .

Սաստիկ .

Էական բացասական .

Էական բայ .

Հրամայական .

Լծորդութիւն .

Սահմանական .

Կարգ .

Խօսիլ .

Միանալ .

Միանորիլ .

ԵԼԼԵԼ .

Ստորասական .

Զատական .

Հարցական .

Ընդունելութիւն .

Նախադրութիւն .

ԵԼԼԵԼ .

Նախընտրական .

Անցողական .

Յարակաւոր .

Ներկայ .

Վանկ .

Պահել .

Տրական .

Գերակաւոր .

Յոգնական .

Բացառական .

Մեկտեղ լինիլ .

Մանգի .

Մանի .
 Մաստառ .
 Մեծհուն .
 Մեծսփի .
 Մեքիան կեօստէրէն .
 Մեքիալ .
 Մինվալ .
 Միւնքըրի .
 Միւտ զահըր էթմէք .
 Միւքիտի .
 Մուսղղէպէթօլան .
 Մուսխէրէ .
 Մութթասըլ օլմաք .
 Մուսթաղպէլ .
 Յանթօ .
 Յեմուսի լիսան .
 Նասպի .
 Նեմիդտարլըք .
 Նեքի .
 Նիտայի .
 Շէքլ .
 Շիւպհէլք , վէ շիւ
 պհէ .
 Պանլընահու .
 Պէտաւթի .
 Պէտէլթէպլ .
 Պէքէմալ .
 Պինայի .
 Սառօ .
 Սաւթ .
 Սաւթի .
 Սաւթ ըմէծհուն .
 Սըքաթ .
 Սըքսթ պէյան էտի
 ծի .

Կառարեալ .
 Անէրև ոյթ .
 Կրաւորական .
 Չէպքական .
 Տեղ ցըղընօղ .
 Կրաւորական .
 Կերպ .
 Բաղասական .
 Տոյց տալ .
 Էղական .
 Վերջագած .
 Վերջաւորութիւն .
 Միւտորիլ .
 Ապառնի .
 Շաղկապ .
 Աշխարհարար լեղա .
 Հայցական .
 Որքանութիւն .
 Բաղասական .
 Կոչական .
 Էղանակ .
 Երկրայութիւն .
 Դուռն քերականութեան .
 Բաղաձայն .
 Դերբայ .
 Անկառար .
 Ուղղական .
 Քերականութիւն .
 Ձայն .
 Ձայնաւոր .
 Ձայնակրական .
 Դէմ .
 Դէմըստօղկամդէմ
 յայտնօղ .
 A 4 Սը

Սեփաթաղ .	Դէմքն պակաս .
Սառսրհ օրնաք .	Ընթիւ .
Տախիլ .	Մոնաղ .
Տախիլ օլուր .	Կռմունէ .
Տղամիր . հաանի պէ .	Դերանուն .
տէլ իամի .	
Տղահուն օլունուր .	Կերեխ .
Տէփ .	Հոլով .
Քէրեմի .	Խօսք .
Քէրիքիքեթ .	Որպիսութիւն .
Քիփայեթ .	Հէրիք .
Քալի .	Ներգործական .
Քսսլ .	Գլուխ .
Քէալ .	Բայ .
Քէալ իւստիս .	Մակբայ .

Քասը եզվեւնաթի : Ա :

Քի շիճէ , վէ դաջ Թիւղիոս տէ՛վր
 օլունուրլէր օլ Լաղղէթլէր , Քի՛
 իսմ տէյիլիւրլէր : Ա է շէ
 Թարլ տըլ եզվէլէթի
 տէ՛վր օլունուրլէր :

Էր Քիսմ Քի իսթէր Էրմէնիճէ
 օլունուրլէր , եզվէլէն՝ լուղմ
 տըլ Քի՛ պիլ է՛ վէ Քիքրինէ
 ալա՛թի իսթիլէր՝ օլունուրլէր
 շէ լեթիլ տէ՛վր օլունուրլէր :
 Ա է տաթի՛ պիլմէր հիէրլէթ
 տիւր՝ Քի իւլ Թիւղիոս տէ՛վր
 վր օլունուրլէր Վարտըլ՝ Քի օնլար Քիսթի վէթ
 չօթ իսթիլէր տէ՛վր օլունուրլէր : Անթի
 ինչն՝ եզվէլէն օլ իւլ Թիւղիոս տէ՛վր
 Ա : օլունուրլէր

Օլունմազքն օրինեկէրինի քօրուղ , վե
սօնկրս՝ դարը զաւանջարը :

Խտմէրինէ եվէլինճի Թիւռիտա տեւր
օլունմասը՝ պու օրինեկէրիլէն
պէյսն օլունուր :

Էղական .

Միւթրէտի .

Ողղական . հաց .
Սեռական . հացի .
Տրական . հացին .
Հայդական . հացը .
Բացառական . հացէն .
Գործիական . հացով .

Պինայի . եքմէկ .
Ասի . եքմէկին .
Հիտայի . եքմէկէ .
Նասսի . եքմէկի .
Ճէռռի . եքմէկտէն .
Ալէթի . եքմէկիլէն .

Յոռնական :

Ճէմի :

Ողղական . հացեր .
Սեռական . հացերու .
Տրական . հացերուն .
Հայդական . հացերը .
Բացառական . հացե
րուն .

Պինայի . եքմէկէր .
Ասի . եքմէկէրին .
Հիտայի . եքմէկէրէ .
Նասսի . եքմէկէրի .
Ճէռռի . եքմէկէր
տէն .

Գործիա . հացերով .

Ալէթի . եքմէկէրի
լէն :

Պունա կեօրէ տեւր օլունուրլար լիօք
խտմէր , նիճէքի պունուր :

Ալօ , ազդի , միլլէթ : ախտ , ախտի .
մարազ , աղ , աղի . տուզ , աղք , աղբի .
զիպիլ , աղտ , աղտի , բիր , արտ , ալտի .
թառլա , ալք , ալքի , կեօզ , բան , բանի ,
իշ , բանո , բանտի , զընտան : բսու , բա
ռի , լուղլէթ : բաղդ , բաղդի , թալէհ :
բակ :

Եղանակն .

Մեֆրէտի .

ուղ. աղարակ .
 սեռ. աղարակի .
 տրա. աղարակին .
 հայ. աղարակը .
 բայ. աղարակէն .
 գոր. աղարակով .

սլին. չեփողիկ .
 սալ. չեփուկին .
 հիտ. չեփուկէ .
 նաս. չեփուկի .
 ճէռ. չեփուկութեն .
 արէ. չեփուկիւլէն .

Յոգնակն .

Ճէյի .

ուղ. աղարակներ .
 սեռ. աղարակներու .
 տրա. աղարակներուն .
 հայ. աղարակները .
 բայ. աղարակներուն .
 գոր. աղարակներով .

սլին. չեփուկիւլէր .
 սալ. չեփուկիւլէրին .
 հիտ. չեփուկիւլէրէ .
 նաս. չեփուկիւլէրի .
 ճէռ. չեփուկիւլէրութեն .
 արէ. չեփուկիւլէրիւլէն .

Ա

6

Պոռնա

բակ , բակի , աւլու , բարձ , բարձի ,
 եասարք , բերդ , բերդի , դաշ : բոյ ,
 բոյի , ալիք : բաշկ , բաշկի , բուսի :
 գեղ , գեղի , քեօ , գետ , գետի , չայ ,
 դող , դողի , խոսրղ : դում , դումի , անլու :
 դորտ , դորտի , գուռադար : դահ , դահի ,
 դառթ : դեղ , դեղի , իլամ : եղ , եղի ,
 եադ : թագ , թագի , թած : թամբ , թամբ
 քի , էյեր : թեւ , թեւի , դօլ : թիփ , թիփ
 փի , քեփեկ : ժանկ , ժանկի , փառ : լար ,
 լարի , քերէշ : լաւ , լաւի , էյի : վե , գու
 սուրու :

Պու է վվելքի թիւս լիու տէ վր օլու նմադըն
 ալ թընտայ , օլ իսի մէր՝ քի չք հէճճէ ի լիւ
 տիրլէր՝ պիր հառ ք զիւսաւ ալ լարլար ճէմի
 օլու քարը մահէյ տէ , վէ ալ լնան հառ ք՝
 պո՛ւ առար , ն , նիճէ քո շօ՛լ օրինէ կիլէն

ՊՈՒՆԱ ԿԵՐԻ՛ չօք իսիմէր տէ՛վր օլունուր
լար : նիճէքիմ սլունլար :

Ազատ , աղատի , էղատ : սդահ , սդա-
հի , (ծամահքեսար : աթոռ , աթոռի , քիւր-
սի : ադուա , ագուաւի , գաուկա : աղաւ ,
ազաւի , սլէքեսար : ադէոր , ագէորի ,
դույլուքու : աղդական , ապդականի , իւրսըմ
ազոխ , ազոխի , գուուք : ախմար , ախմա-
րի , ահմաք : ախուռ , ախուռի , ահրու : ալ-
նաս , ալնատի , տուղաք : ալուայ , ալուայի ,
աիչ : աղաման , աղամանի , տուղտան : ա-
ղաղակ , աղաղակի , շամաթայ : աղալանք ,
աղալանքի , եալլարմաք : աղաւաչ , աղա-
աչի , դէշմէր : աղօթք , աղօթքի , սալաթ :
աղեղ , աղեղի , եան : աղէկ , աղէկի , էյլ :
աղի , աղիի , տուզու : աղքատ , աղքատի ,
թաղր : այրի , այրիի , տուլ : անուշ , ա-
նուշի տաթլը : անարատ , անարատի , այլու-
սըղ : անարժան , անարժանի , պէլայք :
անբաղդ , անբաղդի , (ծալէհսիղ : անողորմ ,
անողորմի , ռահիմսիղ : անէծք , անէծքի ,
պէտուտա : անդգամ , անդգամի , ինաթէք
հայասըղ : անիրաւ , անիրաւի , դալամ , անկիւն ,
անկիւնի , քեօլէ : անհաւատ , անհաւատի ,
տինսիղ : անսլարկեշտ , անսլարկեշտի , էանգ-
սիղ : անսլարտ , անսլարտի , սուչսուզ :
անսլատրատ , անսլատրատի , (ծէպտիլ-
սիղ : պեսարտ , պեսարտի : սլոդտ , սլոդտի :
կիրաւտ , կիրակտի : սիմոն , սիմոնի : գար-
լիէլ , գարրիէլի : համ , համի : նիկո-
ղոս , նիկողոսի : յակոբ , յակոբի :

Վէ գուսուրու :

Վէ տախի՛ ոլու է՛վլէլքի (ծիւռքու տէ՛վր
դէ՛ւնաղքն ալթընուայ)՝ չօք իսիմէր տէ՛
վար :

Վարտըրլէր , բի տէ՛վը օլունտուքլարը
մահէլնտէ՛քէնտիլէրինտէն հառ Ք եքսի-
լը . Նիճէքիմ ոլո՛ւ իքի օրնէկլէրիլն
կնօրունուրլէր :

Եղափան .

Միւ Քրէտի .

աւղ. Թռւղթ .
սեռ. Թղթի .
տրա. Թղթին .
հայ. Թռւղթը .
բաց. Թղթէն .
գոր. Թղթով .

սլին. քեահըտ .
ասլ. քեահըտըն .
հիտ. քեահըտա .
նաս. քեահըտը .
ճէռ. քեահըտտան
ալէ. քեահըտիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

աւղ. Թղթեր .
սեռ. Թղթերու .
տրա. Թղթերուն .
հայ. Թղթերը .
բաց. Թղթերուն .
գոր. Թղթերով .

սլին. քեահըտլար .
ասլ. քեահըտլարն .
հիտ. քեահըտլարայ .
նաս. քեահըտլարը .
ճէռ. քեահըտլարտան
ալէ. քեահըտլարիլէն .

Եղափան .

Միւ Քրէտի .

աւղ. գետին .
սեռ. գետնի .
տրա. գետնին .
հայ. գետնիւ .
բաց. գետնէն .
գոր. գետնով .

սլին. եէր .
ասլ. եէրին .
հիտ. եէրէ .
նաս. եէրի .
ճէռ. եէրտէն .
ալէ. եէրիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

աւղ. գետններ .
սեռ. գետններու .

սլին. եէրլէր .
ասլ. եէրլէրին .

տրա. դեւորններուն. հիտ. ներլէրէ.
 հայ. դեւորններո. նաս. ներլէրի.
 բաց. դեւորններուն. ճեռ. ներլէրտէն.
 գոր. դեւորններով. ալէ. ներլէրիլէն.

Պունլարայ կիօրէ՝ չեօք խիմլէր տէ՛ վե
 օլունուլար . վէ լաքին՝ օ՛լ խիմլէր քի
 պիր հէճճէ իլէն տիրլէր , էվվէլքի օրի-
 նէկին ալթընտայ տըրլէր . Քէ՛ տմմա՛ օլ
 խիմլէր քի չեօք հէճճէ իլէն տիրլէր՝
 իքինձի օրինէկին ալթընտայ տըրլար ,
 նիճէքի պունլար :

Աղնիւ , աղնւի , լաթիֆ , անթիծ , ան-
 բժի , լէքէսիզ , արմուռնի , արմնկի , տիրսէկի ,
 բաղուկ , բաղէի , գօլ , բամպակ , բամպկի ,
 փամպուք , բերան , բերնի , աղըղ , բժիչի ,
 բժլիկ , հէքիմ , բիճ , բըճի , փիճ , բլր .
 բլրի , տէկէնէկ , բուռնղ , բունցի , իւմլուք ,
 բլրուտ , բլրտի , չեօմլէկճի , գզլր , գղրի ,
 քիզիլ , գին , գնի , պահայ , գլր , գլի .
 եաղը , գիրք , գրքի . քիթաղ , ջուր , ջրի ,
 սու , կռնակ , կռնկի , սըրթ , անկաճ , անկ-
 ճի , գուլաք , աղբուր , աղսլրի , փունղար ,
 արծիւ , արծւի , գառթալ , ամբարիշտ ,
 ամբարշտի , միւնաֆըղ , արճիճ , արճըճի ,
 գուռչուն , գեղէցիկ , գեղէցիկ , կիւղէլ ,
 կտրիճ . կտրճի , եիկիթ , կօշիկ , կօշկի .
 ջիղմէ , հալիւ , հաշի , հիսսուլ , հովիւ ,
 հովի , չօսան , գպլր , գպլրի , չեմմաս ,
 գրացին , գրացնի , գօնչու , ասլուք , ասլրի ,
 չօսպա , արուն , արնի , գան , բութ ,
 բթի , պաշբարմաք , բուրթ , բրթի , եուն ,
 կուժ , կժի , տէսիթի . ասեղ , ասղի , ինկնէ :
 մկրատ , մկրտի , մաղաս , լնզու , լնզիլ , տիլ
 մաճուն , մաճնի , եօղուրթ , թուզ , թզի ,
 ինճիր , խաչատուր , խաչատրի , մկրտիչ ,
 մկրտի . վէ գուսուրու :

Ա է տախի՛ ոլուծիւռլու տէ՛ վր օլուռն
 ժաղքն ալթընտայ՝ չեօք իսխմիէր տէ սլու
 լունուրլար , քի տէ՛ վր օլունտուրլարը վա
 Կտընտէ , քէնտիւէրինիկն պիւր հառ Քը
 տէկիւնիւր , նիճէ քի՛ ոլու իքի օրինէկլէր
 տէ կեօրունուրլէր :

Եղական .

Միւ Քրէտի .

աղ. դէղ .
 սեռ. զիղի .
 տրա. դիղին .
 հայ. դէզգ .
 բաց. դիղէն .
 զոր. դիղով .

պին. երղլն .
 առլ. երղլնրն .
 հիտ. երղլնա .
 նառ. երղլնը .
 ճէռ. երղլնտան .
 ալէ. երղլնիլէն :

Յոդանալան .

Ճէմի .

աղ. դիղեր .
 սեռ. դիղերու .
 տրա. դիղերուն .
 հայ. դիղերը .
 բաց. դիղերուն .
 զոր. դիղերով .

պին. երղլնլար .
 առլ. երղլնլարն .
 հիտ. երղլնլարա .
 նառ. երղլնլարը .
 ճէռ. երղլնլարտան .
 ալէ. երղլնլարիլէն :

Եղական .

Միւ Քրէտի .

աղ. հնարադէտ .
 սեռ. հնարադիտի .
 տրա. հնարադիտին .
 հայ. հնարադէտը .
 բաց. հնարադիտին .
 զոր. հնարադիտով .

պին. քէնթպաղ .
 առլ. քէնթպաղն .
 հիտ. քէնթպաղա .
 նառ. քէնթպաղը .
 ճէռ. քէնթպաղտան .
 ալէ. քէնթպաղիլէն .

A 1097

Քասլ իբրնճի : Բ.

Քի նէ թարգ տըր իբրնճի տէ՛վը
օլունմադ :

Սիմէրինկ իբրնճի պապէթ տէ՛վը
օլունմադը՝ պու օրինէկլէրի՝
լէն պէյան օլունուր :

Եղական .

ուղ. հաւ .
սեռ. հաւու .
տուա. հաւուն .
հայ. հաւը .
բաց. հաւուն .
գոր. հաւով .

Միւֆրէտի .

պին. թաւուք .
ասլ. թաւուքըն .
հիւո. թաւուղա .
նաս. թաւուղը .
ճէռ. թաւութումն .
ալէ. թաւուղիլէն .

Յոգնական .

ուղ. հաւեր .
սեռ. հաւերու .
տուա. հաւերուն .
հայ. հաւերը .
բաց. հաւերուն .
գոր. հաւերով .

Ճէմի .

պին. թաւութլար .
ասլ. թաւութլարըն .
հիւո. թաւութլարա .
նաս. թաւութլարըն .
ճէռ. թաւութլարումն .
ալէ. թաւութլարիլէն .

Պունա կեօրէ տէ՛վը օլունուրլար չօք
խիմէր , նիճէքիմ սլունլար : Առաւօտ ,
առաւօտու , սասլահ , ժամ , ժամու , սա-
հէթ : կով , կովու , ինէկ : շաբաթ , շա-
բաթու , հաֆտա : ծով , ծովու , տէնկիզ :
գայլ :

գայլ, գայլու, գուռառ : ուլ, ուլու, օղ-
լաք : ցաւ, ցաւու, աղբը : արջ, արջու,
այր : որձ, որձու, երբեկ : հով, հովու,
եկել : ձառ, ձառու, եաւրու : սոմ, սոմու,
դըթըք : նախանձ, նախանձու, պախիլ-
լիք : թի, թիու, քիւրեք : մարդ, մար-
դու, ինտան :

Վէ պունտայ տէ՛ պիլմէք լաղըմորը, քի
չեօք հէճճէիլէն օլան իսիմլէր նէզէ-
ման քի ճէմի օլուրլար՝ պիր նու հառֆ
զիատէ ալըրլար. նիճէքիմ պունլար. առա-
ւօտ, սուաւօտու, ճէմիսի, սուաւօտներ.
նախանձ, նախանձու, ճէմիսի, նախանձ-
ներ :

Թէքրաւէն՝ պիլմէք լաղըմ տըր քի, պու-
լիքինձի թիւալիու տէվը օլունմաղըն ալթ-
ընտայ՝ չեօք իսիմլէր տէ վարտըրլէր, քի
տէ՛վը օլունտուքլէրի թադտիրտէ քէն-
սիլէրինտէն հառֆ էքսիլիւ. նէ շէքիլ քի
պու օրինէկ իլէն կեօլունուր :

Եղական .

ուղ. ցուրտ.
սեռ. ցրտու.
տրա. ցրտուն.
հայ. ցուրտը.
բաղ. ցրտուն.
դուր. ցրտով.

Միւլքրէտի .

պին. սուռք.
ասլ. սուռղըն.
հիա. սուռղա.
նաս. սուռղը.
ճէռ. սուռքտան.
ալէ. սուռղիլէն.

Յոգնական .

ուղ. ցրտեր.
սեռ. ցրտերու.
տրա, ցրտերուն.
հայ. ցրտերը.

Ճէմի .

պին. սուռքլար.
ասլ. սուռքլարըն.
հիտ. սուռքլարա.
նաս. սուռքլարը.
բաղ.

բաց. ցրտերուն . ճեռ. սուղաբլարստան .
 դոր. ցրտերով . ալէ. սուղաբլարիլէն .

Պունա կեօրէ՝ տէ՛վր օլունուլար վաճիւր
 իսիմլէր , նիճէքիմ պունլար : Տարի , տա-
 րու , երլ : դարի , դարու , առփայ , ամիոյ ,
 ամսու , այ : դօտի , դօտու , դուշաք : ջօ-
 րի , ջօրու , դաթըր : քամի , քամու , լուղ-
 կեար , մօրթի , մօրթու , տէրի : կաշի ,
 կաշու , կեօն : մարմին , մարմնու , թէն :
 եգի , եգու , պաղ : գլուխ , գլիու , պաշ :
 ածիլի , ածիլու , ուստուրա : գօրծէլի ,
 գօրծէլու , քեօմիւր : դէրի , դէրու , եառ-
 սըր : ադի , ադու , գույրուգ : գօմէշ ,
 գօմշու , ճամուս : անասուն , անասնու ,
 հայվան : դինի , դինու , շէրապ : թշնամի ,
 թշնամու , տուշման : սուրբ , սրբու , էվլիա-
 լու , լուու , փիրէ : եկեղեցի , եկեղեցու ,
 բիւնէ : մատնի , մատնու , եուղիւկ : որդի ,
 որդու , օղուլ : տանձինի , տանձէնու , ար-
 մուտագաճը : խէլացի , խէլացու , ագըլը :
 Պու իքինճի թիւուլիու տէ՛վր օլունմաղըն
 ալթընտայ՝ պիրդաջ իսիմլէր տէ պուլուն-
 ուրլէր . քի տէ՛վր օլունտուքլէրի վաղը-
 թաէ , քէնտիլէրինտէն հառք տէկիշիլի .
 նիճէքի պու օրինէկիլէն կեօրունուր :

Եղական .

ՄիւՔրէտի .

ուղ. երէց .
 սեռ. իրիցու .
 տրա. իրիցուն .
 հայ. երէցը .
 բաց. իրիցուն .
 դոր. իրիցով .

պին. քէշիշ .
 ասը. քէշիշն .
 հիտ. քէշիշէ .
 նաս. քէշիշի .
 ճեռ. քէշիշտէն .
 ալէ. քէշիշիլէն .

ուղ . իրիցներ .	սլին . քէշիչէր .
սեւ . իրիցներու .	ասլ . քէշիչէրին .
տրա . իրիցներուն .	հիա . քէշիչէրէ .
հայ . իրիցները .	նաս քէշիչէրի .
բաց . իրիցներուն .	ճէռ . քէշիչէրուէն .
գոր . իրիցներով .	ալէ . քէշիչէրիւն .

Պունաւ լիօրէ տէ՛վը օլունուրլար սլիւր
 դաջ իսիմլէր , նիճէքի պունլար : Վոր ,
 փօրու , դառլն : Հորթ , հօրթու , պու
 զաղը : պորա , պօրու , կիօսլէկ : փոշի ,
 փօշու , թօզ : հօր , հօրու , դույու : ձոր ,
 ձօրու , տէրէ : էշ , իշու , էշէք : աղունէս ,
 աղունիսու , թիլքի : հոտ , հօտու , գօշու :

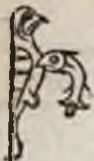
Աէ տախի՛ պիլմէք լաղըմ տըր քի , պու
 իքինճի թիւռլիու տէվը օլունմաղըն ալթ
 ընտայ՝ սլիրգաջ իսիմլէր վարտըրլէր քի ,
 քէնտիլէրիննէ ճէմիլէրի իքի թիւռլիու
 օլուրլէր . նիճէքիմ պունլար : լու , լունու ,
 լուներ , լուներու : լուններ , լուններու :
 էշ . իշու : իշեր , իշերու , իշաններ , իշ
 աններու : թի , թիու , թիեր , թիերու ,
 թիաններ , թիաններու : որդի , որդու ,
 որդիներ , որդիներու , որդիք , որդոց :
 մարդ , մարդու , մարդիքներ , մարդիքնե
 րու , մարդիք , մարդոց : մարդոցն , մար
 դիքը , մարդիքոցմէն , մարդիքոցմով :

Աէ թէքրարէն՝ պիլմէք լաղըմ տըր քի ,
 նիճէ հօքարտայ տէտիք : օլ իսիմլէր քի
 սուլթի հառ Քիլէն մուսուղլէսլէթ օլուրլէր ,
 քէնտիլէրիննէ միւ Քիլէտի նասպիսի՛ նու
 հառ Քիլէն մուսախէր օլուր . հօքքի եթ
 հառ Քիլէն , նիճէքի պունլար : սարի , տա
 րու ,

1
21
բու, նասպիսի՝ տարին. վէ եօքքի տարիւր,
փոշի, փօշու, նասպիսի, փոշին, վէ եօք-
քի փոշիւր:

Քասլ իւշիւնճի. Գ.

Քի նէ Թարղ տըր իւշիւնճի տէ՛ վը
օլունմաք:

Սիմէրինկ տէ՛ վը օլունմասրներկ
իւշիւնճի Թարղը՝ սլու օրինէկ
լէրիլէն պէյան օլունուր:

Եղական.

ուղ. դուռն.
սեռ. դաւն.
տրա. դաւնն.
հայ. դուռը.
բաց. դռնէն.
գոր. դռնով.

Միւ Քրէտի.

պին. դաբու.
ասլ. դարընընկ.
հիւո. գաբուհա.
նաս. գաբուեու.
ճէռ. գաբուտան.
ալէ. դաբուիլէն.

Յոգնական.

ուղ. դռներ.
սեռ. դռներու.
տրա. գռնելուն.
հայ. դռները.
բաց. դռներուռն.
գոր. դռներով.

Ճէմի.

պին. դաբուլար.
ասլ. դաբուլարըն.
հիւո. գաբուլարա.
նաս. դաբուլարը.
ճէռ. դաբուլարտան.
ալէ. դաբուլարիլէն.

Եղական.

ուղ. դառն.
սեռ. դառան.

Միւ Քրէտի.

պին. դուզու.
ասլ. դուզունուռնկ.
տրա.

տրա. դառանն .
հայ. դառը .
բաց. դառնէն .
գոր. գառնով .

հիտ. գուղուեա .
նաս. գուղուեու .
ճէռ. գուղուտան .
այլէ. գուղուիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ. դառնէր .
սեռ. դառնէրու .
տրա. դառնէրուն .
հայ. դառնէրը .
բաց. դառնէրուն .
գոր. դառնէրով .

այլն. դուղուլար .
ասլ. դուղուլարնկ .
հիտ. դուղուլարա .
նաս. դուղուլարը .
ճէռ. դուղուլարտան .
այլէ. դուղուլարիլէն .

Պունլարա կեօրէ՝ տէ՛վը օլունուրլար
լէօք իսիմլէր : նիճէքի պունլար : Հիճն ,
հիման , թէմէլ : տուն , տան , էվ : աղջիկ ,
աղջկան , գըղ : ձուկն , ձկան , պալքբ : իրի-
կուն , իրինկան , ադչամ : շուն , շան , իթ :
ծունկն , ծնկան , տիղ : նուռն , նռան ,
նսու : ամառն , ամռան , եսղ : ձմեռն ,
ձմռան , գըշ : աղջնիկ . աղջնկան , կեօկէր-
լին : մօջուռն , մօջման , դառընճա : կուռնկ ,
կուրնկան , տուռնա : ճնճղուկ , ճընճղկան ,
սէրչէ : մակն , մկան , սըչան : թոռն , թռ-
ռսն , թօռուն : լեռն , լեռան , տաղ : եղն ,
եղան , ոքիւղ : գորտն , գորտան , դուռ-
սլաղը : փուռն , փռան , Քուռուն : որդն ,
որդան , դուռթ : սշուն , աշան , կիւղ :
բեռն , բեռան , եուք : դարուն , դարնան ,
պահար : ճուռն , ճռան , պաճադ :

Թէքրարէն՝ լազըմտըր պիլմէք , քի նէ
դստուար իսիմլէր վարտըրլէր պու պիզիմ
յէմումի էրմէնիան լիսանը իլինտէ , քի շօ
թիւն , սաւթ իլէն մուախէր օլուրլար ,
հէփիսի պու իւչիւնճի թիւալիու տէ՛վը
օլուն

օլունմաղըն ալթընայ տախիլ օլուրլար . վէ
ամմա միւֆրէտի դալըրլար : վէ գօլայլըք
իլէն ճէմի օլմաղէր , նիճէքիմ քիթապի
լթանը իչինտէ օլուրլէր . վէ իշտէ պոռ
օրինէկիլէն կեօրունուր :

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ . աղէկութիւն .	պին . էյլիք .
սեռ . աղէկութի .	ասլ . էյլիկին .
տրա . աղէկութէ .	հիտ . էյլիկէ .
հայ . աղէկութի .	նաս . էյլիկի .
բազ . աղէկութէն .	ճէռ . էյլիքտէն .
գոր . աղէկութենով .	ալէ . էյլիքիլէն .

Փասլ տիօրտիունճի . Դ .

Քի նիճէ սէ՛վր օլունուրլէր օլ իսիմլէր , քի
եօքարտայ եաղըլուն իւչ թիււլիու
տէ՛վր օլունմաթլըղըն ալթը
նայ տիւշմէղ լէր :

Լ իսիմլէր՝ քի եօքարտայ եաղը
լանլարըն ալթընայ վադըճ օլ
մաղէր , Էիտի թիււլիու տըլ
լէր . վէ իշտէ՝ ճիւմէսիննի
օրինէկլէրինի սըրաիլէն գօրունղ :

Էվլէլինճի օրինէկ :

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ . տէր .	պին . սահապ .
սեռ . տիրոջ .	ասլ . սահասլըն .
տրա . տիրոջն .	հիտ . սահասլընս .

հայ .

հայ, տիրւր .
բաց, տիրոջմէն .
գոր, տիրոջմով .

նաս, սահապլըն .
ճէռ, սահապլընտան .
ալէ, սահապլըլէն .

Յոգնական :

Ճէմի .

ոռլ, տիրւրտիք .	սլին, սահապլար .
սեռ, տիրւրտոց .	ասլ, սահապլարըն .
տրա, տիրւրտոցն .	հիտ, սահապլարընա .
հայ, տիրւրտիքը .	նաս, սահապլարընը .
բաց, տիրւրտոցմէն .	ճէ, սահապլարընտան .
գոր, տիրւրտոցմով .	ալէ, սահապլարըլէն .

Պունա կեօրէ տէվը օլունուրլար պու
խիմլէր : քուր , քուրոջ : քուրւրտիք ,
քուրւրտոց : դըղգարտաշ : մօրքուր , մօր-
քուրոջ : մօրքուրտիք , մօրքուրտոց : թէյ-
ղէ : հօրքուր , հօրքուրոջ . հօրքուրտիք ,
հօրքուրտոց , հալա :

Պիրգաջ խիմլէր տէ վարտըրլէր , բի-
բէնտիլէրինինկ փւֆրէտիլէրի պունճիլային
օլուրլար . վէ լաքին ճէմլիլէրի դայրը
թիււլիոս օլուրլէր , նիճէքի պունլար :
կին , կնոջ , դառը : կնքտիք , կնքտոց ,
կնքտոցն , կնքտիքն , կնքտոցմէն , կնքտոցմով :
դառըլար : պարտատէր , պարտատիրոջ .
սլուճլու : սլարտատիրնէր , սլարտատիրնե-
րու , սլուճլուլար : տէ-րտը , տէրտիրոջ ,
փափազ : տէրտէրնէր , տէրտէրնէրու ,
փափազլար :

Իջինճի օրինէկ :

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. հայր .
սեռ. հօր .
տրա. հօրըն .
հայ. հայրը .
բաց. հօրէն .
դոր. հօրով .

պին. պապա .
ասլ. պապանընկ .
հիտ. սլապայա .
նաս. սլապայը .
ճէռ. սլապաւոան .
ալէ. պապաիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ. հարեր .
սեռ. հարերու ,
տրա. հարերուն .
հայ. հարիրը .
բաց. հարերուն .
դոր. հարերով .

պին. պապալար .
ասլ. պապալարընկ .
հիտ. պապալարա .
նաս. պապալարը .
ճէռ. պապալարոան .
ալէ. պապալարիլէն .

Պունա կեօրէ տէ՛վր օլունուրլէր , մայր ,
մօր , աւա : եղբայր , եղբօր , գարուսը : վե-
լաքին պու սօնղնուսթինինկ ճէմիսի , դայըր
թարղ օլուր : նիճէքի իշաէ հազարըղ .
սղբրտիք , աղբրտոց , աղբրտոցն , աղբր-
տիքը , աղբրտոցմէն , սղբրտոցմով :

Վէ տախի՛ պունուն քիսլի տէ՛վր օլու-
նուրլար ածամայր , ածամօր , ածահայր ,
ածահօր :

Վէ լաքին պունլար՝ ճէմի օլմազլէր :

Իւշիւնճի օրինէկ :

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. օր.
սեռ. աւուր .
տրա. աւուրն .
հայ. օրը .
բաց. օրէն .
գոր. օրով .

պին. կիւն .
ասլ. կիւնուէկ .
հիտ. կիւնէ .
նաս. կիւնիու .
ճէռ. կիւնտէն .
ալէ. կիւնիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ. օրեր .
սեռ. օրերու .
տրա. օրերուն .
հայ. օրերը .
բաց. օրերուն .
գոր. օրերով .

պին. կիւնլէր .
ասլ. կիւնլէրինկ .
հիտ. կիւնլէրէ .
նաս. կիւնլէրի .
ճէռ. կիւնլէրտէն .
ալէ. կիւնլէրիլէն .

Պաւնճիլային տէվը օլունուր , կէս օր ,
կէս աւուր , կիւն ետըրսը :

Ալ լաքին ոլունունկ ճէմիսի օլմաղ :

Տիօրտիւնճի օրինէկ :

Եղական .

ուղ. տիրուհի .
սեռ. տիրուհէ .
տրա. տիրուհէ .
հայ. տիրուհին .
բաց. տիրուհիէն .
գոր. տիրուհիով .

Պոռնա կեօրէ՛ տէ՛վո օլուռուրլէր շօլ
իսիմլէր , սրբուհի . վարդուհի . եսայի :
Վէ գայրը ինսանլէրինկ իսիմլէրի : Լաքին
պոռնլարըն ճեմլիսի եօք տուր :

Պէճինճի օրինէկ :

Եզական ,

ուղ. աղամ .
սեռ. աղամայ .
տորա. աղամայ .
հայ. աղամը .
բաց. յաղամայ .
գոր. աղամով .

Պոռնճիլային տէ՛վո օլուռուրլէր պոռ
իսիմլէր : սէթ , սէթայ : քամ , քամայ :
էրզրում , էրզրումայ :

Վէ գայրը ատէմլէրինկ իսիմլէրի : Լա-
քին՝ պոռնլարընտէ ճեմլիսի օլմազ :

Աթընճը օրինէկ :

Եզական .

Միւֆրէտի .

ուղ. բաղնիք ,
սեռ. բաղնեց .
տորա. բաղնեցն .
հայ. բաղնիքը .
բաց. բաղնեցէն .
գոր. բաղնիքով .

պին. հէմամ .
ասլ. հէմամըն .
հիւտ. հէմամա .
նաս. հէմամը .
ճէռ. հէմամտան .
ալէ. հէմամիլէն .

Յոգնական :

Ճեմի :

ուղ. բաղնիքներ . պին. հէմամլար .
 օեռ. բաղնիքներու . ասլ. հէմամլարլն .
 տրա. բաղնիքներուն . հիտ. հէմամլարա .
 հայ. բաղնիքները . նաս. հէմամլարը .
 բաց. բաղնիքներուն . ճէռ. հէմամլարտան .
 գոր. բաղնիքներով . ալէ. հէմամլարիլէն .

Պունա կեօրէ տէվր օլունուր , հարսնիք,
 հարսնեց , տիւկիւն :

Եւտինճի օրինէկ :

ուղ. կիրակոսէնք . պին. կիրակոսլուլար .
 սեռ. կիրակոսէնց . ասլ. կիրակոսլուլարլն
 տրա. կիրակոսէնց . հիտ. կիրակոսլուլա-
 րա .
 հայ. կիրակոսէնք . նաս. կիրակոսլու-
 լարը .

Պունա կեօրէ տէվր օլունուլար ճիւմ-
 լի իսիմլէր , քի ենք ոաւթ իլէն մուախէր
 օլուրլէր , նիճէքի պունլար : պետրոսէնք,
 պօլոսէնք , մարիամնիք , վէ գայլըրլարլ :

Ֆասլ պէջնճի . Ե .

Քի նէ շէքիւ տէ՛վը օլունուրլար գայլը
գալան իսիմլէր :

Ուալ իթմէք իշուն լազըմ օլան
իսիմլէր պոյլէ տէ՛վը օլունուր-
լէր :

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. ով, որ .
սեռ. օրու .
տրա. օրու, ում .
հայ. ով .
բաց. յուամի .
գոր. որով .

պին. քիմ .
ասլ. քիմինկ .
հիտ. քիմէ .
նաս. քիմի .
ճէռ. քիմուն .
ալէ. նէիլէն, քիմին-
իլէն .

Յոգնախան .

Ճէմի .

ուղ. որունք .
սեռ. որունց .
տրա. որունց .
հայ. որունք .
բաց. որունցմէ .
գոր. որունցմով .

պին. քիմլէր .
ասլ. քիմլէրինկ .
հիտ. քիմլէրի .
նաս. քիմլէրի .
ճէռ. քիմլէրուէն .
ալէ. քիմլէրիլէն .

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. ինչ .
սեռ. ինչու .
տրա, ինչուն .
հայ. ինչը .

պին. նէ .
ասլ. նէնինկ .
հիտ. նէյէ .
նաս. նէյի .

В

3

բաց.

բաց. ինչէն .
 Գոր. ինչով .

Ճէռ. նէտէն .
 ալէ. նէիլէն .

Աէ պու սուալի իսմին ճէմիսի եօք տուր :

Պու իբի իսիմէր , մէկմի , պիր քիմսէ . ա-
 մէնն , հէփսի , պօյլէ տէ՛վը օլունուրլէր :

Եղական .

ՄիւՔրէտի .

աւղ. մէկմի .
 սեռ. մէկիմի .
 տրա. մէկիմի .
 հայ. մէկմի .
 բաց. մէկէմի .
 Գոր. մէկովի .

պին. պիրքիմսէ .
 ասլ. պիրքիմսէնինկ .
 հիտ. պիրքիմսէյէ .
 նաս. պիրքիմսէյի .
 Ճէռ. պիրքիմսէտէն .
 ալէ. պիրքիմսէիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

աւղ. մէկքանի .
 սեռ. մէկքանիի .
 տրա. մէկքանիին .
 հայ. մէկքանին .
 բաց. մէկքանիէն .
 Գոր. մէկքանիով .

պին. պիրգաչ .
 ասլ. պիրգաչընկ .
 հիտ. պիրգաչընա .
 նաս. պիրգաչընը .
 Ճէռ. պիրգաչընտանա .
 ալէ. պիրգաչըիլէն .

Եղական .

ՄիւՔրէտի .

աւղ. ամէնն .
 սեռ. ամէնուն .
 տրա. ամէնուն .
 հայ. ամէնն ,
 բաց. ամէնէն .
 Գոր. ամէնովն .

պին. հէփսի .
 ասլ. հէփսինինկ .
 հիտ. հէփսինէ .
 նաս. հէփսինի .
 Ճէռ. հէփսինտէն .
 ալէ. հէփսիլէն .

21

Պաշտօնէ Ծէմիսի եօթտուր : Գէ շինութի
տէք հերնէքի հազարք իսիմէրինկ տէվը
օլունմասը իլիւն՝ եէթէր տիր :

Փառլ Ալթընճը . 2.

Քինէ Թարղ տէվը օլունուր՝ տղամիր ,
եյամնի պէտէլ իսի :

Ու լուղղէթլէր , ես , պէն : Դու ,
սէն : ան , օլ : սա , պու : տվի ,
շու : նա , օ : նվի , օլ : աա , շօլ :
առ , շու : ինքն , քէնտի : Դ
րոնք , պիղիմքիլէր : ձերոնք , սիղինքիլէր :
տղամիր՝ տէյիլիլէր , եամնի պէտէլ իս
միր : զիրէ իսմինկ եէրինէ տախիլ օլուրլէր
քէլամլէր իլինտէ : անընկ իլիւն պունլարլն
տէվը օլունմասընը՝ սըրա իլէն պու եէրտէ
յ օրուղ :

Եղտկան .

ուղ . ես .
սեռ . իմ .
տրա . ընձի .
հայ . զիս .
բաց . յիամէ .
պոր . ինձմով .

Միւ քրէտի .

պին . պէն .
ասլ . պէնիմ .
հիտ . պունկա .
նաս . պէնի .
Ծէռ . պէնտէն .
ալէ . պէնիմիլէն .

Յողնական .

ուղ . մեք .
սեռ . մէր .
տրա . մեզի .
հայ . զմեզ .

Ծէմի .

պին . պիղ .
ասլ . պիղիմ .
հիտ . պիղէ .
նաս . պիղի .

բաց. մէնէ .
գոր. մեղմով .

Ճէռ. պիղտէն .
ալէ. պիղիմիլէն .

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. ԳՊԼ .
սեռ. քոյ .
տրա. քեզ , կամ քեզի .
հայ. զքեզ .
բաց. քէնէ .
գոր. քեզմով .

պին. սէն .
սուլ. սէնինկ .
հիւտ. սանկա .
նաս. սէնի .
Ճէռ. սէնտէն .
ալէ. սէնինկիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ. ԳՊԸ .
սեռ. ձեր .
տրա. ձեզ , կամ ձեզի .
հայ. զձեզ .
բաց. ձէնէ .
գոր. ձեզմով .

պին. սիզ .
սուլ. սիզինկ .
հիւտ. սիզէ .
նաս. սիզի .
Ճէռ. սիզտէն .
ալէ. սիզինկիլէն .

Եղական .

Միւֆրէտի .

ուղ. ան .
սեռ. անոր .
տրա. անոր .
հայ. զան .
բաց. անկից .
գոր. անով .

պին. օ .
սուլ. օնուենկ .
հիւտ. օնա .
նաս. օնու .
Ճէռ. օնուան .
ալէ. օնուենկիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ. անոնք .
սեռ. անոնց .
տրա. անոնց .
հայ. զանոնք .

պին. օնլար .
սուլ. օնլարենկ .
հիւտ. օնլարա .
նաս. օնլարը .

բաց.

բաց. անոնցմէ .
դոր. անոնցմով .

Ճէս. օնլարութան .
ալէ. օնլարիլէն .

Եղական .

Միւ Քրէտի .

ուղ. սա .
սեւ. սըվոր .
տրա. սըվոր .
հայ. սա .
բաց. սըլից .
դոր. սըվով .

պին. պու .
ասլ. պունուենկ .
հիտ. պունա .
նաս. պունու .
Ճէս. պունտան .
ալէ. պունուենիլէն .

Յորնական .

Ճէյի .

ուղ. սըվոնք .
սեւ. սըվոնց .
տրա. սըվոնց .
հայ. սըվոնք .
բաց. սըվոնցմէ .
դոր. սըվոնցմով .

պին. պունլար .
ասլ. պունլարլենկ .
հիտ. պունլարա .
նաս. պունլարլ .
Ճէս. պունլարտան .
ալէ. պունլարիլէն .

Եղական .

Միւ Քրէտի .

ուղ. տըվի .
սեւ. տվոր .
տրա. տվոր .
հայ. տվի .
բաց. տիլց .
դոր. տվով .

պին. շու .
ասլ. շունուենկ .
հիտ. շունա .
նաս. շունու .
Ճէս. շունտան .
ալէ. շունուենիլէն .

Յորնական .

Ճէյի .

ուղ. տվոնք .
սեւ. տվոնց .
տրա. տվոնց .
հայ. տվոնք .

պին. շունլար .
ասլ. շունլարլենկ .
հիտ. շունլարա .
նաս. շունլարլ .

Ե 5 բաց.

բաց. տվոնցմէ .
գոր. տվոնցմով .

Ճէռ. շուշարտան .
ալէ. շուշարիլէն .

Եղական .

Միւֆրէտի .

աւղ. նա, կամ, նվի .
սեռ. նվոր .
տրա. նվոր .
հայ. նվի .
բաց. նկից .
գոր. նվով .

պին. օ .
ասլ. օնշենկ .
հիտ. օնա .
նաս. օնու .
Ճէռ. օնտան .
ալէ. օնունկիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

աւղ. նվոնք .
սեռ. նվոնց .
տրա. նվոնց .
հայ. նվոնք .
բաց. նվոնցմէ .
գոր. նվոնցմով .

պին. օնլար .
ասլ. օնլարընկ .
հիտ. օնլարա .
նաս. օնլարը .
Ճէռ. օնլարտան .
ալէ. օնլարիլէն .

Եղական .

Միւֆրէտի .

աւղ. աս .
սեռ. ասոր .
տրա. ասոր .
հայ. զաս .
բաց. ասկից .
գոր. ասով .

պին. պու .
ասլ. պունուկ .
հիտ. պունկա .
նաս. պունու .
Ճէռ. պունտան .
ալէ. պունունկիլէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

աւղ. ասոնք .
սեռ. ասոնց .
տրա. ասոնց .
հայ. զասոնք .

պին. պունլար .
ասլ. պունլարընկ .
հիտ. պունլարա .
նաս. պունլարը .
բաց.

բաց. աստնցմէ .
գոր. աստնցմով .

Եղական .

ուղ. ատո .
սեռ. ատոր .
տրա. ատոր .
հայ. զստ .
բաց. ատկից .
գոր. ատով .

Յոգնական .

ուղ. ատոնք .
սեռ. ատոնց .
տրա. ատոնց .
հայ. զատոնք .
բաց. ատոնցմէ .
գոր. ատոնցմով .

Եղական .

ուղ. ինքն .
սեռ. իր .
տրա. իրեն .
հայ. զինքն .
բաց. իրմէ .
գոր. իրմով .

Յոգնական .

ուղ. իրենք .
սեռ. իրենց .
տրա. իրենց .
հայ. զիրենք .

ճէռ. սլուելարտան .
ալէ. սլուելարիլէն .

Միւթրէտի .

պին. շու .
ասլ. շունունկ .
հիտ. շունկա .
նաս. շունու .
ճէռ. շունտան .
ալէ. շունունկիլէն .

Ճէմի .

պին. շունլար .
ասլ. շունլարընկ .
հիտ. շունլարա .
նաս. շունլարը .
ճէռ. շունլարտան .
ալէ. շունլարիլէն .

Միւթրէտի .

պին. քէնտի .
ասլ. քէնտիլէնկ .
հիտ. քէնտիսինէ .
նաս. քէնտիսինի .
ճէ. քէնտիսինտին .
ալէ. քէնտիսիլէն .

Ճէմի .

պին. քէնտիլէր .
ասլ. քէնտիլէրինկ .
հիտ. քէնտիլէրինէ .
նաս. քէնտիլէրինի .

բաց. իրենցմէ .
դոր. իրենցմով .

ճէ. քէնտիլէրինտէն
ալէ. քէնտիլէրիլէն .

Պոլ տղամիրլէր՝ մերոնք, պիղիմբիլէր. ձե-
րոնք , սիղինքիլէր , միւՔրէտսիղ ,
սլոյլէ տէ՛վը օլունուրլար :

ուղ. մերոնք .
սեռ. մերոնց .
տրա. մերոնց .
հայ. մերոնք .
բաց. մերոնցմէ .
դոր. մերոնցմով .

պին. պիլիմբիլէր .
ասլ. պիղիմբիլէրինկ .
հիտ. պիղիմբիլէրէ .
նաս. պիլիմբիլէրի .
ճէս. սիլիմբիլէրտէն .
ալէ. պիղիմբիլէրիլէն .

ուղ. ձերոնք .
սեռ. ձերոնց .
տրա. ձերոնց .
հայ. ձերոնք .
բաց. ձերոնցմէ .
դոր. ձերոնցմով .

պին. սիղինքիլէր .
ասլ. սիղինքիլէրինկ .
հիտ. սիլինքիլէրէ .
նաս. սիղինքիլէրի .
ճէռ. սիղինքիլէրտէն .
ալէ. սիղինքիլէրիլէն .

Պոլնոտս պիլմէք լալըմուրը քի՛ պոլ իւլ
հառՔ , ս , դ , ն , սիՔաթ , եա պաշ-
քալըք պէյան էտիճի տիլլէր , նիճէքիմ ,
պոլ օրինէկ կեսսթէրիլ : Տունս , էվիմ ,
տունըդ , էվինկ , տունըն , էվի : Չեռքս ,
էլիմ , ձեռքդ , էլինկ , ձեռքն , էլի : վէ
պոլ դատար՝ եէթէրուր տղամիր իլին :

Փաստ Եկտինճի Է.

Քի նէ տիր ֆէաւ : Վէ նիճէ Թասրիֆ
օլունուր :

Էաւ իշին մաալում օլայ քի , օլ
լուղղէթլէր՝ քի ֆէաւ տէյի-
լիրէր , քէնաթլէրիննի իւչ
սիֆաթլէրի վար տըր : Վէ
ալթը ղէմանլէրիննի , իւչ շէթլւ
լէրիննի ալթընտայ Թիւալիու
Թիւալիու տէվր օլուրլար : Վէ
պունտան տըր քի՝ պիր ֆէալիննի չէօթ
Թիւալիու մուսթիքսի շուր : նիճէթլմ
իշտէ՝ քէնաթլէրիննի սրինէլլէրիննի դօ-
րուղ տէօրթ Թիւալիու Թասրիֆ ալթըն-
տայ : Վէ հէրքիմքի պու օլինէլլէրի էյի-
ճէ ֆիքրիննի ալըրիսէ , դատըր օլուր
Թասրիֆ էթմէկէ հէր դայըլ դաւան ֆէաւ
լէրի :

Քի նիճէ Թասրիֆ օլունուր ղաթի ֆէաւ :

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թասրի-
ֆի շէթլիննի հաղըրի :

Էղական : Էս եմ , դու ես , ան է :
Միւֆրէտի : Պէն իմ , սէն սին , օ տըր :
Յոգնական : Մենք ենք , դուք էք , անոնք են :
Ճէմի : Պիղիզ , սիղ սիմիզ , օնլար տըրլէր :
Անկատար : Պէքէմալ :
Էզ , Էս էի , դու էիր , ան էր :
Պիւֆ . Պէն իտիմ , սէն իտին , օ իտի :
յոդ . Մենք էանք , դուք էիք , անոնք էին :
Ճէմ . Պիղ իտիք , սիղ իտինիզ , օնլար իտիլէր :

Կատարեալ : Մաղի :

եզ. Ես եղայ , դու եղար , ան հղաւ :
 միւֆ. Պէն օլտում , սէն օլտուն , օ օլտու :
 յոգ. Մենք եղանք , դուք եղաք , անոնք եղան :
 ճէմ. Պիղ օլտուք , սիղ օլտունուղ , օնլար
 օլտուլար :

Յարակաւոր : Կէշմիշ :

եզ. Ես հղերեմ , դու հղերես , ան հղերէ :
 միւֆ. Պէն օլմուլքմ , սէն օլմուլսըն , օ օլմուլտոր :

յոգ. Մենք հղերենք , դուք հղերէք , անոնք հղերեն :

ճէմ. Պիղ օլմուլըղ , սիղ օլմուլսընըղ , օնլար օլմուլտորլար :

Գերակատար : Ալայէթէն Կէշմիշ :

եզ. Ես հղերէի , դու հղերէիր , ան հղերէր :
 միւֆ. Պէն օլմուլիտիմ , սէն օլմուլիտին , օ օլմուլիտի :

յոգ. Մենք հղերէանք , դուք հղերէիք , անոնք հղերէին :

ճէմ. Պիղ օլմուլիտիք , սիղ օլմուլիտինիք , օնլար օլմուլիտիլէր :

Ապառնի . Մուսթապալէ :

եզ. Ես ըլլամ , դու ըլլաս , ան ըլլայ :
 միւֆ. պէն օլլամ , սէն օլլասըն , օ օլլայ :

յոգ. Մենք ըլլանք , դուք ըլլաք , անոնք ըլլան :

ճէմ. Պիղ օլլայըղ , սիղ օլլասընըղ , օնլար օլլալէր :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմրի լէքէն հաղըրի :

եզ. Դու եղիր , միւլլար , ան թող ըլլա ,
 թող չըլլա :

միւֆ. Սէն օլ , օլմա : օ դօ օլտուն , դօ օլմասըն :

եղ. Վառենք, վառենք, վառենք :
 միւֆ. Եսքայում, Եսքայում, եսքայում :
 յոդ. Վառենք, վառենք, վառենք :
 ճէմ. Եսքայում. եսքայում, եսքայում :
 Հրամայական եղանակ ներկայ : Եմի
 շէքին հայտնի :
 եղ. Վառենք, մի վառենք, թող վառեն ,
 թող չվառեն :
 միւֆ. Եսք, եսքայում, Կո եսքայում , Կո
 եսքայում :
 յոդ. Վառենք, մի վառենք, թող վառեն ,
 թող չվառեն :
 ճէմ. Եսքայում, եսքայում, Կո եսքայում ,
 Կո եսքայում :

Ճէմ. Եաքարլորք , եաքարլորենլ , եա-
քարլորլար :

Կատարեալ : Մաղի :

եղ. Վառեցի , վառեցիր , վառեց :

միւթ. Եաքարլմ , եաքարլն , եաքարլ :

յոգ. Վառեցաք , վառեցիք , վառեցին :

Ճէմ. Եաքարլք , եաքարլնլ , եաքարլլար :

Յարակատար : Կէշմիշ :

եղ. Վառերեմ , վառերես , վառերէ :

միւթ. Եաքմըլմ , եաքմըլն , եաքմըլլար :

յոգ. Վառերեք , վառերիք , վառերին :

Ճէմ. Եաքմըլք , եաքմըլնլ , եաքմըլ-

լլար :

Գերակատար : Ղայէթէն կէշմիշ :

եղ. Վառերէի , վառերէիր , վառերէր :

միւթ. Եաքմըլլմ , եաքմըլլն , եաք-

մըլլար :

յոգ. Վառերէանք , վառերէիք , վառերէին :

Ճէմ. Եաքմըլլք , եաքմըլլնլ , եաք-

մըլլար :

Ապստոնի : Միւթ. Եաքմըլլ :

Աներևոյթ եղանակի , ներկայ : Մաստար-
ընկ շէքլինինի հազըլը :

Վառել . եաքմաք :
Ապառնի . Մուսթաֆայէլ :

Վառելու , եաքսաճաք :
Դերբայք : Պէտէլի ֆէալ :

Վառելով , եաքմաքիլէն , վառելինի , եա-
քարիքէն :

Աէ սլու ֆէալինի մէճյուլի , եասնի մէֆ-
յուլի սլոյլէ օլուր :

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թասարի-
ֆի շէքլինինի հազըլի :

Եղ . Ես կու վառւիմ , դու կու վառւիս , ան
կու վառւի :

Միւֆ . Պէն եաքըլըրլմ , սէն եաքըլըրսըն ,
օ եաքըլըր :

յող . Մենք կու վառւինք , դուք կու վառւիք-
անոնք կու վառւին :

Ճէմ . Պիշ եաքըլըրը , սիշ եաքըլըրսընը ,
օնլար եաքըլըրլար :

Անկաստար : Պէքէմալ :

Եղ . Կու վառւէի , կու վառւէիր , կու վա-
ռւէր :

Միւֆ . Եաքըլըրլուրմ , եաքըլըրլուրն , եա-
քըլըրլուր :

յող . Կու վառւէանք , կու վառւէիք , կու
վառւէին :

Ճէմ . Եաքըլըրլուրք , եաքըլըրլուրնը , եա-
քըլըրլուրիլէր :

Կաստարեալ . Մնգի :

Եղ . Վառւեցայ , վառւեցար , վառւեցաւ :

Միւֆ . Եաքըլլուրմ , եաքըլլուրն , եաքըլլուր :

յող . Վառւեցանք , վառւեցաք , վառւեցան :

Ճէմ .

ՃԷՄ. Եաբըլլուբ, եաբըլլուբ, եաբըլլու
լար :

Յարակատար : Կէչմիշ :

Եզ. Վառւերիմ, վառւերիս, վառւերե :

ՄԻՓ. Եաբըլմըլմ, եաբըլմըլմ, եաբըլ
մըլլուր :

յոգ. Վառւերինք, վառւերեք, վառւերին :

ՃԷՄ. Եաբըլմըլալ, եաբըլմըլալ, եա
բըլմըլուր :

Գծրակատար : Այլեթէն կէչմիշ :

Եզ. Վառւերիէ, վառւերիէր, վառւերիք :

ՄԻՓ. Եաբըլմըլուրմ, եաբըլմըլուրմ, եա
բըլմըլուր :

յոգ. Վառւերեանք, վառւերիէք, վառ
ւերիին :

ՃԷՄ. Եաբըլմըլուրբ, եաբըլմըլուրբ, եա
բըլմըլուրիէր :

Աղառնի : Մուսթադուլէ :

Եզ. Վառւիմ, վառւիս, վառւի :

ՄԻՓ. Եաբըլայլմ, եաբըլայլմ, եաբըլայլմ :

յոգ. Վառւիէք, վառւիէք, վառւին :

ՃԷՄ. Եաբըլալմ, եաբըլալմ, եաբը
լալմար :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմրի
լէքին հաղըրի :

Եզ. Վառւէ, մի՛ վառւիր, Թող վառւի՛,
Թող չվառւի :

ՄԻՓ. Եաբըլ, եաբըլմա, դօ եաբըլուրն,
դօ եաբըլմասըն :

յոգ. Վառւեցէք, մի՛ վառւիք, Թող վառ
ւին, Թող չվառւին :

ՃԷՄ. Եաբըլընըլ, եաբըլմայընըլ, դօ եա
բըլալմար, դօ եաբըլմասընար :

Աներևոյթ եղանակի ներկայ : Մասսարնկ
լէքինին հաղըրի :

Վառւիլ, եաբըլմաք :

Աղառն

Աղաւնի : Մոռեթադպէլ :
 Առաւելու , եաքըմաք :
 Դերբայ : Պետեւի Քէալ :
 Առաւելով , եաքըմաքիւն : լաւալիւնի ,
 եաքըմաքիւն :

Պունունի կիսի թասրիւթ օլունուրլար պոն
 ալթուաքի եաղըլան Քէալէր :

Ազատել , էզատ էթմէք : Ածիւլ , թրաշ
 էթմէք : աղտոտել , քիրլէթմէք : Անի
 ծեղ , պէտոտուա էթմէք : սպասպրի , սը
 մառլամաք : Աւրիլ , սոզմաք : Բաժնել
 փոյ էթմէք : Բժշկել , սաղալթմաք : Բը
 դել , տօղրամաք : Գամել , մըխլամաք :
 Գերել , եասըր էթմէք : Գովել , էօլմէք :
 Գրել , եաղմաք : Դարտրիւլ , սոջալթ
 մաք : Դատել , չէրիէթ էթմէք : Դիզել ,
 եղմաք : Դուրել , տիւղէթմէք : Դըջիւլ ,
 ըսլաթմաք : Եղծել , սոջմաք : Եփել ,
 պիշրմէք : Եղերել , պիթիրմէք : Էղել ,
 եաղլամաք : Զատել , սըրմաք : Զրիւլ ,
 զուլում էթմէք : Թաթղել , սուլաշտըր
 մաք : Թալանել , սոյմաք : Թաղել , կեօմ
 մէք : Թաւաքել , էյէրլէմէք : Թըրել ,
 եօղուրմաք : Դողլել , տեօշուրմէք : Իս
 տակել , թէմիլլէմէք : Խաթել , սլտաթ
 մաք : Ինայել , էսիրիէմէք : Խոջել ,
 եարաղամաք : Խմել , իլմէք : Ծալլել ,
 տիւրմէք : Ծախել , սաթմաք : Ծածկել ,
 էօրթմէք : Ծակել , տէլմէք : Ծեծել ,
 տեօլմէք : Ծեփել , սուլամաք : Ծուել ,
 էկմէք : Ծրարել , տիւկիւմլէմէք : Կա
 խել , ամաք : Կանչել , չաղըրմաք : Կա
 պել , պաղլամաք : Կարկտել , եամաղլամաք :
 Կեղեպել , սոյմաք : Կերակրել , մանճա
 վէրմէք : Կիսել , պեօլմէք : Կլայկել , դա
 լայ :

լայլամաք : Կլոնել , տարթմաք : Կոխել ,
 պասմաք : Կոճկել , տիւկմէլէմէք : Կո-
 չել , տաւէթ էթմէք : Կոտրել , դրոմաք :
 Կորել , բէսմէք : Կլրել , տաշմաք :

Պոռնոտա պիւրմէք Կեէրէք տիր , քի պիր
 դաջ Քէսպէր վարտըրլէր շօլ օրինէկին ալ-
 թընտայ , քի քէնտիլէրիննի Քօլլինինի
 մալի վէմանը , վէ էմիսիս , դայրը թիւու-
 լիու օլուրլէր , նիճէքի պոռնլար : Կոռ-
 բերեմ , Կէթիրիրիմ : Կուգնեմ , դօ-
 բում : Կու խաճնեմ , լարըրըրմ : Կուգու-
 նեմ , պուլուրում : Վէ մալի զէմանընի
 դայրը թիւուլիու օլմասը պուտուր : Բե-
 րի , բերիր , բերաւ , բերանք , բերիք ,
 բերին : Վէ եօքքի բերեցի , բերեցիր ,
 բերեց , բերեցանք , բերեցիք , բերեցին ,
 վէ դուստուրու : Դրի , դրիր , դրաւ :
 Դրանք , դրիք , դրին : Խաճի , խաճիր ,
 խաճաւ : Խաճանք , խաճիք , խաճին :
 Գտայ , գտար , գտաւ : Գտանք , գտաք ,
 գտան : Վէ էմիլիննի դայրը թիւուլիու
 օլմասը պուտուր : Բեր , բերէք : Դիր ,
 դրէք : Խաճ , խաճէք : Գտիր ,
 գտէք :

Վէ տախի' պու օրինէկ ալթընտայ
 չեօք Քէսպէր տէ վարտըրլէր , քի մէճ-
 հուլլէրի եօքտուր , վէ մէսալի տէյիլը-
 լէր , նիճէ քիմ , պոռնլար : Աղօթէլ ,
 իպատէթ էթմէք : աղաղակէլ , չաղըր-
 մաք : աղաչել , եալվարմաք : Բարեխօ-
 սել : Էփայէթճիօլմաք : Լըռել , սիւ-
 բիւթ օլմաք : Ճառայել , խղմէթ էթմէք :
 Մեղանչել , կիւնաս էթմէք : Ներել ,
 յաֆ էթմէք : պատասխանել , ճէվաղ
 վէրմէք : Վաղել , սէկիրթմէք : վկայել ,
 շահրտէթ լէք էթմէք : Քայլել , եիւրու-
 մէք :

Մէք : Օգնել , ետրտրմ եթմէք :
 Վէ տախի՝ պիլմէք լաղմորը , քի նէ
 դատարժէտլէր քի վարտըրէր , հէր հան-
 կըսը քի սաւթի հառ Քիլէն պաշանըլը ,
 աւընկ թասրի Քիւնի հաղըրի , վէ պէքէ-
 մալի (Կ) հառ Ք սլըպտէ օնունկ իլէն
 պաշանըլսա կէրէք . վէ հէր հանկը Քէալ-
 քի պէ սաւթի հառ Քիլէն պաշանըլը
 (Կու) սլըպ սլաշանըլսա կէրէք , նիճէքի
 պու գոյուլան օրինէկ , կեօստէրիւր : Կա-
 ղաղակեմ , կաղաղակեա , չողըրըրմ :
 Կու թրեմ , կու թրեա , եօղուրուրում :

Քասլ տօքուզունճի : Թ :

Քի նիճէ թասրիՔ օլունուր պու
 Քաւլի Քէալ , լոճալ , եայ-
 քամար :

Իքինճի թասրիՔ :

Սահմանականի ներկայ : ԹասրիՔիւնի
 հաղըրի :

Եղ : Ու լոճամ , կու լուաս , կու
 լոճայ :
 ՄիւՔ : Եայքարըմ , եայքարօրն ,
 եայքար :
 յոգ : Կու լոճանք , կու լոճաք , կու լոճան :
 ճէմ : Եայքարըղ , եայքարսընըղ , եայ-
 քարլար :

Անկատար : Պէքէմալ :

եզ. Կուլուայի , կուլուայիր , կուլուար :
 միւֆ. Եայքարլորմ , եայքարլորն , եայ-
 քարլոր :

յոգ. Կուլուայանք , կուլուայիք , կուլուային :
 ճէմ. Եայքարլորք , եայքարլորնրդ , եայ-
 քարլորլար :

Կատարեալ : Մաղի :

եզ. Լուացի , լուացիր , լուաց :

միւֆ. Եայքաուրմ , եայքաուրն , եայքաուր :

յոգ. Լուացանք , լուացիք , լուացին :

ճէմ. Եայքաուրք , եայքաուրնրդ , եայքա-
 ուրլար :

Յարակատար : Կէչմիշ :

եզ. Լուացերեմ , լուացերես , լուացերէ :

միւֆ. Եայքամըլմ , եայքամըլսն , եայ-
 քամըլոր :

յոգ. Լուացերենք , լուացերէք , լուացերին :
 ճէմ. Եայքամըլք , եայքամըլսնրդ , եայ-
 քամըլորլար :

Գերակատար : Ղայէթէն , կէչմիշ :

եզ. Լուացերէի , լուացերէիր , լուացերէր :

միւֆ. Եայքամըլդմ , եայքամըլդսն , եայ-
 քամըլդոր :

յոգ. Լուացերէանք , լուացերէիք , լուա-
 ցերէին :

ճէմ. Եայքամըլդորք , եայքամըլդսնրդ ,
 եայքամըլդիլէր :

Այլառնի : Մուսթադպէլ :

եզ. Լուամ , լուաս , լուայ :

միւֆ. Եայքայայլմ , եայքայասն , եայ-
 քասն :

յոգ. Լուանք , լուաք , լուան :

ճէմ. Եայքայայլք , եայքայասնրդ , եայ-
 քասնլար :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմբի
շէքլին հաղորի :

եզ. Լուան , միլուար , Թող լուան , Թող
լուան :

Պի.Ք. Եայքա , հայքամու , դօ եայքասըն ,
դօ եայքամասըն :

յոգ. Լոնացեք , մի լուար , Թող լուան ,
Թող լուան :

Ճէմ. Եայքայրորդ , եայքամայրերդ . դօ
եայքասընլար , դօ հայքամասընլար :

Աներևոյթ եղանակի ներկայ : Սաստաւրենի
շէքլին հաղորի :

Լոնալ . եայքամայր :

Ապառնի : Մուսթապալէ :

Լուալու , եայքայաճաք :

Դերրայք : Պէտէլի Փէալ :

Լուալուլ , եայքամաքիլէն , լոնալնի , հայ
քարիքէն :

Վէ պու Քէալինի մէջուլի պոյլէ օլուր :

Սահմանականի ներկայ : Թաարիքիլինի
հաղորի :

եզ. Կու լուաղւիմ , կուլուաղւիս , կուլու
աղւի :

Պի.Ք. Եայքանըրլում , եայքանըրսըն , եայ
քանըր :

յոգ. Կուլուաղւիւնք , կուլուաղւիք , կու
լուաղւին :

Ճէմ. Եայքանըրլորդ , եայքանըրսընըդ , եայ
քանըրսոր :

Անկատար : Պէքէմալ :

եզ. Կուլուաղւէի , կուլուաղւէիր , կու
լուաղւէր :

Պի.Ք.

42
ՄԻԼՓ. Եայքանըրըտում, Եայքանըրըտըն,
Եայքանըրըտը :

յոգ. Կու լուացւեանք, կու լուացւեիք, կու
լուացւի՛ն :

ՃԷՄ. Եայքանըրըտըք, Եայքանըրըտընըզ,
Եայքանըրըտըլէր :

Կատարեալ : Մնգի :

եզ. Լուացւեցայ, լուացւեցար, լուացւ
եցաւ :

ՄԻԼՓ. Եայքանտում, Եայքանտուն, Եայ
քանտը :

յոգ. Լուացւեցանք, լուացւեցաք, լուաց
ւեցան :

ՃԷՄ. Եայքանտըք, Եայքանտընըզ, Եայ
քանտըլար :

Յարակատար : Կեչմիշ :

եզ. Լուացւերեմ, լուացւերես, լուաց
ւերէ :

ՄԻԼՓ. Եայքանմըտում, Եայքանմըտըն, Եայ
քանմըտըր :

յոգ. Լուացւերենք, լուացւերէք, լուաց
ւերեն :

ՃԷՄ. Եայքանմըզ, Եայքանմընըզ, Եայ
քանմըտըլար :

Գերակատար : Ղայէթէն Կեչմիշ :

եզ. Լուացւերէի, լուացւերէիր, լուաց
ւերէր :

ՄԻԼՓ. Եայքանմըտըտում, Եայքանմըտըտըն,
Եայքանմըտըտը :

յոգ. Լուացւերէանք, լուացւերէիք, լու
ացւերէին :

ՃԷՄ. Եայքանմըտըտըք, Եայքանմըտըտընըզ,
Եայքանմըտըտըլար :

Ապտառնի : Մուսթապադէլ :

եզ. Լուացւիմ, լուացւիս, լուացւի :

ՄԻԼՓ.

Ք. Եայքանայլմ, եայքանասըն, եայ-
քանսըն :

յոդ. Լուացւինք, լուացւիք, լուացւին :
Ճէմ. Եայքանալմ, եայքանասընըլ, եայ-
քանսընլար :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Եմքի
չէքլին հաղըրի :

եդ. Լուացւե, մի՛ լուացւիր : Թող լուաց-
ւի, Թող լուացւի :

մի. Եայքան, եայքանմա, դօ եայքան-
սըն, դօ եայքանմասըն :

յոդ. Լուացւիցէք, մի լուացւիք, Թող
լուացւին, Թող լուացւին :

Ճէմ. Եայքանընըլ, եայքանմայընըլ, դօ
եայքանսընլար, դօ եայքան-
մասընլար :

Աներևոյթ եղանակի ներկայ : Մաստարընի
չէքլինինի հաղըրի :

Լուացւիւ, եայքանմաք :

Ապտունի : Մոռսթադպէլ :

Լուացւելու, եայքանմաք :

Դիրքայք : Պէտեւի ֆէալ :

Լուացւելով, եայքանմաքիլեն :

Լուացւիլենի, եայքանըրիքեն :

Աէ պոռնոտա պիլմք լաղըմորըրի՝ պու-
նունկ կիսլի ազ ֆալըլի ֆէալէր վարուըր-
լէր : Նիճէքի պուռնլար : հոդալ, քանալ :
վէ լաքին մէտազի ֆէալլէր չիօք վարուըր-
լէր : քի պուռնձիլային թասրիֆ օլունուը-
լէր : Նիճէքի պուռնլար : Խնդալ, սէ-
վինմէք : Խաղալ, օյնամաք : Զուալ, ան-
դըրմաք : Գնալ, կիթմէք : Դոդալ, Թի-
թրէմէք : Կսկծալ, աճըմաք : Հաղալ,
եօքսիւրմէք : Մնալ, դալմաք : Մուրալ,
ախլէնմէք : Ուրալ, ալէթմէք : Լալ,
ալ-

աղամար , վէ գուտուրու : Աէ պունտայ
պիլմէ կերէք տիր , քի պու իքի (բանալ ,
լու) Քեալինկ մաղը ղէմանըննկ իւչուն
ճիու սըֆսթըն միւֆրէտիսի' զոյուլան օ
րինէկ քիպի օլմաղ . վէլսքին' ույլէ օլուր .
բացաւ , լացաւ : վէ էմրիսի օլուր , բաց .
լաց :

Աէ տաիտի պիլմէ կերէք տիրքի , չեօք
մէսապի , վէ պիրգալ ֆալլի Ք.ալէր տե
վարուրլէր' քի պունուն կիպի թասրիֆ
օլունուրլէր : վէ լսքին քէնտիլէրլիննկ
մաղը ղէմանը . վէ էմրիսի գայրը թիւու
լիու ոլուրլէր . անընկ իչիւն պուրատա պիր
ֆ.լի Քէալինկ օրինէկինի եաղարըղ . վէ
օլ թարղ օլան Քէալէրլի' ալթընտայ գօ
րուղ :

Սահմանականի ներկայ : Թասարիֆիննկ
հաղըրի .

եղ. կու մոսնամ , կու մոսնամ , կու մոս
նայ :
միւֆ. Ունուտուրլմ , ունուտուրլն , ու
նուտուր :
յոգ. կու մոսնամք , կու մոսնամք , կու մոս
նան :
ճէն. Ունուտուրըղ , ունուտուրընըղ , ու
նուտուրլար :

Անխատար : Պէքէմուլ :
եղ. կու մոսնայի , կու մոսնայի , կու մոս
նար :
միւֆ. Ունուտուրլըմ , ունուտուրլըն ,
ունուտուրլըք :
յոգ. կու մոսնայանք , կու մոսնայիք , կու
մոսնային :

Ճէմ .

Ճէմ. Ունուտուրութիւնք, ունուտուրութիւնը,
ունուտուրութիւնք :

Կատարեալ : Մազի :

Եղ. Մոռցայ, մոռցար, մոռցաւ :

Միւֆ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

յոգ. Մոռցանք, մոռցաք, մոռցան :

Ճէմ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

Յարակատար : Կէշֆի :

Եղ. Մոռցերիմ, մոռցերես, մոռցերէ :

Միւֆ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

յոգ. Մոռցերինք, մոռցերէք, մոռցերեն :

Ճէմ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

Գերակատար : Կէշֆի :

Եղ. Մոռցերի, մոռցերիք, մոռցերի :

Միւֆ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

յոգ. Մոռցերանք, մոռցերէք, մոռցերին :

Ճէմ. Ունութիւնք, ունութիւնը, ունութիւնը :

Ապառնի : Մոռթագուի :

Եղ. Մոռնամ, մոռնաս, մոռնայ :

Միւֆ. Ունուտայր, ունուտասը, ունուտայր :

յոգ. Մոռնանք, մոռնաք, մոռնան :

Ճէմ. Ունուտայր, ունուտասը, ունուտայր :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմի
էմի հաղարի :

Եղ. Մոռցի, մոռցար, մոռցաւ, մոռցաւ :

Շ : Միւֆ.

Պէտք. Ունուտ. ունութեամբ : օ դօ ունու-
տարն , դօ ունուտեամբն :

Երբ. Մտաքեր , մի՛ մտանայք . թող մտանան ,
թող չմտանան :

Ճեմ. Ունուտուենուզ , ունուտումայրենը . դօ
ունութեանը , դօ ունութե-
մայրենը :

Աներեւոյթ եղանակի ներկայ : Դաստարընկ
չեք լինին հազարի :

Դռնալ . ունութեամբ :

Ապառնի : Դռնութեամբ :

Սոռնալու , ունուտումայր :

Դերբայ : Պէտքի քէալ :

Դռնալով , ունութեամբ լին :

Դռնալներն , ունուտուրիքեն :

Ալ . պու քէալինն միջուրի օյլէ օլուր ,
նի՛ճէք . եօքարտայ եաղըտը շօլ միջուր
քէալ , կու լըաղւիմ :

Պուսուենկ կիտի թասրիք օլունուրլար ,
շօլ քաղի քէալէր : Գիտնալ , պիւմէք :
Դողնալ , օղուրլումայք : Իմանալ , վուդուք
օլմայք : Հասկնալ , սոկնումայք :

Ալէ տախի՛ պունճիլային թասրիք օլու-
նուրլար չեօք մեսապի քէալէր , նի՛ճէք իմ
պունլար : Աղէկնալ , երիւնմէք : Ան-
նալ , փեքիւմէք : Ամուսնանալ , եվէնմէք :
Անուշնալ , տաթլըլանմայք : առողջանալ ,
սաղալմայք : արբենալ , սարհօշ օլմայք : արթ-
ընալ , օյանմայք : արտօրալ , եվէթլին-
մէք : Բարկնալ , ինճէլէնմէք : Բարկա-
նալ , տառըլմայք : Բարձրնալ , իւքսէք-
լէնմէք : Գթալ , ասթէթ էթմէք : Գիւր-
նալ , սեմիզլէնմէք : Գոհանալ , չիւքլէթ-
մէք : Դօթէնալ , ուիւղօլմայք : Դոշնալ ,
գառթլանմայք : Դառնալ , տեօնմէք :

Դիտ

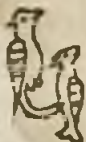
Դժուարանալ, կիւճէնմէք : Դիմանալ,
 ստայանմաք : Էրդւնալ, հէմին կեթմէք :
 Էրկննալ, ուղանմաք : Զարմանալ, թան-
 ճիպ գարնաք : Զգուշանալ, սաղրնմաք :
 Ընդդիմանալ, դարչնաւորմաք : Ընկերա-
 նալ, հօրտաշօրնաք : Լաննալ, կենկիչկե-
 մէք : Լաւնալ, էյիլէնմէք : Խեւնալ, տե-
 լիլէնմէք : Խլանալ, սաղըրօլմաք : Խօշը-
 նալ, իրիլէնմէք : Ծարւրնալ, սուսան-
 մաք : Ծերանալ, դժարանմաք : Կակըղ-
 նալ, իւմուշաղանմաք : Կարօտնալ, հաս-
 րէթլէնմէք : Կինալ, տուրմաք : Կիշու-
 նալ, տօյմաք : Կուրնալ, քիզօլմաք :
 Կանչնալ, եկիլէնմէք : Հեռանալ, ու-
 զաղլանմաք : Զանձրանալ, տէղալօլմաք :
 Մերկանալ, լքողարնմաք : Զուսալ,
 ումուտլանմաք : Սեղանալ, տաւըլմաք :
 Ըստնալ, չօղալմաք : Ուրախանալ, շաղ-
 օլմաք : Զորնալ, գուռումաք : Տիարա-
 նալ, զայիթլանմաք : Փարթամանալ, զեն-
 կիլէնմէք : Քաղցրանալ, տաթլըլանմաք :
 Օտարանալ, եւտօլմաք :

Քասլ Օնուանա : Ժ.

Քիչիճէ թասրիք օլունուր պու քալէ
 քէալ, թողուլ, գոյվերմէք :

Յիւլինճի թասրիք :

Սահմանականի ներկայ : Թասրիքիննի
 հազարի :

եզ.

Ու թողում, կութողում,
 կութողում :

Պէ. ք.

Գոյվերրիմ, գոյվերիւ-
 սին, գոյվերրի :

տգ.

Կութողունք, կութողութ,
 կութողուն :

ճէմ. Գոյվերրիդ, գոյվերրիսինդ, գոյ-
 վերրիէր :

Անկատար : Պէքեմալ :

եզ. Կութողէի, կութողէի, կութողութ :

Պէ. ք. Գոյվերրիտիմ, գոյվերրիտին,
 գոյվերրիտի :

տգ. Կութողեանք, կութողէիք, կութո-
 ղէին :

ճէմ. Գոյվերրիտիք, գոյվերրիտինդ,
 գոյվերրիտիէր :

Կատարեալ : Մաղի :

եզ. Թողի, Թողի, Թողալ :

Պէ. ք. Գոյվերտիմ, գոյվերտին, գոյվեր-
 տի :

տգ. Թողանք, Թողէք, Թողին :

ճէմ. Գոյվերտիք, գոյվերտինդ, գոյվեր-
 տիէր :

Յարակատար : Կէլմիշ :

1

Եղ. Թողերեմ. Թողերես, Թողերէ.՝
 Բաւթ. Գոյվերմիշիմ, Գոյվերմիշին, Գոյ-
 վերմիշուր :

Եղ. Թողերենք, Թողերէք, Թողերեն :
 Ճէմ. Գոյվերմիշիզ, Գոյվերմիշինիզ, Գոյ-
 վերմիշուրէր :

Դերակատար : Դայեթէն Կէլմիշ :

Եղ. Թողերէի, Թողերէիւր, Թողերէիւր :
 Բաւթ. Գոյվերմիշիտիմ, Գոյվերմիշիտին, Գոյ-
 վերմիշիտիւր :

Եղ. Թողերեանք, Թողերէիք, Թողերէին :
 Ճէմ. Գոյվերմիշիտիք, Գոյվերմիշիտինիզ, Գոյ-
 վերմիշիտիւրէր :

Ապատներ : Սուսթադուէլ :

Եղ. Թողում, Թողում, Թողում :
 Բաւթ. Գոյվերէյիմ, Գոյվերէսին, Գոյ-
 վերսին :

Եղ. Թողունք, Թողուք, Թողուն :
 Ճէմ. Գոյվերէիմ, Գոյվերէսինիզ, Գոյ-
 վերսինէր :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմրի
 չէքին հաղարի :

Եղ. Թող, մի՛ Թողուր, Թող Թողու, Թող
 չԹողու :

Բաւթ. Գոյվեր, Գոյվերմի, Գոյվերսին,
 Գոյվերմիսին :

Եղ. Թողէ՛ք, մի՛ Թողաք, Թող Թողուն, Թող
 չԹողուն :

Ճէմ. Գոյվերինիզ, Գոյվերմիշինիզ, Գոյ-
 վերմիշինէր, Գոյվերմիսինէր :

Աներևոյթ եղանակի ներկայ : Մաստաբընդ
 չէքիննի հաղարի :

Թողու՛ւ, Գոյվերմիք :

Ազատնի : Մուսթաֆայէլ :
 Թողելու , գոյվերէճէք :
 Դերբայք : ուղեւէլ ֆէալ :
 Թողելով . գոյվերմէքիլէն : Թողուլինի ,
 գոյվերիլիքէն :

Պու ֆէալքնէ մէճհուլի , վառեմ ֆէալինկ
 մէճհուլի կիպի օլուր . վէ հէչ ֆառգը
 եզբուուր . նիճէքի իշուե
 կեօրիւնիւր :

Սահմանակաւնի ներկայ : Թաարի ֆիւննկ
 հազըրի :

եզ. Կութողւիմ , կութողւիւ . կութողւի :
 Բա. Գոյվերիլիւրիմ , գոյվերիլիւրսին ,
 գոյվերիլիւր :
 յոգ. կութողւինք , կութողւիք , կութողւին :
 Ճէմ. գոյվերիլիւրիզ , գոյվերիլիւրսինիզ ,
 գոյվերիլիւրլէր :

Անկատար : Պէքէմալ :

եզ. Կութողւէի , կութողւէիւ , կութու
 դէր :

Բա. Գոյվերիլիւրիտիմ , գոյվերիլիւրիտին ,
 գոյվերիլիւրիտի :

յոգ. Կութողւէանք , կութողւէիք , կու
 Թողւէին :

Ճէմ. Գոյվերիլիւրիտիք , գոյվերիլիւրիտինիզ ,
 գոյվերիլիւրիտիլէր :

Կատարեալ : Մազն :

եզ. Թողւեցայ , Թողւեցար , Թողւեցաւ :

Բա. Գոյվերիլտիմ , գոյվերիլտին , գոյ
 վերիլտի :

յոգ. Թողւեցանք , Թողւեցաք , Թողւեցան :

Ճէմ. Գոյվերիլտիք , գոյվերիլտինիզ , գոյ
 վերիլտիլէր :

Յարակառար : կէլմիշ :

հղ. Թողւերեմ, Թողւերես, Թողւերէ :
միւժ. Գոյվերիւմիշմ, Գոյվերիւմիշին ,
Գոյվերիւմիշախր :

յոգ. Թողւերենք, Թողւերէք, Թողւերեն :
ճէմ. Գոյվերիւմիշիշ, Գոյվերիւմիշինիշ ,
Գոյվերիւմիշախրէք :

Գանրակառար : Ղայեթէն կէլմիշ :

հղ. Թողւերէի, Թողւերէիր, Թողւերէր :
միւժ. Գոյվերիւմիշտիմ, Գոյվերիւմիշտին ,
Գոյվերիւմիշտի :

յոգ. Թողւերէանք, Թողւերէիք, Թողւերէին :
ճէմ. Գոյվերիւմիշտիմք, Գոյվերիւմիշտի-
նիշ, Գոյվերիւմիշտիլէր :

Աստուծի : Սուսթադուէլ :

հղ. Թողւիմ, Թողւիս, Թողւի :
միւժ. Գոյվերիւմիշիմ, Գոյվերիւմիշին , Գոյ-
վերիւմին :

յոգ. Թողւինք, Թողւիք, Թողւին :
ճէմ. Գոյվերիւմիշիմ, Գոյվերիւմիշինիշ, Գոյ-
վերիւմինիլէր :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմիւր
չէքին հաղորի :

հղ. Թողւե, մի՛ Թողւիր, Թող Թողւի, Թող
չԹողւի :

միւժ. Գոյվերիւ, Գոյվերիւմի : Դ՞ Գոյվե-
րիւմին, Դ՞ Գոյվերիւմիսին :

յոգ. Թողւեցէք, մի՛ Թողւիք, Թող Թո-
ղւին, Թող չԹողւին :

ճէմ. Գոյվերիւմիշիշ, Գոյվերիւմիշինիշ, Դ՞
Գոյվերիւմիշիլէր, Դ՞ Գոյվե-
րիւմիսինիլէր :

Անբռնոյթ եղանակի ներկայ : Սաստարընկ
չէքլինինկ հաղորի :

Թողւիւ, Գոյվերիւմիք :

Աստուծի : Սուսթադուէլ :

Թողւելու, Գոյվերիւմիճէք :

Ը :

Դեր

Գերբայ : Պետեյի Քեալ :
Թողեւորդ , գոյվերիւմբիւն : Թողեւորդ
նի , գոյվերիւմբիւն :

Աւ պուշուա պիւմէք վաճիպ տիր . քի
պու Քեալինկ ալթընտայ սիղիմ յէմումի լի
աանընկ իշինուէ լեօք Քեալէր եօք տուր
լար . անընկ իշին գոմաուրէ :

Քաալ Օնպիրինճի . ԺԱ :

Քի նիճէ Թաարիֆ օլուշուր պու սաաթը
Ֆիճիուլ օլան Քեալ , աշխատիլ ,
շալըլմաք :

Տիօրտինճի Թաարիֆ :

Սահմանականի ներկայ : Թաարիֆիննկ
հազըրի :

Եզ. Աշխատիմ , կաշխատիս , կա-
շխատի :
Ֆի. Չալըլըրլմ , շալըլըրսըն ,
շալըլըր :
Եզ. Կաշխատինք , կաշխատիք ,
կաշխատին :
Ճէմ. Չալըլըրլը , շալըլըրսըլը , շալըլը-
լար :
Աշխատար . Պէքէմալ :
Եզ. Կաշխատէի , կաշխատէիր , կաշխա-
տէր :
Փ.Փ. Չալըլըրլորլմ , շալըլըրլորն , շալը-
լըլըրլը :
Եզ. Կաշխատեանք , կաշխատէիք , կաշխա-
տէին :
Ճէմ

ՃԷՄ. Չալճըրճուրճ , չալճըրճուրճը , չալճ-
ըրճուրճար :

Կատարեալ : Մագն :

Եղ. Աշխատեցայ , աշխատեցար , աշխա-
տեցաւ :

ՔԷՖ. Չալճուրճ , չալճուրճն , չալճուրճ :

Եղ. Աշխատեցանք , աշխատեցաք , աշ-
խատեցան :

ՃԷՄ. Չալճուրճ , չալճուրճը , չալճուրճար :

Հարակատար : Կէշփշ :

Եղ. Աշխատեիրեմ , աշխատեիրես , աշխա-
տեիրէ :

ՔԷՖ. Չալճըրճըմ , չալճըրճարն , չալճըրճուրճ :

Եղ. Աշխատեիրենք , աշխատեիրեք , աշ-
խատեիրեն :

ՃԷՄ. Չալճըրճը , չալճըրճըն , չալճ-
ըրճուրճար :

Գերակատար : Ապէթէն կէշփշ :

Եղ. Աշխատեիրի , աշխատեիրիք , աշխա-
տեիրի :

ՔԷՖ. Չալճըրճուրճ , չալճըրճուրճն , չալճ-
ըրճուրճ :

Եղ. Աշխատեիրեանք , աշխատեիրեիք ,
աշխատեիրին :

ՃԷՄ. Չալճըրճուրճ , չալճըրճուրճը ,
չալճըրճուրճար :

Աղառնի . Մուսթափալէ :

Եղ. Աշխատիմ , աշխատիս , աշխատի :

ՔԷՖ. Չալճայիմ , չալճասըն , չալճըն :

Եղ. Աշխատինք , աշխատիք , աշխատին :

ՃԷՄ. Չալճալըմ , չալճասընը , չալճ-
սընլար :

Հրամայական եղանակի ներկայ . Էմիր
լէքէն հագըրի :

Եղ. Աշխատէ . Գի՛ աշխատիր , Թող աշ-
խատի , Թող չաշխատի :

միւֆ. չալըչ, չալըչմա, դօ չալըչըն, դօ
 չալըչմաւըն :
 յոգ. աշխատեցէք, մի՛ աշխատիք, թող աշ-
 խատին, թող չաշխատին :
 ճէմ. չալըչընըլ, չալըչմայընըլ, դօ չալըչ-
 ընլար, դօ չալըչմաւընլար :
 Աներևոյթ եղանակի ներկայ. Մաստարընկ
 չէքլինինկ հաղորի :
 Աշխատիլ, չալըչմաք :
 Ապառնի. Մուսթադայէլ :
 Աշխատելու. չալըչաճաք :
 Դերբայք. Պէտէլի ֆէսլ :
 Աշխատելով, չալըչմաղլլէն. աշխատիլնի-
 նի, չալըչըրիքէն :

Պոռնա կէօրէ չեօք սաւթը մէճհուլ ֆէ-
 ալլէր թասրիֆ օլունուրլար, նիճէ քի
 սլունլար : Ապրիլ, եաշամաք : Բորտուլ,
 ոււլլանմաք : Երկբայիլ, չիֆէլէնմէք :
 Չբաղիլ, տաղտաղայ իլինտէ օլմաք : Ըն-
 դունիլ, դասլուլէթմէք : Խոնարհիլ,
 ալջաք կ'օնկիւլիու օլմաք : Ծաղկիլ, չե-
 չէքլէնմէք : Կամիլ, իստէմէք : Հաճիլ,
 խօշնութօլմաք : Դալտուիլ, եանդըլմաք :
 Ճըճիլ, թիթիլլէնմէք : Մէլլ, քիւֆ-
 լէնմէք : Նայիլ, սլաշմաք : Ըուարիլ,
 շաշմաք : Թմրիլ, սլէխօտ օլմաք : Ուռե-
 ցուրիլ, չիլմէք : Պաղիլ, սօլուլմաք : սա-
 հիլ, սիւրլմէք : Վասօկիլ, դաղանմաք :
 Տրումիլ, դասէ վէթլէնմէք : Յաւիլ, սղըլ-
 մաք : Վոյըլմիլ, վիւլմէն օլմաք : Բրտը-
 նիլ, թէւլէնմէք : Օթեանիլ, դօնմաք :
 վէ դուսուրու :

Պոռնոյ մաալում օլա՝ քի պու սլասլէթ
 ֆէալլէրտէն սլաազը ֆէալլէր վարտըրլար,
 քի՛

քի՛ քէնտիւթիւննկ մաղը ղէմանը, վէ՛ էմ՝
 լիւերի գայրը թիւութիւն օլուրլէր . նի՛ճի
 քի սլու Քէսլտէ կեօրիւնիւր :

եղ. Կուքուանիմ, կուքուանիս, կուքուանի :
 միւ՛Ք. Պիթէրիմ, պիթէրսին, պիթէր .
 դուստարուկէն :

Կատարեսու. Սաղի :

եղ. Բուսայ, բուսար, բուսաւ :

յոյ. բուսանք, բուսաք, բուսան :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմի
 շէքին հաղարի :

եղ. Բուսիր, մի՛ բուսնիր . Թող բուսնի.
 Թող չբուսին :

յոյ. բուսէք, մի՛ բուսնէք . Թող բուսնին .
 Թող չբուսնին :

Պունա կեօրէ Թասրի՛թ օլունուրլար սլու
 Քէսլէր . կորիւ, գայող օլմաք : անցնիւ,
 կէշմէք : Պրծիւ, գուքթուլմաք : Ընկ-
 նիւ, տիւշմէք : Թռչիւ, ուշմաք : Հաղ-
 նիւ, կէրմէք : հասնիւ, եեթիւմէք : հատ-
 նիւ, թիւքէնմէք : Մեռնիւ, ուլմէք :
 Ուսնիւ, օկրէնմէք : Սընիւ, պէսլէնմէք :
 Վախչիւ, գաշմաք : փլշիւ, երբըլմաք :
 Նստիւ, օթուրմաք :

Փասւ Օնիֆինճի . ձԲ.

Քի նիճէ Թասրիֆ օլունուր պսւ կէվրի-
ճի Քէալ, հաշտեցնել, պարը-
շորումաք :

Սահմանականի ներկայ : Թաարիֆինինէ
հաղըրի :

եղ.

Ու հաշտեցնեմ, կուհաշտեց-
նես, կուհաշտեցնէ :

Պիւֆ.

Պարըշորըրում, պարըշորը-
րութն, պարըշորըր :

յող. կուհաշտեցնենք, կուհաշտեցնէք, կու-
հաշտեցնեն :

ճէմ. Պարըշորըրըզ, պարըշորըրըսըզ,
պարըշորըրըլար :

Անկատար : Պէքէմալ :

եղ. կու հաշտեցնէի, կուհաշտեցնէիր, կու-
հաշտեցնէր :

Պիւֆ. Պարըշորըրըում, պարըշորըրըլ-
տըն, պարըշորըրըրում :

յող. կուհաշտեցնէանք, կուհաշտեցնէիք,
կուհաշտեցնէին :

ճէմ. Պարըշորըրըումք, պարըշորըրըրում-
նըզ, պարըշորըրըրումլար :

Կատարեալ : Սազի :

եղ. Հաշտեցուցի, հաշտեցուցիր, հաշ-
տեցուց :

Պիւֆ. Պարըշորըում, պարըշորըտըն, պար-
ըշորըում :

յող. Հաշտեցուցանք, հաշտեցուցիք, հաշ-
տեցուցին :

ճէմ.

Ճէմ. Պարըշորորութք , պարըշորըրընը ,
պարըշորըրորայր :

Յարակաւորար : Անշմիշ :

Եղ. Հաշտեցուցերեմ , հաշտեցուցերես ,
հաշտեցուցերէ :

Միւք. Պարըշորըմըլմ , պարըշորըմըլսըն ,
պարըշորըմըլոր :

յոգ. Հաշտեցուցերենք , հաշտեցուցերէք ,
հաշտեցուցերէն :

Ճէմ. Պարըշորըմըլըլ , պարըշորըմըլսընըլ ,
պարըշորըմըլորայր :

Գերակաւորար : Այլթէն կէշմիշ :

Եղ. Հաշտեցուցերէի , հաշտեցուցերէիր ,
հաշտեցուցերէր :

Միւք. Պարըշորըմըլուրմ , պարըշորըմըլը-
տըն , պարըշորըմըլուր :

յոգ. Հաշտեցուցերէանք , հաշտեցուցե-
րէիք , հաշտեցուցերէին :

Ճէմ. Պարըշորըմըլուրք , պարըշորըմը-
լուրըլ , պարըշորըմըլուր-
լար :

Ասլառնի : Մուսթաֆայէլ :

Եղ. Հաշտեցնեմ , հաշտեցնես , հաշ-
տեցնէ :

Միւք. Պարըշորըրայմ , պարըշորըրասըն ,
պարըշորըրսըն :

յոգ. Հաշտեցնենք , հաշտեցնէք , հաշ-
տեցնենն :

Ճէմ. Պարըշորըրսլմ , պարըշորըրասընըլ ,
պարըշորըրսընլար :

Հրամայականի եղանակ ներկայ : Էմրի
շէքլին հազարի :

Եղ. Հաշտեցուր , մի հաշտեցնէր , թող
հաշտեցնէ , թող հաշտեցնէ :

Միւք. Պարըշորըր , պարըշորըրմա , դօ պարը-
շորըրսըն , դօ պարըշորըրմասըն :

յոգ.

յող. Հաշտեցուցէք, մի՛ հաշտեցնէք, թող
հաշտեցնեն, թող չհաշտեցնեն :
Ճէմ. Պարլորընըղ, պարլորըմայընըղ,
դո՞ պարլորըսընլար, դո՞ պարլորը
մասընլար :

Անիրևոյթ եղանակի ճերկայ, մաստարընկ
շէքլինինկ հաղըլի :

Հաշտեցնել, պարլորըմաք :

Աղառնի : Մուսթադպէլ :

Հաշտեցնելու, պարլորըրաճաք :

Դերբայք : պէտէլի ֆէալ :

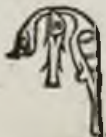
Հաշտեցնելով, պարլորըմաքիլէն. հաշ-
տեցնելինի, պարլորըլիքէն :

Պունա կեօրէ թասրիֆ օլունուլար հէփ
կէլիրիճի ֆէալէր, նիճէֆիմ պունլար :
Դողցնել, թիթրէթաիրմէք : Խմցնել,
իշտիրմէք : կենդանայնել, տիրիթմէք :
կիշտացնել, տօյուրթմաք : կորսնցնել, եի-
թիրմէք : կսկծցնել, աճրթարմաք : հանգ-
չեցնել, ռահաթլաթմաք : Հաստըցնել,
գալընլովթմաք : Հատցնել, թիւքէթմէք :
հաւնեցնել, պէկէնտիրմէք : հեծցնել, պին-
տիրմէք, վէ դուսուրու :

Վէ շէօք սաւթը մէճհուլ ֆէալէր վար-
տըրլար՝ քի նիշէման քէնտիլէրինինկ իլինէ
կիրիր պու սուսթ (ցն) կէլիրիճի օլուլ-
լար : նիճէֆի պունլար : Խոստովանիլ,
իդրար էթմէք : Խոստովանցնել, իդրա-
րէթաիրմէք : ծիծաղլլ, կիւլմէք : ծիծաղ-
ցնել, կիւլտիւլմէք : Բանիլ, իլլէմէք :
Բանեցնել, իլլէթաիրմէք, վէ դուսուրու :

Ֆաալ Օնիւղիւնճիու . յԳ.

Քի նիճէ թասրիֆ օլունուրլար Գանուն
տան տաշրայ օլան Քէալէր :

Ուրատայ պիւմէք լազլմուրլի քի ,
շիմոիէտէք եազլլան , վէ թաս
րիֆ օլան Քէալէրինկ , հազլլ
ղէմանըն սաւթը , վէ մազլը զէ
մանըն սաւթը պիւր իտիլէր . սամա պուն
լարլքի եազլաք կէրէք , Գանունտան տաշ
րայ տըրլէր . վէ քէնտէլէրինինկ հազլլ
ղէմանըն սաւթը պիւր տէկիւրիւր մազլը վէ
մանընկ սաւթը իլէն , նիճէքիմ իշտէ
կեօրիւնիուրլէր :

Սահմանականի ներկայ : թասրիֆինինկ
հազլլի :

եզ. կուտեմ , կուտես , կուտէ :
միւֆ. Եէրիմ , եէրսին , եէր :
յոգ. կուտենք , կուտէք , կուտեն :
ճէմ. Եէրիղ , եէրսինիղ , եէրլէր :

Անկատար . Պէքէմալ :

եզ. կուտէի , կուտէիր , կուտէր :
միւֆ. եէրիտիմ , եէրիտին , եէրիտի :
յոգ. կուտէանք , կուտէիք , կուտէին :
ճէմ. եէրիտիք , եէրիտինիղ , եէրիտիլէր :

Կասարեալ : Մազի :

եզ. կերայ , կերայ , կերալ :
միւֆ. Էէտիմ , եէտին , եէտի :
յոգ. կերանք , կերաք , կերան :
ճէմ. եէտիք , եէտինիղ , եէտիլէր :

Յարակաւոր . Կեցմիշ :

եղ. Կերերեմ , կերերես , կերերէ :
 Բա. Եւմիշիմ , եւմիշին , եւմիշիր :
 յոգ. Կերերենք , կերերեք , կերերեն :
 Ճեմ. Եւմիշիզ , եւմիշինիզ , եւմիշիր-

լէր :

Դերակաւոր : Ղայէթէն կեցմիշ :

եղ. Կերերէի , կերերէիր , կերերէր :
 Բա. Եւմիշիւիմ , եւմիշիւին , եւմիշ-

իւի :

յոգ. Կերերեանք , կերերէիք , կերերէին :
 Ճեմ. Եւմիշիւիք , եւմիշիւինիզ , եւմիշիւ-

իւիլէր :

Աղառնի : Մուսթադպէլ :

եղ. Ուտեմ , ուտես , ուտէ :
 Բա. Եւյէյիմ , եւյէյին , եւյին :
 յոգ. Ուտենք , ուտեք , ուտեն :

Ճեմ. Եւյէյիզ , եւյէյինիզ , եւյինլէր :

Հրամայական կոանակի ներկայ : Էմրի

լէքլին հաղըրի :

եղ. Կե'ր . մի' ուտեր : Թող ուտէ , Թող

չուտէ :

Բա. Եւ . եւմէ . դօ եւյին , դօ եւմէյին :

յոգ. Կերեք , մի' ուտեք , Թող ուտեն ,

Թող չուտեն :

Ճեմ. Եւեյինիզ , եւմէյինիզ , դօ եւյինլէր ,

դօ եւմէյինլէր :

Աներեւոյթ կոանակի ներկայ : Մաստար

լնի շէքլինինի հաղըր :

Ուտել :

եւմէք :

Աղառնի : Մուսթադպէլ :

Ուտելու ,

եւեւէճէք :

Դերրայք : Պետելի ֆէալ :

Ուտելով , եւմէկիլէն , ուտելինի , եւ-

րիքէն :

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թաալի-
Ֆինինի հաղբի :

եղ. Կուգամ, կուգաս, կուգայ :

միւֆ. Կելրիմ, կելրին, կելր :

յոգ. Կուգանք, կուգաք, կուգան :

ճեմ. Կելրիդ, կելրինիդ, կելրլեր :

Անկատար : Պէրէմալ :

եղ. Կուգայի, կուգայիր, կուգար :

միւֆ. Կելրիտիմ, կելրիտին, կելրիտի :

յոգ. Կուգայանք, կուգայիք, կուգային :

ճեմ. Կելրիտիք, կելրիտինիդ, կելրլե-
տիլեր :

Կատարեալ. Մալի :

եղ. Էկի, Էկար, Էկալ :

միւֆ. Կելտիմ, կելտին, կելտի :

յոգ. Էկանք, Էկաք, Էկան :

ճեմ. Կելտիք, կելտինիդ, կելտիլեր :

Յարակատար : Կելմիլ :

եղ. Եկերեմ, Էկերես, Էկերէ :

միւֆ. Կելմիլիմ, կելմիլին, կելմիլիտի :

յոգ. Եկերեմք, Էկերէք, Էկերեն :

ճեմ. Կելմիլիդ, կելմիլինիդ, կելմիլ-
տիլեր :

Գերակատար : Ղայեթեն կելմիլ :

եղ. Եկերէի, Էկերէիր, Էկերէր :

միւֆ. Կելմիլիտիմ, կելմիլիտին, կելմիլիտի :

յոգ. Եկերէտիք, Էկերէիք, Էկերէին :

ճեմ. Կելմիլիտիք, կելմիլիտինիդ, կելմի-
լիտիլեր :

Աղառնի : Մուսթադայէլ :

եղ. Գամ, Գաս, Գայ :

միւֆ. Կելէլիմ, կելէլին, կելլին :

յոգ. Գանք, Գաք, Գան :

ճեմ. Կելլիլիմ, կելլիլինիդ, կելլինլեր :

Հրա-

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմբի
 շէքին հաղըրի :

եզ. Եկո , մի' դար . Թող դայ , Թող չդայ :
 միւթ. կել , կելմէ . դօ կելին , դօ կելմէսին :
 յոգ. Եկեք , մի' դաք . Թող դան , Թող
 չդան :

Ճեմ. կելինիղ , կելմէինիղ . դօ կելօինլէր ,
 դօ կելմէսինլէր :

Աներևոյթ եղանակի ներկայ : Մաստար-
 ւնկ շէքինինկ հաղըրը :

Դաւ . կելմէք :

Աղաւնի . Մասնեացողէ :

Դաւու , կելեճէք :

Դերբայք . Պէտեղի թէալ :

Դաւով , կելմէկիլէն , դալնինի , կելե-
 րիքէն :

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թասարի-
 ֆինինկ հաղըրի :

եզ. կերթամ , կերթաս , կերթայ :
 միւթ. կիտէրիմ , կիտէրսին , կիտէր :

յոգ. կերթանք , կերթաք . կերթան :

Ճեմ. կիտէրիղ , կիտէրսինիղ , կիտէրլէր :
 Անկատար : Պէքեմալ :

եզ. կերթոյի , կերթայիր , կերթար :

միւթ. կիտէրիտիմ , կիտէրիտին , կիտե-
 րիտի :

յոգ. կերթայանք , կերթայիք , կերթային :
 Ճեմ. կիտէրիտիք , կիտէրիտինիղ , կիտե-
 րիտիլէր :

Կատարեալ : Մաղի :

եզ. Դնացի , դնացիր , դնաց :

միւթ. կիթտիմ , կիթտին , կիթտի :

յոգ. Գնացանք , գնացիք , գնացին :

Ճեմ. կիթտիք , կիթտինիղ , կիթտիլէր :

Չարակատար : Կէշմիշ :

Եղ. Գնացերեմ, գնացերեա, գնացերէ :
միւֆ. կիթմիշիմ, կիթմիշտին, կիթմիշտիր :
յոդ. գնացերենք, գնացերէք, գնացերին :
Ճէմ. կիթմիշիղ, կիթմիշտինիղ, կիթմիշտիր-
լէր :

Գերակատար : Ղայէթէն կէշմիշ :

Եղ. Գնացերէի, գնացերէիր, գնացե-
րէր :
միւֆ. կիթմիշտիմ, կիթմիշտին, կէթմի-
շտիր :
յոդ. գնացերէանք, գնացերէիք, գնա-
ցերէին :
Ճէմ. կիթմիշտիք, կիթմիշտինիղ, կիթմի-
շտիրլէր :

Աղառնի . Մուսթապալէլ :

Եղ. Երթամ, երթաս, երթայ :
միւֆ. կիտէյիմ, կիտէսին, կիտսին :
յոդ. երթանք, երթաք, երթան :
Ճէմ. կիտէլիմ, կիտէսինիղ, կիթսինլէր :
Հրամայական եղանակի ներկայ : Ամլի
շէքլինինկ հաղըրի :
Եղ. Գնա, մի' երթար . թող երթա, թող
չերթա :
միւֆ. կիթ, կիթմէ . դօ կիթսին, դօ կիթմէսին :
յոդ. գնացէք, մի' երթաք . թող երթան,
թող չերթան :
Ճէմ. կիտինիղ, կիթմէյինիղ, դօ կիթսին-
լէր . դօ կիթմէսինլէր :

Անբուոյթ եղանակի ներկայ : Մաստարընկ
շէքլինինկ հաղըրի :

Երթալ, կիթմէք :

Աղառնի : Մուսթապալէլ :

Երթալու, կիտէՃէք :

Դերբայք . Պէտէլի ֆեալ :

Երթալով, կիթմէկիլէն, երթալնինի, կիթե-
րիլին :

Ֆասլ

Ֆասւ Օնոեօրտիւնճի . ի Դ .

Բի նիճէ Թասրիւթ օլունուրլար սըֆաթ
սըշ ֆէալէր :

Սալուն՝ օլա . բի պաանղը ֆէալէ
րինկ եալընըղ իւշիւնճիու սը
ֆաթը վարիւղը . վէ օնարընկ
ճէմիսի եօր տուր , նիճէ քի
պաւ օրինէկլէրտի կեօրիւնիւրլէր :

Էվլէլինճի օրինէկ :

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թասարիւ
ֆինինկ հաղըրի :

Կանձրևէ . եաղար :

Պէքէմալ :

Կանձրևէր , եաղարըրը :

Մաղի :

Անձրևեց , եաղուր :

Կէշիշ :

Անձրևերէ , եաղմըլտը :

Ղայէթէն կէշիշ :

Անձրևերէր , եաղմըլտը :

Մուսթապալէ :

Անձրևէ , եաղսրն :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Էմրի

շէքլին հաղըրի :

Թող անձրևէ , Թող չանձրևէ :

Գօ եաղսրն , Գօ եաղմասրն :

Անձրևեցի եղանակի ներկայ : Մասաուրընկ

շէքլինինկ հաղըրի :

Անձրևեղ , եաղմալ :

Աղա .

Ապառնի : Մուսթաֆայել :
 Անձրեկելու , եսղաճաբ :
 Դերբայք : Պէտէլի ֆէալ :
 Անձրեկելու , եսղաճաբիւն : անձրեկելիւնի ,
 եսղարիքէն :

Պուշա կիօրէ թասրիֆ օլուշուրլար սու
 Քէալէր : Մթնել , դարանլըք օլմաք :
 աժել տէկմէք : բլբել , դառ կէլմէք :
 կաթել , տամլամաք : սըղիլ , սլահայլը օլ-
 մաք : վայել , վայ չաղըլմաք : ջերիլ , սը-
 ճաքլանմաք : օշտիլ , եկէթէր օլմաք :

Իբինճի օրինէկ :

Սահմանականի ներկայ : Թասրիֆինիկ
 հաղըրի :

Կու գոռայ , գիւռլէր :

Պէքէմալ :

Կու գոռար , գիւռլէրիտի :

Մաղի :

Գոռաց , գիւռլէտի :

Կէլմիլ :

Գոռացերի , գիւռլէմիշտի :

Ղայէթէն կէլմիլ :

Գոռացերի , գիւռլէմիշտի :

Մուսթաֆայել :

Գոռայ , գիւռլէսին :

Հրամայական եղանակի ներկայ : Եմրի

լէքթն հաղըրի :

Թող գոռա , թող չգոռա :

Գօ գիւռլէսին , գօ գիւռլէմէսին :

Անբըկթ եղանակի ներկայ : Մաստարընկ

լէքթնիկ հաղըրի :

Գոռալ , գիւռլէմէք :

Ապառն

Աստուծոյ : Մեծութեանդ :
 Գործարար , գիւղէյէճեք :
 Դերբայք : Պէտէի քեալ :
 Գործարար , գիւղէյէճեք :
 Գործարարներ , գիւղէյէճեք :

Պունա կիօրէ տիրէր պունար : Յոյս ,
 փառլամար : Տփալ , տպէսլանմար :
 Կաճկոտալ , ընդլանմար :

Քիւ արեւր՝ հեփ պուն շէյլէրտէն սօնկրա՝
 քի քիտլէր իւղէրինէ (Յիքլեմար իւղէտիք՝
 պիլմիք վաճար տըրքի , պուն պիլմի յէ-
 մումի լիստընէ իշնտէ պիր զաթի փանքը-
 րի քեալ վարարք , բի բէնտիսինի սալթ
 թաարիքիներէ հաղըրի , վէ պէքէմալ
 վարարք : վէ պուն զալէթէն բաղմ որար
 քիլմար իշնտէ վէ ճիւմէ քեալքէր իշն
 իթթիքադ օլունուր : Անընի իշն , եվ
 վէ՝ բէնտիսինի հաղարըլ , վէ անկրա
 քիտլէրինէ իթթիքադ օլունմասընը :

Սահմանականի ներկայ : Թաարիքիներէ
 հաղըրի :

Եզ. Չեմ , չեմ , չէ :
 մի. ք. տէկիլմի , տէկիլտին , տէկիլտիր :
 յոդ. չեմք , չեք , չեն :
 ճեմ. տէկիլի , տէկիլտինի , տէկիլտիր-
 լէր :

Անկատար : Պէքէմալ :

Եզ. չէի , չէիր , չէր :
 մի. ք. տէկիլտիրմ , տէկիլտին , տէկիլտիր :
 յոդ. չեմք , չեք , չեն :
 ճեմ. տէկիլտիք , տէկիլտինի , տէկիլ-
 տիր :

Հէր

Հէր հաշան քի պունլար Քէալէրիլէն
 իթթիֆադ օլունուրլար , տայիմէն օյլէ
 օլունուրլար քի Քէալէրիլնկ մաստարլնկ սօնդ
 ընտօքի . Լ հաուֆը՝ լէյէ տէկիլիլիւր . վէ
 օյլէճէնէ Կալմաղիլէն՝ իթթիֆադ օլուն
 նուրլար . նիճէքի պունտա իշտէ տիօրթ
 թիւուրիու թասրիֆլէրիլնկ իւզէրիլնէ , տի
 օրթ օրիլնէկ գօրուզ . վէ պէյան օլունուրլար
 Վաուել , եաքմաք :

Սահմանականի ներկայ : Թասարիֆիլնկ
 հազըրի :

Եզ. Չեմ վաուեր , չեսվաուեր , չիվաուեր :
 միւֆ. Եաքմամ , եաքմաղսըն , եաքմաղ :
 յոգ. Չենքվաուեր , չէքվաուեր , չենվա
 ուեր :

Ճէմ. եաքմայոզ , եաքմազսընը , եաքմազ
 լար :

Անկատար : Պէքէմալ :

Եզ. Չէի վաուեր , չէիւ վաուեր , չէր վա
 ուեր :

միւֆ. Եաքմազըտըմ , եաքմազըտըն , եաք
 մազըտը :

յոգ. Չէանք վաուեր , չէիք վաուեր , չէին
 վաուեր :

Ճէմ. Եաքմազըտըք , եաքմազըտընը , եաք
 մազըտըլար :

ԽԱՍ

Լուանալ . հայ բամաք :

Խ

Սահմանական եղանակի ներկայ : Թասարի
 ֆիլնկ հազըրի :

Եզ. Չեմ լուանար , չեմ լուանար , չիլու
 անար :

D

միւֆ.

Միւֆ. Եայքամամ , եայքամաղսըն , եայ-
քամաղ :

յոգ. չենք լո՛ւանար , չէք լո՛ւանար , չեն
լո՛ւանար :

Ճէմ. եայքամաղսըղ , եայքամաղսընըղ , եայ-
քամաղար :

Անխոտար : Պէքէմալ :

եղ. Չի՛ր լո՛ւանար , չէ՛ր լո՛ւանար , չէ՛ր
լո՛ւանար :

Միւֆ. Եայքամաղսըլմ , եայքամաղսըլն ,
եայքամաղսըլ :

յոգ. չենք լո՛ւանար , չէ՛ք լո՛ւանար , չեն
լո՛ւանար :

Ճէմ. Եայքամաղսըլմ , եայքամաղսըլնըղ ,
եայքամաղսըլսըլ :

Թողուլ . գոյվերմէք :

Սահմանակսնի ներկայ : Թասարիֆիյինի
հաղըրի .

եղ. Չի՛մ Թողուլ , չի՛ս Թողուլ , չի՛ Թողուլ :
Միւֆ. Գոյվերմէմ , գոյվերմէղսին , գոյ-
վերմէղ :

յոգ. չենք Թողուլ , չէք Թողուլ , չեն Թո-
ղուլ :

Ճէմ. գոյվերմէղիղ , գոյվերմէղսինիղ , գոյ-
վերմէղէր :

Անխոտար . Պէքէմալ :

եղ. Չի՛ր Թողուլ , չէ՛ր Թողուլ , չէ՛ր Թո-
ղուլ :

Միւֆ. Գոյվերմէղիւլմ , գոյվերմէղիւլն ,
գոյվերմէղիւլ :

յոգ. չենք Թողուլ , չէ՛ք Թողուլ , չեն
Թողուլ :

Ճէմ.

Ճէմ. Դժպէրմէ զիտիք, Գժպէրմէ զիտիւնիչ.
Դժպէրմէ զիտիւնիւնը :

Աշխատիւ. Լաւըմաք :

Սահմանակսնի ներկայ : Թաատի Քինիւն
հաղւրի :

Եզ. Չիմաշխատիր, չես աշխատիր. չի
աշխատիր :

Միւք. չալըմամ, չալըմազըն, չալըմազ :
յոգ. չենք աշխատիր, չեք աշխատիր, չեն
աշխատիր :

Ճէմ. չալըմայրդ, չալըմազընը, չալըմ
մաղւար :

Անկատար. Պէքէմալ :

Եզ. Չի աշխատիր, չի աշխատիր, չի
աշխատիր :

Միւք. չալըմազընը, չալըմազընը, չալըմ
մաղւար :

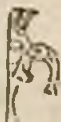
յոգ. չենք աշխատիր, չիք աշխատիր,
չին աշխատիր :

Ճէմ. չալըմազընը, չալըմազընը,
չալըմազընը :

Պունլար քիպի իթթիֆտդ օլունուրլար
զաթի միւնքըրի ֆէալիւնն դայըր դալան
Ճիւմէ ֆէալիւն, քի ոլու տեօրթ թիւո
լիւն իւսրիֆիւնն ալթընուայ տըրլէր :
Աէ ֆէալ իւնն ոլու դատար Էթէր
տիր :

Քասը Օնպէ յնճի . ԺԵ .

Քի նէ տիր իամի Քարը վէ նէ Թարղ տըր
քէնտիսիննի տէ վր օլունմասը :

Սմի Քարը ի յիւն պիւմէք կերէք
տիր՝ քի օլ լուղէթլէր քի իամի
Քարը տէյիլրլէր՝ հէփիսի Քէսլ
լէրտէն խրուճ օլուրլար , վէ
տիօրթ Թիւռլիու օլուրլար . նիճէ քիմ
ուղնլար : Ուտող , եէյէն : կերած , եէ-
միշ : Ուտելու , եէյէճէք : Ուտելք ,
եէյիլէճէք :

Օղ սաւթ իլէն մուսխէրէ օլան՝ հաղըր
ղէման ալթընուայ կեօսթէրիւր լէյի . վէ
տէ վր օլունուր իսիմքիսլի , նիճէ քի պու :

Եղական .

Միւթրէտի .

Ուղական . ուտող .	Պինայի . եէյէն .
Սեռական . ուտողի .	Լսլի . եէյէննի .
Տրական . ուտողին .	Հիտայի . եէյէնէ .
Հայցական . Ուտողը .	Նասսլի . եէյէնի .
Բացառակ . ուտողէն .	Ճէռլի . եէյէնտէն .
Կոչական . ո՛վ ուտող .	Նիտայի . եւս եէյէն .

Յոգնական .

Ճէմի .

ուղ . ուտողներ .	պին . եէյէնլէր .
սեռ . ուտողներու .	ասլ . եէյէնլէրինի .
տրա . ուտողներուն .	հիտ . եէյէնլէրէ .
հայ . ուտողները .	նաս . եէյէնլէրի .

բաց .

բայց ուստի ներսն . Ծէն . եկեղեցիսուն .
կող . ուլ ուստի ներս . նիտ . եւմ եկեղեցիս .

Այ տախի . էկեր օղ սաւթ իլէն մուս
խէրէ օլան Քարլի Քէարտէն իխրաճ օ
լունմուշ իսէ , քէնտիսիտէ Քարլի տիր .
վէ մէճնուլի օլուր (հիուն) հառք իլէն ,
նիճէքի պու . Ուստի , եկեղիլէն , վէ
տէվր օլունուր , ուստի , ուստիդի : Նիճէ
քի հօքարտա հաղըլուր :

Այ սաւթ իլէն մուսխիտէ օլան , կէլմիշ
ղէմանընկ ալթընտայ կիսսթէրիլ շէյլ . վէ
տէվր օլունուր . նիճէքի հօքարտայ եաղ
ալք . կերած . կերածի , կերածներ . կե
րածներու :

Քէ տախի . էկեր տծ սաւթ իլէն մուս
խէրէ օլան իսմիխարլ . Քարլի Քէարտէն
իխրաճ օլմուշ իսէ , քէնտիսի տէ Քարլի
տիր . վէ մէճնուլի օլուր (հիուն) հառք
իլէն , նիճէ քի պու . կերած . եկեղիլիշ :
Այ տէվր օլունուր , կերած , կերածի .
կերածներ , կերածներու : Եկեղիլիշ .
եկեղիլիշնկ , եկեղիլիշէր , եկեղիլիշ
լէրինկ :

Ու սաւթ իլէն մուսխիտէ օլան , մուս
թաղպէլ զէմանընկ ալթընտայ կիսսթէրիլ
շէյլ . վէ տէվր օլունմաղ . նիճէքի պուն
լար : Ուստիլու , եկեղիճէք : Նասեկու ,
օթուրամար :

Իք սաւ . իլէն մուսխիտէ օլան տէ . մուս
թաղպէլ զէմանընկ ալթընտայ կիսսթէրիլ
շէյլ . վէ պու տախի Կօլայլքիլէն տէվր
օլունմաղ . նիճէքիմ պունլար : ուստիլք ,
եկեղիլիճէք : իսմիլք , իլիլիճէք :

Այ պունտա պիլլիք կէրէք տիր . քի հէր
Քէալ , իսմի Քալլ օլուր : վէ լալին ,
D , Գալ

Քարլի Քեպլեր իւլ թիւալիոս օլուրլար ,
 Նիճէ քի պունլար : Վառօղ , եաքան : վա-
 աած , եաքմըլ : վառելու , եաքաճաք :

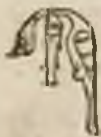
Մէճհուլի Քեպլեր տէ՝ իւլ թիւալիոս
 օլուրլար . Նիճէ քի պունլար : վառօղ ,
 եաքըլան : վառաած , եաքըլմըլ : վառե-
 լիք , եաքըլաճաք :

Վէ օլ Քեպլեր քի Քարլի , վէ եախօտ՝
 մէճհուլի տէկիլ տիր լէր . եաանի մէսաւի
 տիրլէր , եա աաւթը մէճհուլ տնօրթ թիւա-
 լիոս օլուրլար , Նիճէ պունլար : դնացօղ .
 կիտէն , դնացած , կիթմիլ : դնալու , կի-
 տէճէք : գնալիք , կիտիլէճէք : Նստօղ ,
 օթուրան : Նստած , օթուրմուլ : նստելու ,
 օթուրաճաք : Նստելիք , օթուրուլաճաք :

Վէ պու գատար քի Քայէթ տիր իսմի Քարլ
 իլինն :

Փասլ Օնալթընճը . ԺԶ:

Քի նէ տիր խաֆլ . վէ Նիճէ տախիլ
 օլուր լադըւտը իլինն :

Իրգաշ լուղէթլէր վարտըրլէր
 քի խաֆլ տէյիլիլլէր . վէ
 տէվը օլունմաղըս . ամմա լադ-
 ըւտը իլինն լեօք քեռու տա-
 խիլ օլուրլէր . վէ տէվը օլունմուլ խախէ-
 ռիլէն իթթիֆադ օլուրլար . Նիճէ քիմ
 պունլար : Դուս , տըլարը . մէջըլիլ : ներ-
 քե , ալթ : Վրայ , իուստ : առջև , էօնկ ,
 էտև , արտ : Յետքը , սօնդրա : առջևէն ,
 էօնկիւնէն : Էտէւէն , արտընտան :

համար , իշխան : Տեղն , եերինտէ : Հետ ,
 իլէն : մօտ , եաքըն : հեռու , ուղաք : ա-
 ռանց , սուղ : Դէմ , դառլը : դիմացն :
 դառչոսընտայ : դէպ , տօղրու : իղստ :
 մաստէ : Քան , տան : հինչօր , թաքի :
 լատ , կեօրէ :

Աէ սլունլար տէվը օլունմուշ խիմէլիլէն
 սլոյլէ մութթասըլ օլունլար :

Դուս , տնէն դուս ելաւ : Էվտէն տը-
 շարը ըքտը :

Մէջը . սնուկին մէջը դրաւ : Սանտղըն
 իջինէ դօտու :

Ներքէ . փէշն ներքէմուսա : Էթէկին ալթ-
 ընայ կիրտի :

Վրայ . գլխուն վրայ առաւ : Պաշը իռս-
 տունէ ալտը :

Առջև . աշին առջև կանգնեցաւ :
 Կեօգիու ոսկիւնտէ տուրտու :

Էտե . սլատին էտե սլահէնցաւ . տոն-
 արընկ արտընտա կիզլէնտի :

Յետք . հացէն յետք եկաւ . եքմէքտէն
 սօնդրա կէլտի :

Առջևէն . տանն առջևէն անցաւ . էվին
 ոսկիւնտէն կէլտի :

Էտէւէն . սլոյսալին էտէւէն սլրտտեց .
 հիսարընկ արտընտան տօղաշտը :

Համար . սօրվէլու համար կու կարդամ :
 ոսկրէնմէկ իշխան զքուրում :

Տեղն . խնդարու տեղն կու լայ . սէվինմէք
 եերինտէ աղտօր :

Հետ . հօրդ հետ դնա : տապանկ իլէն
 կիթ :

Մօտն . քաղքին մօտն եկաւ : Ղէհիբե
 եաքըն կէլտի :

Հեռու . մնէ հեռու է . դիզտէն ուղաք տօր :

Առանց , առանց անոր չեմ երթար . Օն
սուղ կիթմէմ :

Դէմ . ճշմարտութե դէմ մի' կենար . հստ
գա դառչը տուրմա :

Դիմաց . այն մարդուն դիմացն մի' կանգ
նիր . օ ստամբնի դարչըսընտա տուրմա :

Դէպ . այն մարդն դէպ իշուկայն կերթայ .
օ ստամ չարսընա տողըու կիտէր :

Իղատ . տղոյմէն իզատ ուրիշերն թող
նստին . չօճուկարուսն մատէ դայրըլար

գօ օթուրստենլար :

Քան . ասքան զան լաւ է . սղու օնտան
էյի տիր :

Հինչօր . հինչօր իտուն որ եկաւ իբինկը
նեց . թաքի էվէ կէլոի սոչլամօլոու :

Ըստ . ըստ քոյ խօսիցն աշխատանք պէտք է ,
որ դատենք սօրվնք :

Անխնի սեօգիւնկէ կեօրէ չաքչմաք լողմ
տըր քի սլունլարը ոսկրէնէլիմ :

Վէ սլու գաւասար քիֆայէթ տիր խաֆշ
իշիւն :

Քաւլ Օնեկտինճի . Ժէ :

Քի նէ տիր ֆէալ իուստիու , վէ նիճէ
մաթթասըլ օլուր ֆէալէր իւնն :

Եօք լաղէթէր տախի վարտը
լէրքի ֆէալ իուստիու տէյի

լիրէր , վէ տէվր օլունմաղէր .
Քէ լաքին սլունլար տէ' չեօք

քէառէ սեօգիւնէ կիրիւրէր . վէ ֆէալ
լէրիւն մութթասըլ օլուրէր . վէ ֆէալ

լէրինի նէ չէքիլ լիղնի պէյան էտէրէր .
վէ չեօք թիւռլու տիրէր :

Ֆէալ

Փէալ իւստիւրիւնկ պիւր դալը մէքեան
կիօսթէրէն տիրէր . նիճէքի պուռն
լար :

Ուր , ներկէ : Աս տեղս , պուրայայ . Ան
տեղը , օրայայ : Տեղ տեղ , պաղը եէր .
Ամէն տեղ . Հէր եէր : Ուրիշ տեղ , դայրը
եէր . վեր , հօքարը : Վար , աշաղը . ներս ,
իշէրի . ներսէն , իշէրաէն :

Դրսէն , տըշարտան . Ասկից , պուռնտան :
Ատկից , Հղւնտան . Անկից , օնտան :

Վէ պուռնլար՝ փէալ լէրիւն պոյլէ մութ
թասըլ օլուրլար . Ուր դնայ , ներկէ : կիթ
տի . Աստեղս եկաւ , պուրայայ կէլտի :
Ան տեղը մտաւ . օրայայ կիրտի : Տեղ տեղ
փիւրէ . պաղը եէր երբըրբըլ : Ամէն տեղ
քեզ մէջ կու ձգես . հէր եէրտէ : սենի օր
թայայ պրաքըսըն : Ուրիշ տեղ դրի .
դայրը եէրէ դօտում : Վեր դնայ . հօք
արը կիթտի : Վար եկաւ , աշաղը կէլտի :
ներս մտաւ . իշէրի կիրտի : Ներսէն հայե
ցաւ , իշէրաէն պաքոր : Դրսէն ճամբեց .
տըշարտան հօքարտը : Ասկից առաւ , պուռն
տան արոր : Ատկից կերաւ , շուռտան եէ
տի : անկից գողցաւ , օնտան չալոր :

Պիւր դալը զէման կիօսթէրէն տիրէր .
նիճէ պուռնլար : Էրը , հաչան : Ինչ ստեւն ,
նէ զէման : Հիփ , շինտի : Ան ստեւնը ,
օլ զէման : Ասոր , պէօկիւն : Վաղը ,
եարըն . Էրեկ , տիւռն : Հէրու , պըլոլըր :
Միշտ , տայիմայ . Էրբեմն , կիսահիճէ :
Ան կէտն , օլ սահիթ . Դեռ , տահա :
Էրբ որ , հաչանքի : Քանիօր , նէ դա
տարքի : Վաղուց , չեօքտան . Հատոնց ,
D , չեօք

չեօքտան : Վէ պունլար՝ Քէալէր իլէն
 պոյլէ իթթիֆադ օլուրլար : Երբ կուխե-
 լօքնաս , հաչան յաղըլանըրսըն . ինչ ասոնն
 կուգաս . նէ ղէման կէլիրսին : Հիմի կու-
 գամ . շինտի կէլիրիմ : Անասոննն խօսե-
 ցայ , օլ ղէման սեօյլէտիմ : Ասօր լսեցի :
 պէօկիւն իշիթտիմ . Վաղըն կուգնամ ,
 եարըն կիտէրիմ : Էրէկ տեսայ , տիտն
 կեօրտիում . Հէրու հիւընդցայ , պըլաւր
 հաստալանտըմ : Միշտ գլուխս կու ցա-
 էր , տայիմա պաշմ աղբըրըրտի . Երբեմն
 լաւ կուհասկնամ , կեահիճէ էյի անղնարւմ .
 Ան կէտն որ լսեցի՝ դնացի , օլ սահէթ քի
 իշիթտիմ , կիթտիմ : Դեռ ծաղկներն չեն
 բացւեր , տահա չիչէքլէր սալըմամըլտըր-
 լէր : Երբ որ կուգէ կուտամ , հաչան քի
 իտտէր վէրիւրիմ : Քանի որ լինի կու վճա-
 րեմ , նէ գաւտարքի օլուրիսէ էօտէրիմ .
 Վաղըց տոռերեմ , չեօքտան վէրմիշիմ .
 Շատոնց գրերիմ , չեօքտան եաղմըլմ :

Պիր գալը քէյֆէյէթ կեօսթէրիճի տիր-
 լէր . Նիճէ քիմ պու սաւթ լէր : Յի ,
 ակի , պէս . քի գայրը լուղէթլէրիլէն
 պոյլէ մութթասըլ օլուրլար : Բռընցի ,
 եռմըրուղիլէն . Յանկարծակի , գղաֆիլ .
 Առջուպէս , այըքիպի : Վէ պունլար ,
 Քէալէր իլէն լոյլէ մութթասըլ օլուրլար .
 Բռընցի զարկաւ , իռմըրուղիլէն վուրտու :
 Յանկարծակի ընկաւ , գղաֆիլ տիւշտիում .
 Առջուպէս կերաւ , այըքիպի եւտի :

Պիր գալը նէմիգաւարըք կեօստէրիճի
 տիրլէր . Նիճէքի պունլար : Որչափ , նէ
 գատար : Այս չափ , պուգատար : Ան-
 չափ , օգատար : Այսքան , պուգատար .
 Ան-

Այնքան , օգտաւոր : Մեկհեղ , պիրքեռ-
ւէ : Հաւահեղ , չեօք քեռուէ : Ամենհեղ ,
հեր քեռուէ . Քիչ , աղ . շատ , չեգր .
Քիչուկ , աղածըք : շատիկեկ , չօքձա . քիչ
քիչ , աղաղ :

Վէ պուռնար ֆեալ լերիլէն պոյլէ իթ-
թիֆադ օլուրլար : Որչափ սուր . նէ
գաւառաւորն : այս չափ խմեց . պուռա-
տար իչափ : Այն չափ գիրցաւ , օղստաւ
սէմիրտի : Այնքան կերաւ , պուռստաւ
եէտի : այնքան խնթեցաւ , օգտաւոր
տէլիլէնտի : Մեկհեղ զարկաւ . պիրքեռ-
ւէ վուրտու : Հաւահեղ բարկացուց զիս .
չօք քեռուէ տաւըլթուրուր պէնի : Ամեն
հեղ համբերեցի . հեր քեռուէ սապր էթ-
տիմ : Քիչ նեղացայ , աղ տաւըլտուրմ .
Հաւահամբերեցի . չօք սապրէթտիմ : Քիչ-
չուկ առի , աղածըք ալտուրմ : շատիկեկ տուի-
չօքձա վերտիմ : Քիչքիչ վճարեց , աղ
աղ ոտուէտի :

Պիր գալը իսթիֆհամ էթմէկիլի պէյան
էտէրլէր . նէ չէթիլքի պուռնար : Ինչ .
նէ : Ինչու , նիչիւն . Ինչպէս , նիճէ :
Ինչուհամար . նէ իչիւն , նէտէն ոթիու-
րու : միթէ , մէկէր :

Վէ ֆեալ լերիլէն պոյլէ իթթիֆադ օ-
լուրլէր : Ինչ կերար . նէ եէտին . Ինչու-
կուրաս . նիչիւն աղարսըն : Ինչպէս խալը-
սեցար , նիճէ ցուռթուրտու : Ինչուհա-
մար եկար . նէ իչիւն կէրտին : միթէ չլու-
տար : Մեկէր կեօրմէտինմի :

Պիր գալը , իճասլ էյլէմէտին կեօսթէ-
րիլլէր . նիճէ քի պուռնար : Հա , հէ :
Հրամարես , պէլի : Ատանկ , յոյլէ . Իրաւ .
D 6 Թահ-

Թահգդիգ : Ճշմարիտ , կերչեք : Ստոյգ ,
սահիհ :

Աէ ֆէալ լերիլէն շոյլէ իթթիֆադ օլուր-
լէր : Հա սնանկ է , հէ . օյլէ տիր :
Հրամարիտ , ուելի : աշնակէսէ , օյլէ տիր : ա-
սանկ է , շոյլէ տիր : Իրաւ է , Թահգդիգ
աիր : Ճշմարիտ է . կերչեք տիր : Ստոյգ
է , սահիհ տիր :

Պիր դաշը իմթիազլըք ուէյան էտերլէր .
շիճէքի պուշլար : Սնտ մօտ , եաքըն
եաքըն : Չատ զատ , պաշկա պաշկա : մէկ
մէկ , սիրիեր պիրիեր : Երկ երկու , իքիշեր
իքիշեր : հեռու հեռու , ուզաք ուզաք :
Աէ ֆէալլէրիլէն պօլլէ իթթիհհատ օ-
լուրլէր : Սնտ մօտ դիր . եաքըն եաքըն
գօյ : Չատ զատ նստան , պաշկա պաշկա
օթուրտուլար : Մէկ մէկ գողցան . սիրիեր
պիրիեր չալտըլար : Երկ երկու վերցուցին ,
իքիշեր իքիշեր դալտըլտըլար : հեռու հե-
ռու գլին , ուզաք ուզաք գօտուլար :

Պիր դաշը կիզլիլիլինի միւտղահըլ է-
տերլէր , շիճէքի պուշլար : Ծածկաբար ,
կիզլինճէ : Գաղտուկ , կիզլի : կամկրուկ ,
եափճաճըք : գողիւլէս , խըռսըզ կիպի :
Աէ ֆէալ լերիլէն շոյլէ մութթասըլ օլուր-
լար : Ծածկաբար խօսեցաւ , կիզլինճէ
օյլէտի : Գաղտուկ կերաւ , կիզլի էէտի :
կամկրուկ ներս մտաւ . եափճաճըք իշերի
կիրտի . գողէպէս գուս ելաւ . խըռսըզ
քիպի տըշարըլ չէքուր :

Պիր դաշը աշիքհարէ օլտուղընու պէյան
էտերլէր . շիճէքի պուշլար : Զայտնի ,
աշիքհարէ : Զայտնասիս , աշիքհարէտէնս
վէ

վէ փեալ լերիլէն սոյլէ իթթիֆադ •
լուրլար : Յայտնի եղաւ , աշխատարէ օլտու :
Յայտնապէս խօսեցաւ , աշխատարէտէն
սեօյլէտի .

Պիւր դաջը թէգիլէլիլիլնի կեօսթերիլլէր •
նիճէքի պուռլար : Հուա , թէզ : շուա
շուա : թէզթէզ : կանուի , երբէն .

վէ ֆեալլէրիլլէն շոյլէ մութթասըլ օլտըլ-
լար : Հուա եկօ . թէզկէլ : շուա շուա
քալենք , թէզթէզ եօրույէլիմ : կանուի
արթընցիլ , երբէն օյեան :

Պիւր դաջը թէրթիլ կեօսթերէն տիւր լէր ,
նիճէքի պուռլար : Առաջ , էվվէլ : Յե-
սոյ , սօնդրա : Ասկից ետեւ , պուռնտան
սօնդրա : Ասկից ետեւ , օնտան սօնդրա :
Տեղն ի տեղն , եերլի եերիլնճէ : պիւնու-
յեաքը . էնկ սօնդընտա :

վէ պուռլար փեալլէրիլլէն սոյլէ իթ-
թիհհատ օլտըլլար : Առաջ ուսիլ . էվ-
վէլ էւկրէն : Յեաոյ խօսէ , սօնկրա սոյլէ :
Ասկից ետեւ կարգա . պուռնտան սօնդրա •
գու : Ասկից ետեւ հանգչէ , օնտան սօնդրա
ուահաթլան : Տեղն իտեղն պատմեց . եեր-
լի եերիլնճէ նաքլ էթալ : Պիւնու յետքն
հասկըցուց , էնկ սօնդընտա անդնաթա-
լուր :

Պիւր դաջը մասն պիւրլէլիլիլնի միւսողահրը
էտէրլէր . նիճէքի պուռլար : մէկտեղ .
պիւրեերտէ : մէգէտէ . պիւրտէն : Բո-
լորն , հէփիսի : ամենեին , ասլա :

վէ ֆեալ լերիլլէն սոյլէ պիւրլէնիլլէր •
մէկ տեղ նստան , պիւր եերտէ օթուրտու-
լար : մէգէտէ վերցուցին , պիւրտէն դալ-
սըրտըլար : Բոլորն դերեցաւ , հէփիսի
եասըր օլտու : Ամենեին չկերան , ասլա
էէմէտիլլէր :

Պիւր

Պիր գալը շուպհեժողինի պէյան էտէր-
լէր , նիճէքի պուռնլար : Չըլինի թէ , օլ-
մայաքի . թերևս , պէլքի :

Աէ ֆեալլէրիլէն շոյլէ մութթասըլ օ-
լուրլար : շըլինիթէ դու առերես . օլմայա
քի սէն ալմըսըն : թերևս չգիտնալով առաւ ,
պէլքի պիլմէղլիկիլէն ալուր :

Պիր գալը թէքարլըղընը կեօսթէրիլ-
լէր , նիճէքի պուռնլար : Կրկին , թէք-
րար : վերստին , կեէնէ : Դարձեալ ,
կեէնէ :

Աէ ֆեալլէրիլէն սոյլէ իթթիֆադ օ-
լուրլար : Կրկին ապստամբեցաւ , թէքա-
րէն յառ օլոռ : վերստին հնազանդեցաւ .
կեէնէ մութէհ օլոռ : դարձեալ խենթե-
ցաւ , կեէնէ տէլ օլոռ :

Պիր գալը գլաթլըղընը պէյան էտէր-
լէր . նիճէքի պուռնլար : խիստ , փէք :
Յոյժ , գլաթը : յորդ , սաշկըն :

Աէ ֆեալլէրիլէն սոյլէ իթթիհհատ օ-
լուրլար : խիստ կուրարկանաս , փէք տառը
լըրսըն : Յոյժ յիմարեցաւ , գլաթը չօք ահ-
մաքլանտը : Յորդ կուվաղէ այս ջուրս ,
տաշկըն աքար սյու սու :

Պիր գալը խուսուսի տիրլէր . եասնի
սլիր չէյին , օլպիրշէյ իուստիւնտէ զիատէ
օլաուղունու կեօսթէրիլլէր , նիճէքիմ
պուռնլար : ալէւել , տահա զիատէ , մանա-
շանդ , խուսուսա :

Աէ ֆեալլէրիլէն սոյլէ իթթիֆադ օ-
լուրլէր : ալ էւել գինի կուզէր խմել քան
թէ ջուր , տահա զիատէ իստէրիտի շարապ
իլմէք , նէքի սու : Մանաւանդ մեր-
կողմէ քան թէ ձեր . խուսուսա պիզիմ թա-
րաֆըրլոտան տէր , նէքի սիլին :

Պիր դալը նէֆի սիրելի . նիճէ քի ուռն
լար . չէ . տէկիլ : Բնաւ . հէչ :

Վէ քէալ լէրիլէն շոյլէ իթթիֆադ օ
լուրլար : Չէ կարգըւեր , է վէնմիշտէկիլ :
Բնաւ' կամք չունի կարգըւելու , հէչ իրա
տէթի եօք տուր է վէնմիլէ :

Պիր դալը շէյին հաղըրլըղըն միւտղահըր
էտէրլէր , նիճէ քի պուշլար : Ահա , իշտէ :

Ահա ահա , իշտէ իշտէ :

Վէ քէալ լէրիլէն պոյլէ իթթիֆադ օլուր
լար : Ահա մակըսայն վերջացաւ , իշտէ
քէալ իւստիուս սլիթտի : ահա ահա կու
գայ . իշտէ իշտէ կէլիր :

Փասլ Օնսէքիզինճի . ԺԸ .

Քի հանկըրը տըր յաթըք , վէ նիճէ
սեօղէրի պիր սլիրիսիլէն
պաղլար :

Աթըֆէ' տէյիլիլէր պու լուղ
ղէթլէր , և , վէ : ու , վէ : նաւ
վէ տախի : և և և , վէ թէք
րար : ալ , տէ : կամ , եայ :

Կամթէ , եայ խօտքի : այլ , ամմա : Բայց ,
լաքին : Իբրթէ , եաանիքի : Ուրեմն ,
էյինտի : Եթէ . էկէր : սուպա թէ , անճաք
էկէր : այլ թէ , քէ ամմա էկէր : Թէ չէ ,
եօքսա : վասն այսորիկ , պուշնունի իլիւն :
Անորհամար , օնունի իլիւն : ղի , զէրէ :
քանզի . ղիրայ : թէ , էկէր :

Վէ պու յաթըքլէր , քէլմաթէրի
պիր սլիրիսի իլէն պաղլէրլէր . նիճէ քի
պուշնուտ սըրա իլէն . օրուղ քէլամլէր : քէ
պու

պոռ յաթըֆէլէր իլէն սլաղ լանըր լար :
Էս քեզի, և քո հղբօրն շատ խորատներ տոռի :
Պէն սանդա , վէ սէնին դարտաշքնկա չօք
ոսկիւթլէր վէրտիմ :

Դու ու քո որդին միատեղ եկէք մոխի անել :
Սէն վէ սէնինկ էվլատընկ պէրապէր կէլի
նիղ տիկնէմէյէ :

Նաև հայրն քո՝ լաւ է որ ձեր հետ դայի վէ
տախի սէնինկ փէտէրինկ տէ էյի տիրքի
սիղէնկիլէն կէլէ :

Եւ ևս քո բարեկամ ներուդ իմաց արէ
որ դան :

Վէ թէքրար՝ սէնինկ տօսթլարընկա տէ
խապէր վէր քի կէլսիլ՝ և :

Թշնամիքդ ալ որ թէ կամենան դալ հետքեր :
Տուշմանլարընկ տէ էկէր իտտէրլէրիսէ կէլ
մէկէ՝ պիլէ կէթիլ :

Ես ձեզի լաւ խորատներ տոռի, կամ կու պա
հէք , կամ չէք պահեր :

Պէն սիղ էյի էօկիւթլէր վէրտիմ . եայ
հրճիլ էտէրսինիլ, եայ հրճիլ էթմէղսինիլ :
Այս բաներուս վերա ձեզի կուխօսիմ ,
կամ թէ կուդրիմ :

Պու չէյլէր իւղէրինէ սիղէ սեյլէրիմ ,
եախօտքի եաղսիրմ :

Ալ դրեղն առաւել լաւ է՝ ամմա եաղմասը
տահա էյի տիր :

Բայց դուք ալ պիտի ջանաք լաւ կարգալ :
Լաքին սիղ տէ կէրէք քի չալլասընըլ էյի
օգումաք :

Իբրթէ լաւ մոքերնիդ առնել զայս դրա
ծներս :

Ես անի՝ քի էյի ֆիքրինիլէ ալասընըլ պու
եաղտըքլարլմը :

Ուրեմն հիմակուց հուն պիտի չասէք թէ
սօրվեցնօղ լանինք :

Էյին

Ե յինտի շնտեն սօնկրա տեմէսէնիդ կէրեք
քի ոսկրէթ տիրէնիմիդ եօք տիր :

Եթէ կարողուծի ունիք նէ , այս գրչոյս
կու սօրվեք :

Եկէր գուտրէթինիդ վար իսէ , պու քիւ
Թապլիլէն ոսկրէնիւսինիդ :

Այա թէ կարողուծի ունիք սօրվելու , և
չէք կամիր աշխատիլ մեղադրուծին ձերէ :

Անճաք էկէր գուտրէթինիդ վարտըր ոօ-
կրէնմէյէ , վէ իստեմէվսինիդ շալըշմաղայ
սուչ սիղին տիր :

Այ թէ կարողուծի ունիք , և աշխատիլ
կամիք ՚ի հարկէ կու սօրվեք :

Քէ ամմա էկէր գուտրէթինիդ վարտըր ,
վէ շալըշմաք իստէրսինիդ հէլ հէլպէթ տեն
ոսկրէնիւսինիդ :

Ես ժամանակ չունէի յէ չէ շատոնց դրած
էի դատոնք ձեզի :

Պէնիմ վէմանըմ եօք իտի , եօքսա չօքտան
հաղմըշըտըմ պուսկարը սիղէ :

Վ ք այստրիկ պէտք է , որ չմեղադրէք թիղի :
Պուսուսնի իչիւն լաղմտըր քի , այլիւամայ
ասընըղ պիղի :

Ես շատ հոգալու բան , և զբաղմունք ունէի
անոր համար ժամանակս քիչ էր :

Պէնիմ չէօք դայրիւաճաք շէյիմ , վէ տաղ-
տաղամ վարըտըր : ճնուսնի իչիւն վէմանըմ
սղըտըր :

Քիչ դժուարուծի կուքաչէք դատոնք սօր-
վելու , զի ձեր դիտցած լեղոռոյն դրէրիմ :

Աջ զու չէքէրսինիդ պուսկարը ոսկրէնմէյէ ,
ղէրէ սիղինի պիւտիկինիդ լիսանիլէն
հաղմըշըմ :

Չայս քերականուծիս դրաբառ լեղոռու
չգրէցի , քանզի ձեզի աշխարհաբար հայե-
րէնն պէտք է :

Պու

Պոլ սառ Քը . քիթասպի տիլի իլեն եազմա-
տըմ . զիւայ՝ սիղէ յէմուսի ելումէնիճէսի
լաղըմորը :

Թէ այս լեղոճովս խօսիք , Թէ այն լեղու-
ոյն , ապէնքն Թող 'ի փառս տյ լինին , և
այն է ամէնէն լաւն :

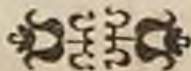
Էկէր ոլու տիլ իլեն սեօյլէյէսինիղ , էկէթ
օ տիլ իլեն , հեփիսի ալահընկ սսլթանաթը
լիլան օլսոուն , վէ օ տուր հեփիսինտէն
էյիսի :

Վէ ոլուգստոարը քիթայէթէտէր սառ Ք-
իլին . վէ ետխօտ սլասլի նահու իլին :

Վէ ոլունտան սօնկրա միւթասլի օլունուր
լուղղէթ քիթասլի . վէ օնունկ իլինտէ
էաղըմլորլէր միւթրէտի իսիմլէրինկ
ասլիլէրի , վէճն միլէրլինկ տի-
նայիլէրի :

Վէ ֆէալ լէրինկ մապի ղէմանընկ իլք օը-
թաթը , վէ էմրի շէքլնինկ իքինճի սը-
թաթը . քի ոլունլարիլէն հէր քիմէանէյէ
գօլայ օլա ճիւմլէ էաղըլան լուղղէթլէրի
տէվը վէ Թասրիթ էթմէյէ :

Վ Ե Ր Զ :

Բ Ա Ռ Դ Ի Ր Ք :

Որ հետևի դրան քերականութեան :

Գարակ . ի . ներ . լիւթիկ :

Ագի . ի . ներ . դոյրութ :

Ագահ , ի . ներ . Թամահքեար :

Ադուա , ի . ներ . զարդայ :

Ազապ , ի . ներ . էրկէն :

Ազատ , ի . ներ . էղատ :

ազդ . ի . եր . սոյ , միլէթ :

Ազգական , ի . ներ . խորմ , ախրապատ :

Ազիւ , ն . ի . ներ . չէլէսի , լաթիք :

Ազոխ , ի . ներ . զօռուխ :

Աթու , ի . ներ . իսկէմրի , քիւրսիու :

Աթան . ներ . ունուղ :

ալիք , ներ . տալիս :

Աւար , լի . ներ , ուն :

Աւամար , ի . ներ . ահմար :

Աւտու , ի . ներ . ահրու :

Աւտ , ի . եր . մարտի , խոյ :

Ածիլի , լու . ներ . ուստուստ :

Անատ , ի . ներ . տուղախ :

ակուայ , ի . ներ . տիշ :

ահ , ի . եր . դօքու :

ահա , (մակքայ է) իշուի :

աղ , ի . եր . սուղ :

աղեւ , եցի . է . տուղամար :

աղալ , ցի . ա . իւլիւթմէք :

աղէկ , ի . ներ . էյի :

աղէկ , եցի . է . եալվարմար :

աղթեւ , եցի . է . խղատեթ էթմէք :

աղէկնալ , ցոյ . ցիւ . էյիլէնմէք :

աղ

Աղճառեւ, եցի, է. օրսէլէմէք.
 աղճաման, ի, ներ. տուղդասլը.
 աղախին, խնու, իններ. հալայլք.
 աղաղակ, ի, ներ. շամաթայ.
 աղաչանք, ի, ներ. հալվարմաք.
 աղւընիկ, լընկան, լընկներ. կիեօկերչին.
 աղաւաղ, ի, ներ. ղէշմէր.
 աղբ, ի, եր. ղիսիլ.
 աղբուր, բրի, բրներ. փուռղար.
 աղեղ, ի, ներ, եայ.
 աղւոր, ի, ներ, կիւղէլ.
 աղի, ի, իներ. տուղլու.
 աղրուել, եցի, է. ղէհիլլէմէք.
 աղուս, ի, ներ. քերփիճ.
 աղիք, ի, ներ. պաղըրսաք.
 աղմուներ, ի, ներ. դաշկա.
 աղոճէս, լիսու, ներ, թիլքի.
 աղջիկ, ջկան, կներ. ԴԸՂ.
 աղլո, ի, եր. քիլ.
 աղլոտ, ի, ներ. քիլլի.
 աղլոտիլ, եցայ, է. քիլլէնմէք.
 աղքատ, ի, ներ. ֆաքըր.
 աճլուել, եցի, է. օվալամաք.
 ամբընալ, ցայ, ցիլ. ութանմաք.
 ամառն, ամառն, ներ, եաղ.
 ամրաւ, ի, ներ. խուրմա.
 աման, ամի, ամրներ. դասլ.
 ամբօխ, ի, հալի, ճիւմհուռ.
 ամսլ, ի, եր. սլուլութ.
 ամբողջ, ի, ներ. սլիթուռն, սաղ.
 ամուր, ամրներ, փէք.
 ամրունալ. ցայ, ցիլ. փէքլէնմէք.
 ամէնօր, աւուր, օրեր. հէրիկան.
 ամէնբան, ի, եր. հէս շէյ.
 ամէնեւին. (մակբայ է) հէչ.
 ամիս. ամսու, ամսներ. սայ.
 ամու.

Ամուսին , ամուսնու . էհլ .
 ամուսնանալ , ցայ , ցիր . էւլենմէք .
 ամօթ , ու . այիպ .
 ամօթիւած , ի . ներ . էտէպլի .
 այծմ , (մակբայ է) շինտի .
 այլ , (շաղկապ է) ամմա .
 այլ և այլ . թիւրլիւ թիւրլիւ .
 այլաղդի , ու , ներ . ետու միլէթ .
 այրի , ի . ներ . տուլ .
 այծ , ու , եր . քէչի .
 անկից ետև . ընտան սօնդրա .
 անուշ , ի . ներ . տաթլը .
 անուշնալ , ցայ , ցիր . տաթլը օլմաք .
 անվախ . զօր խուսուղ .
 անամօթ . ի , ներ . ու թանմաղ .
 անուն , անընի , անըններ . իամ . ատ .
 անապատ , ի . ներ . շէնլիքսիզ եէր . չիօլ .
 անառիկ բերթ , ի . եր . ալընմաղ դալէ .
 անառակ , ի , ներ . հոլարտա .
 անառուշ , նու , ներ . հէյլան .
 անարատ , ի . ներ . սյըսսըղ .
 անարդեղ . եջի , է . սիօկէք .
 անարժան , ի . ներ . պէլայիք .
 անբախտ , ի . ներ . թալէհսիզ .
 անողորմ , ի . ներ . մէրհամ թսիղ . ուս
 հիմսիղ .
 անդու թ . ուէհիմսիղ .
 անթիւ . հիսապսըղ , սսյըսըղ .
 անշափ . ոսլլիսիղ .
 անդէտ , դիտի , ներ . պիլմէյէն .
 անդիտելի . պիլլենմէյէնէք .
 անդադար . (մակբայ է) տայիմա .
 անդամալուծ , ի . ներ . քեօթրիում .
 անդարձ . տեօնմէյէն .
 անդէղ . թէօպէսիլ .
 անյատասի . տիպսիղ .

Անդուհ , դնդի , ներ . եէրին տիպի .
անշարժ . զմրտամազ .
անեղը . ունուհօք .
անել , արի , արէ . էթմէք .
անէծք , ի . ներ . պէտուողա .
անիծել , եցի . է . պէտուողա էթմէք .
անեննդ . հիլէսիդ .
աներուուէթ ի . ներ . կեօրինմէյէն .
աներուս ի . ներ . իւզսիւղ .
անզգամ , ի . ներ . ինաթլը հայասսըլ .
աներկրայ . շիֆէսիդ .
աներկիւղ , ի , ներ . դօդուսուղ .
անդրաղ . տաղտաղասըլ .
անդաւակ . էշլաթսըլ .
անթառամ . սօլմազ .
անսպակաս . էքսիկսիդ .
անթողելի մեղք . աֆօլմայան կիւնահ .
անհասկնալի . անդնանը լմայաճաք .
անիրաւ , ի . ներ . զալում .
անհամբեր . ի . ներ . սասպուսըլ .
անխելք . ի . ներ . աքըլսըլ .
անխմոր . ի . ներ . խամուրսուղ .
անխոփր . իրտէնիլմէլ .
անճանանչ . թանըլմազ .
անկաճ . անկճի , անկճներ . դուլաք .
անկարգ , ի . ներ . եօլսուղ . թէրպի .
էսիդ .
անկարծակի . (մակբայէ) շաֆիլ .
անկիւն , ի . ներ . քեօշէ .
անկողին , նու . իններ . եօրկան տօշէկ .
անկուշտ , կշտի . ներ . տօյմազ .
անհամ , ի . ներ . տաթսըլ .
անլի . տուզսուղ .
անհանդիսո . լուահաթսըլ .
անհաշտնի . պարըլըմայաճաք .
ան

Ահա աստուած , ի . ներ . թէ մէջսիւ .
 անհատու , ի . ներ . տինսիւ .
 անհատու . ինքնապատշաճ .
 անհմուտ . ինքնապատշաճ .
 անհնազանդ , ի , ներ . մութէ հանդ .
 անհնար . միւսքիւնսիւ .
 անձրեւ . ի . ներ . եղբայր .
 անձնիշխան , ի . ներ . բէնտիւղաչ .
 անձուր . թափախուցուցանալ .
 անձար . նաչար .
 անմահ . օրումսիւ .
 անմարմին , միտ , ներ . թէնսիւ .
 անմեղ . ի , ներ . սուշուր .
 անմիտ . միտ . ներ . աքլուր . Քիբիրսիւ .
 անշահ . ի . ներ . փայտիւսիւ .
 անօգուտ . հարարսիւ .
 անօխակալ . դարեւ սարամայան .
 անուժ . դուրէ թսիւ .
 անստորաշ . միտսիւ թսիւ .
 անստորիկելի , ի . ներ . ետեւսիւ .
 անստորի . ի , ներ . ճիւրիւմսիւ .
 անստորաւոր , ի . ներ . թէստիւսիւ .
 անստիւ . ինքնապատշաճ .
 անտու . ի . ներ . օրման .
 անցած . ի . ներ . կէլմիւ .
 անցնիւ , ցայ . ցիր . կէլմիւ .
 անցաւոր , ի . ներ . կէլկինճի .
 անփայթ . հաճախսիւ .
 աշկերտ , ի . ներ . շայրթ .
 աշխատանք . շահմիւ .
 աշխատիւ . եղայ , ե . շալմար .
 աշխարհ . ի . ներ . տիւնեայ .
 աշխարհասէր , սիրի . ներ . տիւնեայ .
 ատեն . ատեն . կիւղ .
 ատեն . ատեն . ատեն .

Աստարակ , ի . ներ . դուռն .
 աչք , ի . եր . կեօղ .
 աստադայ , ի , ներ . կելեճեք .
 ասլերախո . ի . ներ . էյիլեքսլիմիէն .
 ասկանեղ , եցի , է . մուռտաւամար .
 ասլաուրենն , (շաղկապէ) տէրնտի .
 ասլառաթ , ի . ներ . դայայ թաշ .
 ասլըռ.ճան , ի . ներ . օլիլեղիկ .
 ասլապըրեղ , եցի , է . սըմաւամար .
 ասլուր . ասլրի , ասլրներ . շօսա .
 ասլստամբիլ , եցայ . է . յասը օլմար .
 ասլրանք , ի . ներ . բարգէ .
 ասլրիլ , եցայ , է . կելինմէք .
 ասլրուսո . կելինեճեք .
 ամիկ կողմն . սաղ թարաթ .
 ասակ , ի . ներ . մէսէլէ .
 ասաուպէլ , ի . ներ . մասալ .
 ասիք , ի . ներ . թաւան .
 ասատ , օլ .
 ասաւսո , ու , ներ . սասլահ .
 ասսուեղ , (մակրայէ) զիատե .
 ասաքինի . ֆաղիլէթլի .
 ասնեղ , ասի , աս . ասլմար .
 ասիւծ , ու , ներ . ասլան .
 ասող , ի . ներ . սաղ .
 ասողմանալ , ցայ . ցիր . սաղալմար .
 ասու , ի . ներ . հաուղ .
 ասջ . ջու , ջեր . սյր .
 ասեղ , ասի . է . տէմէք .
 ասեղ , ասղի , ասղներ . ինկնէ .
 ասսլար . գալգան .
 աստ , (մակրայէ) սղունտա .
 ասոր . սասաւուր , ասորեր , ալեօկիւն .
 աստիճան , ի . ներ . տերեճէ .
 անապալտ , ի . ներ . սլլահաթափան .
 անճասէր , սիրի , սիրներ , սլլահը սէւէն .
 աստեան ,

Ատեան , հնի . սիււան .
 ատեւ , ցի , է . Գէնաւ խտեմէք , իբրահ
 էթմէք :
 արծեւ , եցի , է . կիւտմէք :
 արախ . ըլսաք :
 արաւո , ի . ներ . յայտ , սախաւո :
 արարիչ . եարստաւն :
 արարմունք , ի . ներ . յամէլ :
 արդեւել , եցի , է . սիւնու էթմէք :
 արդար , ի . ներ . կիւնսհարդ , սաւորդդ :
 արդարանալ , աջայ , ցիր . կիւնսհարդ օլմաք :
 արեգակ , ան . ներ . կիւնէլ :
 սյու , ու . ներ . կիւնէլ :
 սրթըննալ , ցայ , ցիր . օյանմաք :
 արժան . լայլք :
 արժանանալ , աջայ , ցիր . լայլք օլմաք :
 արուն , արլնի , արլններ , դան :
 արլնաէր , տիրոջ , ներ . դանլը :
 արծաթ , ի . ներ . կիւմիւլ :
 արծաթասէր , տիրի , տիրներ , ահաւ սէւէն :
 արծիւ , ծւի . ներ , դառթալ :
 սյահամարհեւ , եցի . է . ստամ եէրլինէ ,
 դօմամաք :
 արուեստ . ի . ներ . սէնաէթ :
 արձրկիւ , եցի , է . չէղմէք :
 արժիճ , ճլճի . ներ . դուռ շուն :
 արմաւ , ի . ներ . քեօք :
 արմաւաւնալ , աջայ , ցիր , քեօքլէնմէք :
 արմունկ , ձկի , ձկներ , տիրսէկ :
 սուջառ , ի . ներ . թսուռն :
 արու , ի , եր . թառլա :
 արցունք , ի . ներ . կեօղ հաշը :
 արցունքիւ , եցի , է . կիօղեալը տէօքմէք :
 արտօրալ , աջի , ա . էվէթլէնմէք :
 արքայութի , թեան . ճէննէթ :
 աւաղ , ի . ներ . ղում :

Աւագան . ի . ներ , հաւազ :
 աւեր , ոյօղուդ :
 աւերել , եցի . է . ոյօղմաք :
 աւերաք , ի . ներ . սիւփրիւնթի . զիպիւ :
 աւելել , եցի , է . սիւփրիւմէք :
 աւերակ , ի , ներ . վերանէ :
 աւտալ , աւտցի , աւտա , ինանմաք :
 աւտընել , ցուցի , ցուր , ինանտըմաք :
 ափ , ի . աւուճ :
 աքլօր , ի . ներ . խօրօզ :
 աքտօրել , եցի . է . սիւրկիւն էթմէք :

Բ

Բազուկ , կի . ներ . դօլ :
 բազայ , ի . ներ . շահքն :
 բազդաւան , ի . ներ . դղօլապ :
 բազ , ի . եր . ոտուէկ :
 բաժնել , եցի , է . փայ էթմէք :
 բաժին , նի . իններ . փայ :
 բախտ , ի . եր , թալէկ :
 բաղլա , ի . ներ . փաղլա :
 բակ , ի , եր . աւլու :
 բաղնիք , նեց . ներ . հեմամ :
 բաղարջ , ի , ներ . խամաբուրդ շեփէք :
 բաղձանք , ի , ներ . փ. շեփազ :
 բաղձալ . աղի . ա . փ. շեփազ շեփաք :
 բախտաւանք , ի , ներ . տիլէմէք . զէմմ :
 բախտակ . եցի . է . տան էթմէք . զէմմ
 էթմէք :
 բամպակ . տլի , ներ . փամպուդ :
 բանիլ . եցայ . է . իլլէմէք :
 բանալ . բաղի . բաց . ալմաք :
 բանձար . ի . ներ . փէնճեր :
 բալէք . բալէց . ներ . անախտար :
 բաւ

Բանաւան , ի . եր . նաթըղ :
բանաւոր . ի . ներ . մաագղուլ . նաթըղ :
բանտ , ի , եր . զընտան :
բառգիրք , գրէի , ներ , լուղէթ քիթապիս
բառնալ , ցայ , ցիր . իւրլիմք :
բաճական . եկեթեր :
բարակ , ի . ներ . ինճէ :
բարկնալ . ցայ . ցիր . ինճէլիւմք :
բարկութի , թեան , տառլըլըք :
բարկանալ , ցայ . ցիր . տառըրմաք :
բարեխօս , ի . ներ . չէ ֆալեթճի :
բարեխօսել . եցի . է . չէ ֆայեթ էթմէք :
բարեգործ . ի , ներ . էյիամէլի օլան :
բարեկամ . ի . ներ . տօտո :
բարերար , ի . ներ . էյիլիք էտէն :
բարև , ի . ներ . սելամ :
բարի , էլի :
բարկացող , ի . ներ . տառըլան :
բարձ . ի , եր . եասուող :
բարձր . իւքսէք :
բարձրնալ . ցայ . ցիր . իւքսէքլէնմէք :
բուք , բքի . թքան :
բեմ , ի . եր . մէղղան :
բերդ , ի , եր . դալէ :
բերան , բերնի , ներ . աղղղ :
բեռն , ան . ներ . իեռւք :
բերել , բերի , բեր . կեթիլմէք :
բժիշկ , բժշկի , ներ . հէքիմ :
բժշկել , եցի . է . սաղալթմաք :
բիճ , բճի , եր . փիճ :
բիր , բրի , բրեր . տեկէնէք :
բնակիլ , եցայ . է . գղնմաք . սաքին օլմաք :
բնաւ . (մակբայէ) հէչ :
բնութի . թեան . թապիէթ :
բութ , բթի , բթեր . սղալ սղարմաք :
բուռ , բաան , տառաճ :

Բուսնիլ, այ, իր. պիթմէք :
 բուսնիլ, ցուցի, ուր. պիթմիրմէք :
 բուրեւ, եցի, է. Գօգուլերմէք :
 բարդ, բրդի, բրդեր, հուն :
 բոլոր, ի. ներ. շէւրէ. տէկիրմի :
 բոկիկ, ի, ներ. շալաք այաք :
 բողկ, ի. եր. թուսի :
 բորոտ, ի. ներ. ույուղ :
 բոց, ի. եր. ալէֆ :
 բուսնց, ընցի, ներ. իւմրուք :
 բրուտ, բրտի, ներ. շէմէլքճի :
 բրինձ, ընձի, ներ. փիրինձ :

Գ.

Գաթաթ, ի. ներ. Թէփէ :
 Գաթէ, ի. եր. Նէսօվուք Նէ ալճաբարլաք :
 Գաղտուկ, (մակրայ է) կիլիկնճէ :
 Գաճ, ի, եր. ալլը :
 Գամ, ի. եր. մըլի :
 Գամիւ, եցի, է. միլսոմք :
 Գանկ, ի, եր. սինէ. կիտ :
 Գանկատ, ի, ներ. շէքվա :
 Գանկոթիլ, եցայ, է. շէքվա էթմէք :
 Գանձ, ի. եր. խաղնայ :
 Գառն, առ, ներ. Գուղու :
 Գարի, ու, ներ. առփա :
 Գարուն, Գարնան, պարհար :
 Գարլիլ, եցայ, է. իբրահ էթմէք :
 Գաւաթ, ի. ներ. Գատէհ :
 Գեղ, ի. եր. Գեյ :
 Գեղացի, ու, ներ. Գեյլի :
 Գեղեցիկ, եցի, ներ. կիւղէլ :
 Գեռ, ի. եր. շայ :
 Գեաին, Գեսնի, Գեսններ, եեր :
 Գերի, ու, ներ. եասսըր :

Գերեւել, եղի, է. հասարը Էթմէք,
 Գերան, ի, ներ. Թաւանդտիրէկի,
 Գեշ, Գիշի. եր. Փէնա,
 Գեր, Գիրի, եր. սէմիդ,
 Դըթած, ի. ներ. Ռերհամեթի.
 Կըթաւ, աղի. ա. մերհամեթ Էթմէք,
 Գիծ, Գծի, Գծել. չըզը,
 Գինի, ու, ներ. շարասլ,
 Գին, Գնի. պահա,
 Գինարբու. ճիւնիտան,
 Գինէսէր. սիրի. շարասլա մայիլ,
 Դինոֆաւ, ցայ. ցիր. սարհաշ օլմաք,
 Դինաւ, ցայ. ցիր, Փէնա օլմաք,
 Դիշեր, ւան, ւներ, կէճէ,
 Դիտնաւ, ցայ. ցիր. ուլլմէք,
 Դիտցնել, ցուցի, ցուր. ուլլտիրմէք,
 Դիր, Գրի, Գրիւր. հաղը,
 Գիրնաւ, ցայ. ցիր. սէմիլլէնմէք,
 Դիրի, Դրիլի. Գրիւր. Գունաք,
 Դիտուն. ի. ներ. Էլիմտար, Եորիֆ,
 Դիրցնել, ուցի, ցուր. սէմիլլէթմէք,
 Դիրք. ի, եր. բիթաույ,
 Դլուխ, Կլուու. Գլիններ. պաշ,
 Գլիիվար. պաշաշաղը,
 Դլիւլլըիլ, հղայ, է. պաշաշաղը օլմաք,
 Կլուրեւ, եղի. է. իւֆտալումաք,
 Դնաւ, սղի. ա. կիթմէք,
 Դնել, եղի. է. սաիթընալմաք,
 Դոթի, ի. ներ. ույուղ,
 Գոհ. հօշունթ,
 Գող, ի. եր. խրսըլ,
 Գոլնաւ, ցայ. ցիր. իրսըղլումաք,
 Գողունի. օղուն,
 Գոմ. ի. եր. տիւր,
 Գոյն. ըւէնի,

Գառաղ, ի. ներ. մաղրուլ :
 գովել, եցի, է. ոսկմէք :
 գործք, ի, եր, յամէլ. էթտիկի շէյ :
 գործել, եցի. է. էթմէք. եափմաք :
 գործիք, ի. ներ, աւառանլըք. ալէթ :
 գորտ, ի. եր, գոււսաղը :
 գուք. գրի, գբեր. գույու :
 գութ. ըռէհմ :
 գուլ. քէամէղ :
 գունդգոյն. էլվան էլվան :
 գագուել, եցի, է. քիշտիրմէք :
 գտակ, ի, ներ. գալփաք :
 գունել, այ, իր. պուլմաք :
 գրադէտ, գիտի, ներ. եազըճը :
 գրգակազմ, ի, ներ. քիթաս պաղլայան :
 գրաւ, ի, ներ, ըռէհին :
 գրել, եցի, է. եազմաք :
 գրկել, եցի, է. գուճաք լամաք :
 գոթենալ, եցայ, ցիր. միակին օրմաք :
 գոմէշ, գոմու, գոմներ, սուսըղըրը :
 գօտի. ու, ներ. գուշաք :

Դադաղ, ի, ներ. Թապութ :
 դահ, ի, եր. դառթ :
 դահնալ. ցայ, ցիր. դառթլանմաք :
 դահիճ, դահճի, ներ, ճէլլաու :
 դահեկ, ի. ներ. էսլէ :
 դանակ, դանկի, դանկներ. պուշաք :
 դաշինք, ի, ներ, դաւ. պաղար :
 դառնալ, ցայ, ցիր. տեօնմէք :
 դատ, շէրիէթ :
 դատել, եցի, է. էրիէթ էթմէք :
 դատախազ, ի, ներ, տաւաճը :
 դաւ

Դատաստան , ի , ներ . շէրիէթ :
 դատարկ , ի , ներ , պօշ . հաւա :
 դարտորկեւ , եցի , է . պօշաթմաք :
 դատարկարան , ի , ներ , պօշաքրուոր սօյլ
 էյէն :

դատաւոր , ի , ներ . շէրիէթ էտէն :
 դարբին , բընի , ներ . տէմիրճի :
 դարձնել , ուցի , ցուր . տեօնտիւրմէք :
 դարմանել , եցի . է . պէսլէմէք :
 դաւանիւ , եցայ , է . լքրար էթմէք :
 դրօշմ , դրօշի , ներ . դասպաք :
 դեդերիւ , եցայ , է . օյալանմաք :
 դեղ . ի . եր . իլաճ :
 դեղին , ի , ներ . սալը :
 դեղնիւ , եցայ , է . սարու օլմաք :
 դեղձ , ի , եր . շէֆթալի :
 դհո . (մակըսայ է) . տահա :
 դհաւարոյս . եէնկի եէթմէ . ֆիտան :
 դհապան , ի , ներ . էլփ :
 դերձակ , դերձկի . ներ . թէրզի :
 դհ . դիւի , դիւեր , ճին . շէյթան :
 դէմք , ի . եր . որֆաթ :
 դէզ , դիզի . դիզեր . երղըն :
 դէտ . դիտի . կեօզլի :
 դերձան , ձնի , ձններ , իփլիկ :
 դժար , ի . ներ . շէթին :
 դժոխք , ի . ներ . ճիհհէննէմ :
 դժարնալ , ցայ . ցիր . շէթինէնմէք :
 դժարցնել , ցուցի , ցուր . շէթինէթտիր .
 մէք :

դիզել , եցի , է . երղմաք :
 դիմադարձիւ , եցայ , է . դառ չը տուրմաք :
 դիմանալ , ացայ , ցիր . տայանմաք :
 դիւահար , ի , ներ . ճինլի :
 դըղընել , եցի , է . դէլզէլէքարմաք :
 դնել , դրի . դիր . դօմաք :

Դողալ, ացի, ա. Թիթրեմէք:
 Դողանել, ցուցի, ցուր. Թիթրեթտիրմէք:
 Դուռն, դուռն, դռներ. գարու.
 Դուռն ունել գուռ արի. դուռ արէ. տշարը
 էթմէք.

Գուր. տիւղ.
 Գուրել. եցի, է. տիւղ էթմէք.
 Դսլլատուռն, տան, ներ. մէքտեպ.
 Գռնապան, ի. ներ. գարուճի.
 Դրջել, հցի, է. լարտթմաք.
 Դրախտ, ի. ներ. Ճէնէթ. պահճա:
 Դրամ. ի. ներ. ահճա. գուռուշ.
 Դրագին, դրացնի. ներ. Գոնյու.
 Դրդել. եցի. է. Ֆիթվերմէք.

Ե. ներ.
 Եզլրել. եցի, է. ուճա չքարմաք.
 Եզր, ի, եզլրներ. քենար.
 Եթէ. (չաղկատկ) էկէր.
 Եքել, ելայ, ել. շքմաք.
 Եշ, ի. եր. եաղ.
 Եզել. եցի. է. եաղլամաք.
 Եզանակել. եցի. է. ելլալամաք.
 Եզրայր. եզրօր. ներ. գարուտաշ.
 Եզրայրգիր. Դարտաշլիս.
 Ելնիկ. նկան, ներ. կէյիկ.
 Եռալ. ացի, ա. Գայնամաք.
 Եսան, ի. ներ. պիլէկի.
 Երաղ, ի. ներ. տիւշ.
 Երախտամուռայ. էյիլէք ունուտան.
 Երախտագէտ. գիտի. ներ. էյիլէքպիլէն.
 Երախտաշոր, ի. ներ. էյիլէք էտէն.
 Երակ, ի. ներ. տամաք.
 Երամ, ի. ներ. տիւրիու.
 Երանի. Նէմութլու.
 Երա.

Էրաշխաւոր . ի . ներ . քէ թիւ .
 երբ . (մակրայէ) նե . ղէ ման .
 երբեմն (մակրայէ) կեանքի՜ն .
 երդեւ . եղի . է . սէտաւիլէն օրումար .
 երդ . ի . եր . սէտա .
 երդումն , ի , ներ . եկմին . անտ .
 երդ ձեալ . ցայ . ցիր . եկմին է (թ մ) .
 երդ ձեցնել , ցուցի , ցուր . եկմին է (թ մ) րմէք .
 երդ մտադանս , է է մին ինի սլօլան .
 երեխայ , ի . ներ . մադ ուրմ .
 երես . ի . ներ . հիւղ .
 երես հլիւ . երայ . եւ . երւղէ շքմարք .
 երեսաւ պաշտ . իւղէ մէտի .
 երեստաւ . տվի . տուր . հիւղ վերմէք .
 երերաւ , աղի , ա . թէ փրէնմէք տալանմարք .
 երերցնել . ցուցի . ցուր . թէ փրէնմէք .
 երեւիլ . ցայ . է . կիօրումնմէք .
 երեւի . կիօրումնէն .
 երթալ . քնաղի . քնա . կէ (թ մ) ք .
 երիկամունք , ի . ներ . սլօրէկ .
 երինջ , երընջի . ներ . սլօրէք տանա .
 երիտաւարդ . ի . ներ . երկիթ .
 երկաթ , ի . ներ . տէմր .
 երկայն . ի . ներ . ուղան .
 երկնաւ , ցայ , ցիր . ուղանմարք .
 երկանք . ի . ներ . երոեկիրմնի .
 երկնցնել , ցուցի , ցուր , ուղան (թ տուր) մարք .
 երկրայիւ . եցայ . է . շէքէլէնմէք .
 երկինք , կնքի . ներ , կեակ .
 երկիր . կրի . կրներ . եէր .
 երկիրպադեւ . եցի . է . սէտաւ քլմարք .
 երկիւղ . ի . ներ . քօռքօռ .
 երկմիտ , մտի , մտներ . իբի թիթիւրի .
 երկնշիւ , եցայ . է . քօրքմարք .
 երկուտակ . իթի դաթ .
 երկրադուրն , ի . ներ . երկնձի .
 E , եփեւ

Եփեղ, եցի. Է. պիշիրմէք.
 Եփած, ի. ներ. պիշիր.
 Եփող, ի. ներ. աշը. պիշիրիճի:

2

Չաղիր, մուռտա.
 զայրանալ, աջայ, ցիր, տառըմաք.
 զանազան, ԹիւրլիԹիւրլի.
 զանաղանել, եցի. Է. ֆարգ Էթմէք.
 զանկակ, ի. ներ. շանկ.
 զատ, (նախադրուծի Է) պաշկա.
 զատել, եցի. Է. այլըմաք.
 զարգարել, եցի, Է. տունաթմաք.
 զարթիլ, եցայ, Է. ջյանմաք.
 զարնել, զարկի, զարկ, վուրմաք.
 զարհուրիլ, եցայ, Է. դօրդմաք.
 զարմ, ի. եր. յինսիլէ. ոօյ.
 զարմանալ, աջայ, ցիր, Թաճիփլէնմէք.
 զաւակ, ի. ներ. Էվլառ.
 զբաղմունք, ի, ներ. տաղտաղա.
 զբօսանք, ի. ներ. սէյիր.
 զգետ, ի. ներ. Էսպաս, կէյիմլիք.
 զգուշանալ, աջայ, ցիր, սադընմաք.
 զեն, ի. ներ. զարար. զիյան.
 զզոնիլ, եցայ, Է. իբրահ Էթմէք.
 զլնուոր, ի. ներ. ճէնկճի.
 զղջալ, աջայ, ցիր, Թեօպէյէ կէլմէք.
 զմայլիլ, եցայ, Է. սէֆալանմաք.
 զոնարթ, կիւլէրիւզէ. շաղ.
 զուտ, խալիս.
 զուր, բեօհտան.
 զրոյց, զրուցի, զրուցներ, լաքըւտր.
 զօրանալ, աջայ, ցիր, դուվէթլէնմէք.
 զօրեղ, ի. ներ, դուվէթլի.
 զօր.

զօրհանասրազ . (մակբայէ) տայիմա :
 զօրք . յասկէր :

Է

Էգ , իգի , տիշի :
 Էգի , ու . ներ . պաղ :
 Էւել , (մակբայէ) զիատե :
 Էրչիք , ի . ներ . տամ . պաճա :

Ը

Ըղեղ . ի , ներ . պէյն :
 Ըղռնկ , ընկի , ներ . տունաք :
 Ընդդիմանալ , աջայ , ցիր . դառն զօմաք :
 Ընդէր . (մակբայէ) նիշին :
 Ընդունիլ , եցայ , է . դապուլ էթմէք :
 Ընդվայր . (մակբայէ) նաթիլէ :
 Ընծայ , ի . ներ . փեշկէշ - հիտայէթ :
 Ընծայեւ , եցի . է . հիտայէթ էթմէք :
 Ընկեր , ի , ներ . եօլտաշ :
 Ընկերանալ , աջայ , ցիր . եօլտաշ օլմաք :
 Ընկնիլ , ընկայ , ընկիր . տիւշմէք :
 Ընտրեւ . եցի . է , սէջմէք :
 Ըսղակ , զնի , ներ . ըսըզի :
 Ըսինտ . կիւգէլ . էյի :
 Ըստակ , ըստիկ , ըստկներ . ահճա :
 Ըստերջ . ի . ներ . զըսըր :

Թ

Թադ , ի , եր . Թաճ :
 Թադաւոր . ի , ներ . փատիշահ :
 Թադաւորեւ , եցի , է . փատիշահ օլմաք :
 Թաթխեւ , եցի , է . պուլաշուրմաք :
 Թալանեւ . եցի . է . սոյմաք :
 E 6 Թա

Թաղեւ, եղի, է, կեօմէք,
 Թամբ, ի, եր, էյեր,
 Թամբեւ, եղի, է, էյերէմէք,
 Թան, ի, եր, այրան,
 Թաննաք, ի, ներ, միւրէքէսլ,
 Թանձր, զալըն, եօղուն,
 Թանձրցնեւ, ցուցի, ցուր, գալընլաթմաք,
 Թարախ, ի, ներ, իրին,
 Թարգման, ի, ներ, Թէրճիման,
 Թարգմանեւ, եղի, է, Թէրճիմէ Էթմէք,
 Թարթիւ, ի, ներ, քիփրիք,
 Թայ, ի, եր, եաշ,
 Թափօր, ի, ներ, ալայ,
 Թափ, զուվէթ, Թագէթ,
 Թափեւ, եղի, է, տեօքմէք,
 Թէզնիք, ի, ներ, հէնկ,
 Թեթեւ, ի, ներ, իւսթիթ,
 Թեթեւալ, ցայ, ցիր, խաթիթ օլմաք,
 Թեւ, ի, եր, դօլ, դանատ,
 Թեւաւոր, ի, ներ, դանատուր,
 Թեփ, ի, եր, քէփեկ,
 Թղենի, ու, ներ, ինճիր աղաճր,
 Թըթու, ի, ներ, էքը,
 Թըթոնընաղ, ի, ներ, մայհօշ,
 Թըթուէլ, եցայ, է, էկընէնմէք,
 Թիզ, զաւըն,
 Թիկունք, ի, ներ, զմուշ, սըրթ,
 Թիւ, Թեփ, Թեհր, ոայը,
 Թիւր, էկիրի,
 Թիւրիւ, եցայ, է, էկրիլէնմէք,
 Թըխուկ, ի, ներ, գարաճայ, էսմեր,
 Թխտաքեր, ի, ներ, մէքախայ կէթիլէն,
 Թմրիւ, եցայ, է, սլէհօտ օլմաք,
 Թշնամի, ու, եր, տուշման,
 Թշնառ, ի, ներ, աէֆիլ,
 Թողու, Թողի, Թող, զօվէրմէք,
 Թոյլ

Թոյլ . կէւշէք :
 Թոշմիլ , եցայ , է . սօլուամբ :
 Թոռն , ան , ներ . Թոռնու .
 Թռնել , եցի , է . սայմաք :
 Թուղ , Թղի . Թղեր . ինճիր :
 Թուղթ , Թղթի . Թղթեր . քեահըթ :
 Թուլնալ , Թուլցայ , ցիլ . կէւշէլէնմէք .
 Թութ , Թըթի . Թըթեր . տուտ :
 Թուր . Թրի . Թրեր . դըլըճ :
 Թուք . Թքի . Թքեր . Թիւքրիուք .
 Թուշիլ . Թուայ , Թուիլ . ուշմաք :
 Թուչուն , ի . ներ . դուշ .
 Թրեւ . եցի . է . իւղուրմաք :
 Թրջեւ . եցի . է . ըսլաթմաք :
 Թքեհիլ , Թքի . Թուք . Թուքիւրմէք .
 Թօթվեւ , եցի . է . սիլկմէք :
 Թօնիլ . Թօնի . ներ . Թանուոր :

Ժաժ , ի , ներ . ղէլէլէ :
 Ժաժցնեւ , ցուցի , ցուր . ղըմըլուաթմաք :
 Ժահահոտ , ի , ներ . ֆէնա դօդու .
 Ժամ , ու , եր . սահէթ . քիլիսէ :
 Ժամանակ , ի , ներ . ղէման :
 Ժամատուն , տան . տններ . իսլաուէթ էւլի :
 Ժանկ , ի . եր . փաս :
 Ժառանգ , ի , ներ . վարըս :
 Ժլատ , ի , ներ . նէքէս :
 ԺՖեւ . եցի . է . եէթիշմէք :
 Ժողով . ի . ներ . ճիւմհիւռ :
 Ժողվեւ , եցի , է . պիլիքսիրմէք :
 Ժողովուրդ . վրդի . ներ . ճէմաէթ :
 Ժուճ . օյուն :
 Ժուղալ , Ժուռեկայ , Ժուռեկօ . կէղմէք :

Ի

Իգուր . (մահրայէ) նաֆիլէ .
 Իմաստուն , Ի . ներ . Էլիմուար .
 Իմացնէլ , ցուցի . ցուր . տոյտուրմաք .
 Ինքն իրեն . քենուի քենտինէ .
 Իշիան , Ի . ներ . ուէկ . հեօդիւմ սոհասլը .
 Իշխել , Էցի , Է . հեօդիւմ (Թուք)
 Իշուծի . (Թեան . Էշիքիք .
 Իջնէլ , Իջայ , Իջիր . Էնմէք .
 Իջեան , Ի . ներ . դօնաք .
 Իջէյնէլ , ցուցի , ցուր . Էնտիրմէք .
 Իրիկուն , Էրան , Էրներ , սկզամ .
 Իրաւ . Էկրլէք .
 Իրաւունք . Ի . ներ . հախ .

Լ

Լալ , Լացի , Լաց . աղլամաք .
 Լալ Էան , Ի , ներ . աղլայան .
 Լակոտ , Ի , ներ . Էնիկ .
 Լղար , Ի , ներ , զապուն .
 Լայն , Ի , ներ . Էնի .
 Լաննալ , ցայ , ցիր . Էկնկիլէնմէք .
 Լանցնէլ , ցուցի , ցուր . Էկնկիլէ (Թտիրմէք)
 Լար , Ի . եր . քիրիշ .
 Լարեւ , Էցի . Է . դուռմաք .
 Լացցնէլ , ցուցի , ցուր . աղլաթ տրմաք .
 Լաւ , Ի . եր . Էյի .
 Լաւնալ , ցայ , ցիր . Էյիլէնմէք .
 Լեռ . Լեռան . Լեռներ . տաղ .
 Լերդ . Ի . եր . ճիկէր .
 Լեզու , Լեզուի , Լեզուներ . տիլ .
 Լեզունադէտ դիտի , դիտներ . տիլ տիլէն .
 Լեզունանի , ու . ներ . տիլ սլաղ .
 Լեղի .

Լեղի . ի . ներ . աճր .
 Լեղի՞նալ , ցայ , ցիր . աճլլանմաք .
 Լեռնցի , ու , ներ . տաղատամբ .
 Լեցուռ , ի , ներ . տօլու .
 Լեցնել , ցուցի . ցուր . տօլտուրմաք .
 Լեանալ , ապայ , ցիր . տօլում օլմաք .
 Լզեւ , եցի . է . ետրամաք .
 Լճ . Լճի . Լճեր . կիօլ .
 Լինիւ . եղայ . եղիր . օլմաք .
 Լոտր . Լարի . Լուրեր . սլաթման .
 Լիր . Լբի . Լրբեր . առսղ .
 Լեամ . ի , ներ . կեէմ . գանթարմա .
 Լմնցնել . ցուցի . ցուր . թէմամ էթմէք .
 Լողալ , ացի . ա . չիմիէք . իւղմէք .
 Լման . ի . ներ . թէմամ .
 Լոյս . Լուսու . Լուսեր . նուր .
 Լոր . ի . եր . սլտրճին .
 Լու . Լոռու . Լոռեր . փիրէ .
 Լոռալ , ալի . ա . եայքամաք .
 Լուծ . Լծի . Լծեր . սլօյունտուրուք .
 Լուռ . սուռ .
 Լուսամուտ , մոխ . մոներ . փէնճէրէ .
 Լուսնալ . սլտրնլանմաք .
 Լուսաւորել , եցի . է . ըլքթլաթմաք .
 Լուել . եցի . է . սուս օլմաք . ոասլու էթմէք .
 Լսել . եցի . է . է՛լթմէք .
 Լրտես . ի . ներ . չաշուտ .
 Լրտեսել . եցի , է . չաշուտլամաք .
 ԼՂ . ի . եր . սլիտէ . իւքքա .

Խ

Խաբեքայ , ի , ներ . ալտայան . ալտայըճի .
 Խաբել . եցի . է . ալտամաք .
 Խաղ . ի . եր . լզլզ .
 Խաղել . եցի . է . լզլզլամաք .
 Խախիլ

խախք . ըռըսֆայ :
 խախք անել . արի , է , ըռըսֆայ էթմէք :
 խաճնել , խաճի . խաճ : ըսըրմաք :
 խառլ . ի , եր . խառմ :
 խաղ , ի , եր . օյուռն :
 խաղալ . ցի . ա . օյնամաք :
 խաղկնելիք , ի . ներ . օյուռնձաք :
 խաղող , ի . ներ . իուղում :
 խաղաղութի . թեան . պարլը :
 խայտառակ , ի . ներ , ըռղը պօղուլմը .
 ճառըս :
 խայտառակել , եցի . է . ըռղըսօղմաք ,
 ճառըս էթմէք :
 խանուծ , ի . ներ , թիւքեան :
 խաշել . եցի . է . հաշամաք :
 խաշու . ի , ներ . էթսույու :
 խառնել . եցի . է . քառըշորմաք :
 խառուտիկ . ի . ներ . ալաճա :
 խարկել . եցի , է' . գառուրմաք :
 խարտոց . ի , ներ . էկէ , տեօրփու :
 խաւար . ի . ներ . գարանլըք :
 խաւարիլ , եցայ , է . գարանլըլանմաք :
 խափանել , եցի , է . պաթալ էթմէք :
 խելք . ի . եր . ագըլ :
 խելադար , ի . ներ . տիւանէ :
 խելադարիլ , եցայ , է . տիւանէլէնմէք :
 խելացի , ու , ներ . ագըլլը :
 խելդէլ . եցի . է' . պօղմաք :
 խելճ , խղճի , խղճեր . Քադիր սէֆիլ :
 խենթ , ի , եր . տէլի :
 խենթ հնալ , եցայ , է . տէլիլէնմէք :
 խենթ ութի . թեան . տէլիլիք :
 խղար , ի . ներ . տէստէրէ :
 խղարել , եցի , է . տէստէրէիլէն պիւմէք :
 խղտել , եցի , է . երուծմաք :
 խէթ . զարէզ :
 խիստ

խիստ . (մակրայէ) փէք , ղիաուէ .
 խլիք , ի . ներ . սիւմիւք :
 խլանալ , աջայ , ցիր . սաղըլլանմաք :
 խլել , եցի , է . դափմաք :
 խղճմտանք . ի . ներ . ինսաֆ :
 խղճալ , աջի . ա . հաղըղլամաք :
 խմել , եցի . է . իլմէք :
 խմցնել , ցուցի . ցուր . իշտիրմէք :
 խմոր . ի . ներ . խամուր :
 խնամելեցի , է . սահապլք էթմէք . դայըրմաք :
 խնայել . եցի . է . էսիրկէմէք :
 խնդալ , աջի . ա . սէւինմէք :
 խնդիրք . ի . ներ . տիլէկ :
 խնդրել , եցի . է . տիլէմէք :
 խնծոր , ի . ներ . էլմա :
 խող , ի . եր . տոմուղ :
 խոհեմ . ի . ներ . ագըլը :
 խոնարհ , ի , ներ , ալջաք կեօնկիւլիու :
 խոնարհիլ , եցայ , է . ալջաքլանմաք :
 խոնջիլ , եցայ , է . էօռուլմաք :
 խոշոր , ի , ներ , իրի :
 խոշըրնալ , ցայ , ցիր . իրիլէնմէք :
 խոստանալ , ցայ , ցիր . իդրար էթմէք :
 խոստուռն . ման , ներ . իդրար :
 խոտ , ի . եր , օթ . օթլուք :
 խօրուկ . տէրին :
 խորթ , եախլըխարղ :
 խորհիլ , եցայ , է . Քիբլ էթմէք :
 խորհուրդ , հրդի , ներ , միւշաշէրէ . սըռ :
 խորոված , ի . ներ . քէպապ . պիրեան :
 խոց . ի . եր . եարա . փէրէ :
 խոցել , եցի . է . եաքսլաթմաք :
 խոցոտ , ի . ներ . եարալը :
 խուլ , խլի , խլեր , սաղըր :
 խուխ . խըխի , խըխեր . պաղլամիլէնթիւքրուք :
 խուշկ , խնկի . ինկեր . քիւննիւք :
 խուց . խցի , խցեր . ըռօհպան օտաուր :
 խուռ .

խառված ,	ի .	ներ .	քիւսմիւն :
խառվիւ ,	եցայ .	է .	քիւսմեք :
խառիւ ,	եցայ ,	է .	խառքմեք :
խաֆած .	ի .	ներ ,	մաթուց :
խորել ,	եցի ,	է .	խորեմեք :
խրատ ,	ի .	ներ .	օկիւթ :
խրատատու ,	ի .	ներ .	օկիւթ վերէն :
խրատել ,	եցի .	է .	օկիւթ վերմեք :
խփել ,	եցի ,	է .	դափամար :
խօթել ,	եցի .	է .	սօքմար :
խօսիւ .	եցայ .	է ,	սօյլեմեք :
խօք .	ի .	եր .	քէլամ , սեօղ :

Ծ

ծադել ,	եցի .	է .	սօղմար :
ծաղել ,	եցի ,	է .	տիւրմեք :
ծախել ,	եցի ,	է .	սաթմար :
ծածկաբար .	(մակրայէ)		կրկնաճէ :
ծածկել ,	եցի .	է .	օրթմեք :
ծածկոց .	ի .	ներ .	օրթիւն :
ծածուկ .	(մակրայէ)		կրկն :
ծակ .	ի ,	եր .	տէլիք :
ծակել .	եցի .	է .	տէլմեք :
ծաղիկ .	ծաղկի .	ծաղկներ .	չիչեք :
ծաղկոց .	ի .	ներ .	չիչեքիք :
ծաղկիւ .	եցայ .	է .	չիչեքլեմեք :
ծաղր .			մասկարա :
ծամել .	եցի .	է .	չէյնեմեք :
ծայր .	ի ,	եր .	ուճ :
ծայրհանել ,	եցի ,	է .	ուճա չբարմար :
ծանր .	ի ,	եր .	աղբր :
ծանտրնալ ,	ցայ .	ցիւր .	աղբրլանմար :
ծանօթ ,	ի ,	ներ .	թանրլ :
ծառ .	ի .	եր ,	աղաճ :
ծառայ ,	ի ,	ներ ,	հղմթքեար . քեօլէ :

ծա

Զառայեւ, եցի. է. հզօնեթ էթմէք
 ծարսու, ի, ներ. սուսանմըշ
 ծարփեալ. ցայ, ցիր. սուսանմանք
 ծեծ. ի, եր. քեօթէք
 ծեծեւ, եցի. է. տեօկմէք
 ծեր. ի. եր. էխտիար
 ծերանալ, ացայ, ցիր. էխտիարլանմաք
 ծեփ, ի. եր. սուվա
 ծեփեւ, եցի, է. սուվալամաք
 ծծեւ. եցի, է. էմմէք
 ծիծ. ծըծի. ծըծեր. մէմէ
 ծիծաղել, եցայ, է. կիւլմէք
 ծիրան, ի, ներ, ղերտալի. դայըտը
 ծնանիւ, ծնայ, է. տօղմաք
 ծոմ. ի. եր. օրուճ
 ծոյլ, ծուլի, ծուլեր. թէմուէլ
 ծով. ու, եր. տէնկիդ
 ծուխ, ծխու. թիւթիւն
 ծուռ, կան, եր. տիղ
 ծուծ, ծըծի, ծըծեր, իլիկ
 ծուռ. ծուի, ծուեր. էկրի
 ծուել, եցի, է. էկրիթմէք
 ծրար. ի. ներ. շլխըն
 ծրարեւ, եցի. է. շլխընլամաք

Կ

Կաթ, ի. եր. սիւտ
 կաթեւ, եցի, է. տամլամաք
 կաթիլ, ի. ներ. տամլա
 կաւ. ի, եր. հարման
 կալել, եցի, է. տքամաք
 կախեւ. եցի. է. ասմաք
 կախարդ, ի. ներ, ճեալլեքեար
 կախաղ. ի, ներ. քէքէճ
 կակուղ, կղի, ներ. իւմուշաք
 կակ

Կակղնալ, ցայ, ցիր. իւմուշանմաք 1
 կաղ, ի. եր. թօփալ 1
 կաղամար, ի, ներ. տիւիթ 1
 կաղնի, ի, ներ, փելիթ 1
 կամկար. (մակրայ է) եամիճաճք 1
 կամառլալու. ի. ներ. ինաթճը 1
 կամառլոր. ի. ներ. իրատեթիլէն 1
 կամիլ, եցայ, է. իստեմէք 1
 կամք. ի. եր. իրատեթ 1
 կայծակ, ի. ներ. երլորմ 1
 կայուն. ի. ներ. թէմէլի 1
 կանսնչ. ի. ներ. եէլիլ 1
 կանչնալ, ցայ, ցիր. եէլիլէնմէք 1
 կանդուն, ի. ներ. արշըն 1
 կանթեղ. ի. ներ, դանտիլ 1
 կանուխ. (մակրայ է) երքէն 1
 կանսն, ի, ներ. դանուն 1
 կանչեւ, եցի, է. չաղըրմաք 1
 կաշառ. ի. ներ. ըւըլվաթ 1
 կաշի. ի, ներ. կիօն 1
 կառլ. ի. եր. պաղ 1
 կառլեւ, եցի, է. պաղլամաք 1
 կասլայ, ի, ներ, դաթան 1
 կառլուտ, ի. ներ, մալի. կեօկ 1
 կասուղլ. ու, ներ. գուտուղ 1
 կասուղլ. եցայ, է, գուտուրմաք 1
 կասուրեւ, եցի. է. թէքմիլ էթմէք 1
 կասուռ. ի. ներ, քէտի 1
 կարաս. ի. ներ. քիւփ 1
 կարառ, ի, ներ. թէրէհաղը 1
 կարդալ, ացի, ա, օդունմաք 1
 կարեւ. եցի, է. տիքմէք 1
 կարկըրեւ, եցի. է, եամալամաք 1
 կարիճ, ի, ներ. ադրէպ 1
 կարծիք, ի, ներ, զանն. թահմին 1
 կարծեւ, եցի. է. զանն էթմէք 1
 կար,

կարկուտ , կտի , կտներ , տօլու :
 կարճ , ի . եր . գլխա :
 կարճնալ , ցայ . ցիր . գլխալանմաք :
 կարպետ , ի , ներ . քիլմ :
 կարմիր , մի , մինեի , գլմըլ :
 կարմրիլ , հցայ . է . գրմըղլանմաք :
 կարօղ , ի , ներ . դատըր :
 կարճուռ , քնճի . քնճներ , քեօփրու :
 կարողուծի , թեան , դատըրըբ :
 կարօտ , ի , ներ , հասրէթ . մեհուաճ :
 կարօտնալ . ցայ , ցիր . հասրէթլէնմէք :
 կացին , կացնի , ներ . պալթա :
 կառ . ի . եր . քիլ :
 կաքալ , ի , ներ . քեքլի :
 կեանք , ի . եր . օմր :
 կեղև , ի . ներ . դապուք :
 կեղտ . ի , եր . քիլ :
 կեղտոտ , ի , ներ , քիլի :
 կեղտոտիլ , էցայ , է . քիլլէթմէք :
 կենալ , ցայ , ցիր . տուրմաք :
 կենդանի , ու . ներ . տիրի :
 կենդանանալ . ագայ . ցիր , տիրլմէք :
 կեռա , ի , ներ . քիրաղ :
 կեռալ , կիճիլմէք :
 կերակուր . կրի , ներ . մանճա :
 կերակրել , հցի . է . մանճա վէրմէք :
 կերպ . ի . եր , թարգլթիւրլիու :
 կիրաւորան . ի . ներ , քիսվէթ :
 կղակ , ի . ներ . չէնկէ :
 կուղ , կլի , կլեր . դամուղուռ :
 կէս , կիսի . եր , պուշուք :
 կէտ . ի , եր . նօքուա :
 կթել . հցի . է . սաղմաք :
 կին , կնոջ , կնքտիք , դառ :
 կիսկատար , ի . ներ . ետրըսուշուք :
 կիսել , հցի . է . սլեօլմէք :
 կից .

Կից . պիթիւնք .
 կլայեկ , սցկի . ներ . դալայ ,
 կլայկեկ , եցի , է . դալայլամար ,
 կլօր , ի . ներ . իւվաւորք ,
 կիկեկ , եցի , է . իւմաքլամաք ,
 կծու , ի , ներ . ածը ,
 կղզի . ու , ներ , առա .
 կղզաք . պքի , ներ . քիւլիթ .
 կնիք , ի , ներ . մեօհիւր ,
 կնտիւ , եցի , է . դափմաք ,
 կընօք . ի , եր . թէրաղի ,
 կիշէռեկ , եցի . է . տարթմաք ,
 կիշտանալ . ցոյ , ցիր , տոյմաք ,
 կոթ . ի . եր . սափ ,
 կոխեկ . եցի , է , պրամաք ,
 կոկ , ի . եր , փերտահտլը , տիւղ ,
 կոկեկ , եցի . է . փերտահտլամաք ,
 կող . ի , եր . դապուռկա ,
 կողմ . ի , եր . թարաֆ ,
 կողոպտեկ , եցի , է . սոյմօք ,
 կողով , ի , ներ . սէփիթ ,
 կոճ , ի , եր . քիւկիւկ ,
 կոճկեկ , եցի , է . տիւկմէլէմք ,
 կոճեղ . ի . ներ . թամբուխ ,
 կոյս , կուսի . կուսեր . ուկքիր ,
 կոյր . կուրի . կուրեր , քեօս .
 կոշտ , ի . եր . կօրտամորդ ,
 կով , ու , եր . ինէք ,
 կոտրեկ , եցի , է . դամաք ,
 կորեկ , ի , ներ . տաւք ,
 կորիւկ , կորայ . կորիր . կիթմէք ,
 կորսցեկ , ցուցի , կորուր . եթիթիւմք ,
 կուծ , կծի , կծեր . տէստի ,
 կուշտ . թօք ,
 կուռք , կաքի . կաքեր . փուլթ ,
 կուսուլթ , թեան . պիթիւնք ,
 կուս

Կուտ . կոի . կտեր , չեկիրտէք :
 կուրնալ , ցայ , ցիր . քեզ օրմաք :
 կուրծք , կրծքի . կրծքեր , կերք :
 կուսարաշտ . ի . ներ . վառթ փերեղ :
 կոնակ , նկի , նկներ , սրբի :
 կոլնձմոխի , եղայ է . պիւղեղմէք :
 կոխ , կուխ . ներ . դաւա :
 կուվիլ , աեցայ , աէ . չեքիլմէք :
 կսկծալ . աղի . ա . ածմաք :
 կսկծցնել , ցուցի , ցուր . ածթ տրմաք :
 կտակ , ի . ներ . վառիւթ :
 կտաւ , ի , ներ . պէղ :
 կրտուել , եղի , է . իւլալորմէք :
 կտոր , ի , ներ , վարչա :
 կըլցել , եղի , ցէ . ուրաթ տրմաք . պիւթիւն
 տրմէք :

կտրել , հղի , է . քեամէք :
 կտրտել , հղի , է . փարալամաք :
 կտրիճ , կտրճի , ներ . հիկիթ :
 կրակ , ի , ներ , աթէշ :
 կրակիւ , հղի , է . աթէշէ մէք :
 կրակաբան . ի . ներ . աթէշ եկրի . աթէշ
 դաւոր :

կրել , եղի , է . թաշտաւաք :
 կռծել , եղի , է . կէմիմէք :
 կրկին , (մակբայ է) թէքրար :
 կրկնել . եղի . է . թէքրարաւաք :
 կրունի , կրլնի , ներ . ոօքճէ :
 կրօն , ի , ներ . մէսսէպ :
 կօշիկ , կօշիկ . կօշկներ . ճիղմի :
 կօշեկար , ի , ներ . ճիղմիճի :
 կօպիտ , ի , ներ . կօշուն :
 կօճակ , ի , ներ . տիւկմի :

Հադնիլ, հադայ . հադիր . կէյմէք .
 հադուսու , կէյնէճէք . էսողաու ,
 հադցնէլ, ցուցի , ցուր . կէյոիրմէք :
 հադ . ի . եր . ոօքսիւրուք :
 հադալ, սցի . ա . ոօքսիւրմէք :
 հադար . ի , ներ . պին :
 հալաթ , ի . ներ . էսպաու :
 հալեւ , եցի , է' . էրիթմէք :
 հալուոր , ի , ներ , դօճաման :
 հալուորիլ , եցայ , է' . դօճամուք :
 հակամառիլ . եցայ , է' . միւճառէլէ էթմէք :
 հակառակ . ի . ներ . քառչը . զըթ :
 հակառակիլ . եցայ . է' . քառչը օլմար .
 . զըթ օլմար :
 հաղորդիլ . եցայ . է' . իլնալ օլմար :
 հաճիլ . եցայ . է' . բոտղը օլմար :
 հաճոյանալ , ացայ , ացիր , մաքուր օլուն
 մայ 2 :
 համ , ի , եր . տաու :
 համաձայնիլ . եցայ . է' . ույմաք :
 համրել , եցի , է . սայմաք :
 համարձակ . ի . . սէրպէսթ :
 համարձակիլ , եցայ , է' . սէրպէսթէնմէք :
 համբաւ , ի , ներ . նամ . խաղէր :
 համբաւել , եցի , է' . չաւ էթմէք :
 համրուրիլ , եցի , է . էպիմէք :
 համեղ . ի . ներ . լէզէթի . լէզիզ :
 համեղանալ , ացայ , ցիր . լէզիզէնմէք :
 համեմատ , ի . ներ . ուլիուռն :
 համեմատուրիլ , եցի . է' . ուլիուրմաք :
 համեսու . ի , ներ . էտէփի :
 համեսուտնալ , ացայ , ցիր , էտէփի օլմաք :
 համուեսել , եցի . է' . տաուալմաք :
 համր

Համբ , ի . եր . տիրտիղ :
 համբանալ . ացայ . ջիր . տիրտիղ օյմաք :
 հայիլ , եցայ . է . պարմաք :
 հայլի , ի . ներ . այնու :
 հայհոյանք , ի . ներ . քիւ քիւր :
 հայհոյել . եցի . է . քիւ քիւր էթմէք :
 հայր , հօր . հարեր . պատա :
 հայցել , եցի . է , տիլէմէք :
 հանապաղ . (մակբայէ) . տայլմա :
 հանդ . ի . եր . իւմուրնաք :
 հանդիստ , ըռահաթ :
 հանդստանալ , ացայ , ջիր . ըռահաթ
 ւանմաք :
 հանդիսլիլ . եցայ . է , ըռաստ կէլմէք :
 հանել , եցի , է . քարմաք :
 հանձարեղ , ի , ներ . քիւրսէթլի :
 հանց , (մակբայէ) . ցլէ :
 հաշարի , ետրամաղ :
 հաշտ . պարըլ :
 հաշտիլ , եցայ , է . պարըլմաք :
 հաշտեցնել , ցուցի , դուր . պարըլտրմաք :
 հաջել , եցի , է . իուրմէք :
 հասնիլ . այ , իր . եթիլմէք :
 հասարակ , ալէսէ վիէ պոյաղը :
 հասկնալ , ցայ . ջիր . անկնամաք :
 հասկըցնել , ցուցի , ցուր . անկնաթորմաք :
 հասուեն , ի , ներ . եթիլմիլ :
 հասցնել , ցուցի , ցուր . եթիլտրմէք :
 հաստ . ի . եր . դալըն :
 հաստըցնել , ցայ , ջիր . դալըլաթմաք :
 հաստնալ , ցայ . ջիր . դալըլանմաք :
 հաստաւ . ի . ներ . դավի :
 հաստաւտել , եցի , է . դավիլէթմէք :
 հատ . ի , եր . տանէ :
 հատնիլ , հաւայ , հատիր , թիւքենմէք :
 հատցնել , ցուցի , ցուր . թիւքէթտիրմէք :

հատուցանել, ուցի, հատուր, էօտէմէք ւ
 հարազատ, ի. ներ. ոօզ ւ
 հարաֆ. դպլէ ւ
 հարրիլ. եցայ. է. սարհօչանմաք
 հարբաժ. ի. ներ. սարհօշ ւ
 հարիւր. ի. ներ. իւզ ւ
 հարկ. ի, եր. խարաճ. լազըմ
 հարկաւոր, ի. ներ. իլազըմ
 հարկեւ, եցի, է. ըռայէթ էթմէք
 հարկիք. ըռայէթ. ինթիֆաթ ւ
 հարձ, ի, եր. հալսիլք. օտալըք
 հարուստ, հարըստի. հարըստներ. զէնկիմ
 հարստնալ, ցայ. ցիր. զէնկիմնմէք ւ
 հարսնիք. նեց, ներ, տիուկիւն ւ
 հարս, ի, եր. կէլին ւ
 հարցնել, ցուցի. ցուր, սօրմաք ւ
 հաց, ի, եր. էքմէք ւ
 հաւ, ու. եր. թաւուք ւ
 հաւնիլ. եցայ. է, պէկէնմէք ւ
 հաւնեցնել, ցուցի, ցուր, պէկէնտիրմէք ւ
 հաւկիթ, կիթի, կիթնիր. իւմուրթաւ
 հաւաասար, ի. ներ. պէրապէր ւ
 հաւասարել. եցի. է. պէրապէրլէմէք ւ
 հաւատք, ի. ներ. տին. իման. ւ
 հաւատալ, աջի. ա. ինսանմաք. իքտիկաթ
 էթմէք ւ
 հաւատացնել, ցուցի, ցուր, ինանտրմաք ւ
 հեղ, ի, եր. մազլըմ ւ
 հեղանալ, աջայ. ցիր, մազլըմլանմաք ւ
 հեղութի. թեան. մազլըմլըք ւ
 հեծան, ի. ներ. մէլթէք ւ
 հեծնել, աջ. իր. պլինմէք ւ
 հեծցնել, ցուցի, ցուր. պլինտիրմէք ւ
 հեղ. (մակբայէ) քէռուէ ւ
 հեղեղ, ի. ներ. սէլ ւ
 հեղուլ, հեղի, հեղ. տքտրմաք. տիօքմէք ւ
 հեշտ

հեշտ ,

հեշտանալ , ցայ , ցիր , ակֆալանմաք :

հեշտասեր , սիրի , սիրներ , էհլիզէ վք :

հեռանալ , ցայ , ցիր , ուղաքլանմաք :

հեռացնել , ցուցի , ցուր , ուղաքլաթորմաք :

հեռի , (նախադրուծի է) ուղաք :

հետեակ , ի , ներ , եայան :

հերկել , եցի , է , շիւթ սիւրմէք :

հերիք , (մակբայէ) եծէր :

հիլուն , ի , ներ , պօնճուք :

հիմայ , (մակբայ է) շինոի :

հիմ , ան , եր , թէմէլ :

հին , հնի , հներ , էսկի :

հիւսնդ , ի , ներ , հասուտ :

հիւլնդնալ , ցայ , ցիր , հաստալանմաք :

հիւանդանոց , ի , ներ , հաստալար :

հիւր , ի , եր , միւսաֆիր :

հիւրանոց , ի , ներ , միւսաֆիրխանէ :

հիւրասեր , սիրի , սիրներ , միւսաֆիր ,

սէ վէն :

հմուտ , ի , ներ , վուգուֆ :

հմուտանալ , ացայ , ցիր , վուգուֆ օլմաք :

հնապանդ , ի , ներ , միւլէիուհ :

հնազանդիլ , եցայ , է , միւլէիւհ օլմաք :

հնար , ի , ներ , ֆէւտ :

հնարագէտ , գիտի , ներ , ֆէնթալաղ :

հնաւ , ցայ , ցիր , էսկիլէնմէք :

հնարել , եցի , է , փէյաահ էթմէք :

հնձան , ի , ներ , շիլէխանէ :

հոգալ , ացի , ա , մուգայէթ օլմաք :

դայլումաք :

հոգի , աւ , ներ , ճան :

հոգեւորիլ , եցայ , է , ճանլանմաք :

հոլով , ի , ներ , թէքէն . տէւր :

հոլովել , եցի , է , թէքէնլէմէք . տէւիրմէք :

հող , ի , եր , թօփրախ :

F 2

հո

հողագործ , ի , ներ . էքինճի :
հով , ու . եր . եկէ . բխզկեար :
հովանի . ու . ներ , քեօրկէ :
հովիւ . ի . ներ . շուպան :
հոտ . ու , եր . զօշու :
հատիլ , եցայ , է . զօշմար :
հոր , ու , եր . դույու :
հորթ , ու . եր , տանա . պուշաղլը :
հում . լիկ :
հարստ , ի . ներ . մաղրուլ :
հարստանալ , աջայ , ցիր . մաղրուլ լանմար :
հրամայել , եցի , է . պուխրմար . էմր
էթմէք :
հրաման , ի , ներ . որոյրուք . էմր :
հրաշք , ի . ներ . միւճիւզանթ :
հրանիբել , եցի , է . տաւէթ էթմէք :
հրեշտակ . ի . ներ . մէլայիք :

Ձ

Ձագ . ու , եր . հաւրու :
ձագառ , ի . ներ . խուհու :
ձախ . սօլ :
ձայն . ի . ներ . սէս :
ձանձրանալ . աջայ . ցիր . պէղմէք :
ձաւար . ի . ներ . պուլկուր :
ձգել , եցի , է . ուրաքմար :
ձեռք . աջ . էլ :
ձեռագիր . գրի . ներ . էլեաղլը :
ձե , ի . եր . քեօմ . պիչմ :
ձեկ , եցի . է . էսպապ պիշմէք :
ձի . ու , անք . աթ :
ձիւնոր , ի . ներ . աթլը :
ձիւնորիլ , եցայ , է . աթլանմար :
ձէթ . ձիթի . եր . ղէթեաղը . պէգիր :
ձութ . ձիթ . ձիթի . սաղլը :
ձուծ

Ժուռ . Զնի . Զներ . Գառ .
 Զկնորս . ի . ներ , պալլըքձ .
 Զմեռ . Զմուսն . ԴԸԸ :
 Զմերուկ . Զմերկի . ներ . Գառփուղ :
 Զող , ի . եր . պայրադ . սրբդ :
 Զոր . ու . եր . տէրե .
 Զու . Զւի . Զւեր . իւմուրթա :
 Զուկ , Զկան , Զկներ , պալլըք :
 Զրի . մուֆտ :

Ղ

Ղալաու . եանդըշ :
 Ղալատիլ . եցայ . է . եանդըմաք :
 Ղալիպ , ի . ներ . Գալլիպ :
 Ղարիպ . ի . ներ . Գարիպ :
 Ղեկ , ի . եր . տիւմէն :
 Ղեկավար . ի . ներ . տիւմէնձի .
 Ղոնիլ . եցայ . է . ութանմաք :
 Ղրկիլ . եցի . է . կեօնտէրմէք :

Ճ

Ճաթ . ի . եր . չաթլաք .
 Ճաթիլ . եցայ . է . չաթլամաք .
 Ճախտ , ի . ներ . անն .
 Ճաղ , ի . եր . պարմախլըխ :
 Ճամբայ , ու , ներ , եղ :
 Ճամեկ . եցի . է . եօլլամաք :
 Ճամբորդ . ի . ներ . եօլձի :
 Ճանանլ . թանըլ :
 Ճաննալ . ցայ . ցիր . թանըմաք :
 Ճանձ . ի . եր , օրնէք .
 Ճաշակիլ . եցի . է . տաւտմաք :
 Ճաշաղ . ի , ներ . տաղընըդ :
 Ճաշղիլ . եցի . է . տաղըթմաք :
 Բ , Զալ

Ծար , ի . եր . անբնան :
 Ծարել , եցի . է . փելյառն էթ մէք :
 Ծարոտարաբան , ի . ներ . լաֆզը տիւզ :
 Ծարպիկ , կի . ներ . լեզիկ :
 Ծեխկ . ի . եր . եռալի :
 Ծեխկել . եցի . է . եռամար :
 Ծեղ , ի . եր . տալ :
 Ծերմակ , մի . մկներ , պեեաղ . աք :
 Ծերմիկ . եցայ . է . պելյաղլանմաք :
 Ծղծղ . եցայ . է . թթիղլեմմէք :
 Ծմակ , եցի , է . օվալամաք . եզմէք .
 որսեկէմք :
 Ծնչղուկ , Ծնչղան . Ծնչղներ . սեր .
 լի . Գուշ :

Ծնարիտ . կերլէք :
 Ծնարեւել , եցի . է . կերլէքլեմմէք :
 Ծռռ . Ծռռն . Ծռներ , պալտը . պամաք :
 Ծրագ , ի . ներ . Ըլէք . մամ :
 Ծրագու . ի . ներ . մամեաղլ :

Մ

Մաղ . ի . եր . Ետալ . Գըլ :
 Մաղոտ , ի . ներ . Գըլ . Ետալ :
 Մախաթ , ի . ներ . շուփալտուղ :
 Մանուան . մանմի , ներ . ետալարի :
 Մանանուան . լաղապ :
 Մայր . մեր , մարեր . անա :
 Մահ , ա . ողիում :
~~Մահապար~~ , ի , ներ . ողիումէ լայլէք :
 Մաշ , ի . եր . Գաղպուր . էլէք :
 Մաշել , եցի . է . էլէմէք :
 Մամ . ա . եր . պոլիւք անա :
 Մանան . մանմի . մանմներ . իփլէք :
 Մանգաղ , ի . ներ . օրագ :
 Մանեւ , եցի , է . էկիւմէք :
 մա

Դանտալակ . ի , ներ . ձնէւէ :
 մալ . ու . եր . օղան :
 մանոր . եր . ութայ :
 մանարեւ , եջի . է . ոտղրամաք . ութաք
 լութմաք :
 մալեւ . եջի , է . ալընորմաք . իփու
 էթմաք :

մալաւ . ի . ներ . ալընմալ . իփուէնմալ :
 մալիկ . ի , ներ , փապուալ :
 մաուան , ի , ներ , քիլէր :
 մաան . փայ :
 մաանակից . իլնաք :
 մատ . ի . ներ . սլարմաք :
 մաուակ . ի , ներ . դարադ :
 մատղալ . ի . ներ . քեռփէ . կենճ :
 մաունի . նու . ներ . իուղոք :
 մասունիւ , եջի . է , դամալ լամաք :
 մարաք . ի , ներ . սամանլըք :
 մարդարեւ . ի , ներ . փիլղամակեր :
 մարգրիտ . բաի . ներ . ինճի :
 մարդ . ու . իք . ատէմ . ինսան :
 մարդակեր . ատամհէյիճի :
 մարդատպան . ատամոյաիուրէն :
 մարեւ . եջի , է . սոնտիւրմէք :
 մարիս . ի . եր . լըրա :
 մարմար . ի , ներ . մեռմա :
 մարփն . մառ . ներ . թէն :
 մարսեւ . եջի . է . հաղմէթմէք :
 մարտեյիւ . եցայ . է . ճէնկէթմէք :
 մարուր . թէփղ . փաք :
 մաքրեւ , եջի . է . թէփղլէմէք . փաք
 լութմաք :

մաքս . ի . եր . կեմրիուկ :
 մաքսազետ , ի . ներ . կեմրիուքճի :
 մղիւ . եցայ . է , քիւֆիւնմէք :
 մղան . ի , ներ , քիւֆիւնմալ :

անձ . ի . հր . պոփոք :
 անձնալ , ցայ . ջիւր , պոփոք :
 անձաւոր . ի . ներ . պոփոք :
 անգ . աջ . եր , կիւնահ :
 անգանդիւ , եջի . է . կիւնահ էթմէք :
 անգաւոր . ի . ներ . կիւնահքեար :
 անգու , ի . ներ , աւլ :
 անդ , ի . եր . պոփ :
 անկնիւ . եջի . է . Թէվսիր էթմէք .
 մաանէ վերմէք :
 անկումի , թեան . Թէվսիր . մաանէ :
 անկաւորանք . Թաազիր :
 անկաւորիւ , եջի , է . պլիւլամաք . Թաազիր
 էթմէք :
 աննիւ , ալ , իր , ուլմէք :
 անրանալ , ացայ , ջիւր , սոլունաք . լալաք-
 լանմաք :
 անրի . ի , հր . չպլիւլ :
 անրի . (նախադրութիւն) եւթըն :
 անրիւնալ , եջայ . ջիւր . եւթընլանմաք :
 անկանդիւ , եջի . է . պիրիքտիրմէք :
 աննիւ . բարանլք օլմաք :
 անարանիւ , եջայ . է . սեօղիլէն օլիր օլմաք :
 անայն . (մակրայէ) սալթ . եւթընկըղ :
 անլա . (մակրայէ) տայիմա :
 անջակ , ի , ներ . օլթամնայ :
 ան . մաի . մանր . էթ :
 անոք . մոքի . մոքեր . թիթիր :
 անթարիւ , եջի . է . Թէսէլէթմէք .
 կիւնկլու ալմաք :
 անթիւ . եջի . է . տիւրթմէք :
 անրատ , ի , ներ . մադատ :
 անալ , աջի . ա . դալմաք :
 անաշած . ի . ներ . դալմաք :
 անլակ . ի . ներ . լալիւթ . հզմթեար :
 անլիւլ . եջայ . է . եւթընմաք :
 մո

Բարձր (Թի, Թեան, Քենա խույ,
 մոխիր, խրի, ներ, քիւլ,
 մոմ, ի, եր, մոմ,
 մոմաթ, ի, ներ, մոմաթ,
 մոմաթ, ցայ, զիւ, մոմաթ,
 մոմ (Թի, ու, ներ, աւերի,
 մոմ (Թի, եցի, է, պաղաղամաթ,
 մոմաթ, ի, ներ, աւաթ,
 մոմ (Թի, Գարանի,
 մոմաթ, միւ, միւ, իժաթիւ,
 մոմաթ, միւ, միւ, ուրան,
 մոմաթ, միւ, միւ, աւաթ,
 մոմաթ, աւաթ, ա, աւաթ,
 մոմաթ, աւաթ, ա, մոմաթ,
 մոմաթ, ի, ներ, Գարան,
 մոմաթ, զիւ, զիւ, է (Թիւ,
 մոմաթ, միւ, ներ, եւ (Թիւ,
 մոմաթ, եցի, է, Թիւ,
 մոմաթ, մոմ, մոմ, Կիւ,
 մոմաթ, եցայ, է, իւ,

մօտ . եւսքըն .
 մօտակ , ի . ներ . սիւրի սինեկ .
 մօտենալ , եցայ , ցիր . եւսքընլամմաք .
 մօտիկ . ի . ներ . եւսքընճա .

3

Յագիլ . եցայ . ե' . ոսյմաք .
 յաղթիլ , եցի . ե . եկնկմէք .
 յամլ . եցի . ե' . կիճիքմէք .
 յայտնեւ , եցի . ե' . եւքեաբեկիթմէք .
 սկսան եկիմէք .
 յայտնի , եւքեաբե .
 յանդիմանել . եցի . ե . թաղիւ եկիմէք .
 Գ 3 յան

Զանկարծակի . (մակբայ է) Գաֆիլ
 յաջորդ . ի . ներ . խալիֆէ :
 յատուկ . ի . ներ . տիպ . տէօլէմի :
 յատուկ . պաշկա . ֆիրատե :
 յատուանալ . աջայ . ցիր . պաշկալանմաք :
 յարաժամ . (մակբայ է) ասյիմա :
 յարդեղ , եցի . է . իղլէթ էթմէք :
 յարմար . ի . ներ . ույլուն :
 յարմարեղ , եցի . է . ույտուրմաք :
 յարուցանեղ , ուցի . յարո . արիթտիրմէք :
 յաւիտեան , էպէտի :
 յափշտակեղ , եցի , է . գաքմաք . զտիւ
 լէն ալմաք :
 յենուլ . եցայ , է . տայանմաք . եասլանմաք :
 յետք . (նախադրութի է) սօնդրա :
 յետին , ի . ներ . սօնդրաքի :
 յիմար . ի . ներ . ահմաք :
 յիշատակեղ , եցի . է . անղմաք :
 յիշցք . ի . ներ . քիֆուր :
 յլանալ , աջայ . ցիր . համիլէ ռմաք :
 յլի . ի . ներ . համիլէ :
 յոյժ . (մակբայ է) չօք . զիստե . գաթը
 յոյս . ումուտ :
 յորգառատ . տաշկըն :
 յորժամ . (մակբայ է) նէզէման :
 յուլանալ . աջայ . ցիր . Թէմպէլլէնմէք :
 յուշ . (մակբայ է) կէճ :
 յուշանալ . աջայ . ցիր . կէճիքմէք :
 յուշացնել , ցուցի , ցուր , կէճիքտիրմէք :
 յուսալ . աջայ . ցիր . ումուտլանմաք :
 յուստիատիլ , եցայ , է . ումուտըքէսմէք :
 յստակեղ , եղի . է . Թէֆլլէմէք :
 յտակ . ի . ներ , տուրուք . զիւլալ . Թէֆլ .
 յոժարիլ . եցայ . է . մայլլանմաք . լուս
 զի ռմաք :

նիհար , ի . ներ . զապուռն , առլք ,
 նման , ի . ներ . սլենկղէյէն .
 նմանիլ . եղայ . է . պէնկղէմէք ,
 նշան . ի . ներ . նիշան ,
 նշանել , եցի , է . նիշանբանք ,
 նշանաւոր , ի , ներ . նիշանլը . պէլի ,
 նշենի , ու . ներ . պատուեմաղանլ ,
 նոր . ի . եր . հէնկի ,
 նորոգել , եցի , է . եէնկիլէթմէք ,
 նռնալիլ , եցայ , է . էքսիլմէք . թիւս
 քէնմէք ,
 նուշ . նշ . ներ . սլատուեմ ,
 նուռն . նուան . նռներ , նուռ .
 նստիլ . այ . նիստ , օթուրմաք ,
 նստ . աէյրէք . իւֆիա ,
 նստընալ , ցայ , ցիր . իւվիւլանմաք ,

Շ

Շաքաթ . ու . ներ . հաթթա . հուամեր
 թէսի ,
 շալկել . եցի , է . արդալամաք ,
 շահ , ի . եր . ֆայիտէ ,
 շահաւէտ , ի . ներ . հասիէթլի . ֆայրալը ,
 շահիլ . եցայ , է . ֆայրաւ էթմէք .
 քաղանմաք ,
 շաղախիլ , եցայ , է . սուլաշմաք ,
 շապիկ . շապիկ . շապկներ . կեմլէք .
 շառաւիղ . ի , ներ . շեօհլէ ,
 շամփուր , փրի , ներ . շիշ . քեդապիլի ,
 շատ , ի , եր . շօք ,
 շատախտ , ի . ներ . շօք սէյլէյէն ,
 շատակեր , ի . ներ . շօք հէյէն ,
 շատնալ . ցայ . ցիր . շալալմաք ,
 շարել , եցի . է . տիլմէք ,

շարժեւ . եղի . է՛ . դժբախտութեամբ .
 շարք . ի . եր . տիպի .
 շփեւ . եղի . է՛ . օվալամաք .
 շիմ . ի . եր . էլի .
 շէկ . ի . եր . գումարաւ . սարլ .
 շէք . ի . եր . հասիւ .
 շէլ . լծ . շեր . շաշը .
 շիւնեւ . եղի . է՛ . հասիմաք .
 շիտակ . ի . ներ . տաղրու .
 շիտեւ . եղի . է՛ . տաղրութեամբ .
 շիւղ . ի . եր . շեօփ .
 շիւթայ . ի . ներ . զէնքի .
 շիւրհ . ի . ներ . տաղլը . լուծի .
 շիւրհեւ . եղի . է՛ . տաղլը .
 շիւր . ու . ներ . տաղլար . տաղլ .
 շիւղ . ի . եր . տաղլ .
 շիւր . ի . եր . տաղլութ . տաղլ .
 շաւր .
 շաւայ . ի . ներ . շարսը . տաղլար .
 շաւն . շաւն . շեր . ինք . քեօփեք .
 շաւն . շիւ . շիւր . տաղլ . շիւ .
 շաւտ . (մակրայ է) թէղ .
 շաք . շիւ . շիւր . քեօփեք .
 շիւթայ . ի . ներ . տաղլ . քեօփեք .
 շիւթայ . եղի . է՛ . էլի .
 շիւթ . եղայ . է՛ . կիւղի .
 շիւթեւ . եղի . է՛ . դաւը .
 շիւթեւ . եղի . է՛ . էլի .

Ո

Ոգտակալ . Ճանը կեանկիւլոէն և
 օլոր , ի . ներ . պիւքիւմ :
 ոլորեւ , եցի , է . պիւքմէք :
 ոլոր . ի . ներ . պալտը կեփկի :
 օի . ի , եր . գարեղ :
 օխակալ . ի . ներ . գարեղ սաքլայան :
 ողբալ . ացի . ա . աղլամաք . ինկէնմէք :
 ողկուղ , կուզի , ներ , սալքըմ :
 ողորմած , ի . ներ . մերհամէթ իւռահիմի :
 ողորմիւ , եցայ , է . մերհամէթ էթմէք :
 ողջ . ի . եր . սաղ . սելիմ :
 ողջանալ . ացայ . ցիր . սաղլամաք :
 ողջոյն , աւի . ուններ . սելամ :
 օղջուներ , եցի , է . սելամ վէրմէք :
 ոչնչանալ . ացայ . ցիր . եօղօլմաք :
 օլինչ . հէշպիւլէյ . իւֆ :
 օլիւար , ի , ներ . գօյուն :
 օլիւ . օլի . ներ . քիւհլէ . պիթի :
 օսկի , ա , ներ . ալթլի :
 օսկոր , կրի , կրներ , կեէփք :
 օսոխ , ի , ներ , տաւաճ . իսկամ :
 օսպ . ի . եր , մերձիմէք :
 օսա , ի . եր , պուտաք :
 օսանաւոր , ի . ներ . պէրիթ :
 օտք . ի . եր . ալաք :
 օրք . ա . եր . եկթիմ . օքսիւզ :
 օրքանալ . ացայ . ցիր . եէթիմօլմաք և
 օքսիւզօլմաք :
 օրդի , ա , իք . օղուլ . էւլատ :
 օրդեքի , օրի . ներ . օղուլուի :
 օրդեքիւ , եցի , է . օղուլուի էթմէք :
 օրթ . ի . եր , տեկէկ :
 օրկլամօլ , ի , ներ . պօղաղնասարդու
 օրձ

որձ . ու . եր . էրքէկ :
 որումն , ի , ներ . զէ վան . տէ լծէ :
 որունել , եցի , է . ալաւմար :
 որովայն . ի . ներ . դառն :
 որսալ . աջի . ա . աւաւմար :
 որս , ի . եր , աւ :
 որսորդ , ի , ներ . աւճի :
 օւխտ . ի , եր , յահթ , իգրար :
 օւժով . ի , ներ . դու վէ լծի :
 օւխտաղանց , ի . ներ . յահթ ընա տուր ,
 մայան :
 օւխտաւոր . ի , ներ . զիարեթ ճի :
 օւխտել . եցի . է , յահթ է լծմար :
 օւղարկել , եցի . է . կեօնոիուրմէք :
 օւղիղ . տողրու . սալէ :
 օւղղափառ , ի . ներ . տողրու իմանլու :
 օւղտ . ըղտու . ըղտեր . տէ վէ :
 օւղտապան , ի . ներ . տէ վէ ճի :
 օւնենալ . եցայ . եցիր . մալիք օլմար :
 օւնեւոր , ի , ներ . վարլու . մալիք :
 օւնք . ի , եր . դաշ :
 օւշաթափել . ցայ . է . պայլըմար :
 աղըլայ օլմար :
 օւռիլ , եցայ . է . իլմէք :
 օւռանիլ . այ , իր . ոսկրէնմէք :
 օւս . ի . եր . օմուղ :
 օւտան . ի . ներ . եէհէն . չօք եէյէն :
 օւտեղք , ի . ներ , եէյիլէ ճէք . մանճա :
 օւտել . կերայ . կիր . եէմէք :
 օւրաք , ի . ներ . քեսեր :
 օւրախ . ի . ներ . լաղ :
 օւրախանալ . աջայ , ցիր . լաղ օլմար :
 օւրանալ . աջայ . ցիր , ինքեար է լծմար :

2

Չախու . ուի . ներ . չաղը . սղուչսք :
 չամիչ . չամիչ . չամիչներ . գուռու իւղեւմ :
 չար . ի . եր . չեռ . Քիւնա .
 չարահամ , ի . ներ . տուչման . զիան
 իստիւն :
 չարախնդաց , ի . ներ . զիանեկիւլիւն :
 չարիք . պէլա :
 չարչարանք . ի , ներ . ճէզա . իսկէնճէ :
 չարչարեւ , եցի . է . ճէզա զերմէք :
 չափ . ի , եր . ուլիւն :
 չափեւ , եցի , է . ուլիւն :
 չոր , ի . եր . գուռու :
 չորնաւ . ցայ . ջիր . գուռումաք :
 չոշան , ի . ներ . իփ . ուրղան :
 չքաւոր , ի . ներ . ֆաբիր . վարսը :
 չքիւլ , եցայ . է . չեքմէք :

Պ

Պիք . ի . եր . փեհրիզ :
 պալատ , ի . ներ . տէրայ :
 պախուրց , ի , ներ . իւլոր :
 պակաս , ի , ներ . էքսիք :
 պախիւլ . եցայ , է . էքսիւնք :
 պակասամիտ , մտի , մտներ . էքսիւնք :
 պահապան , ի , ներ . պէքճի :
 պահպանել . եցի , է . պէքմէք :
 պահել , եցի . է , սաքումաք :
 պահուի . սաքլը :
 պաշ , ի . եր . սովաք :
 պաշիւլ . եցայ , է . սովումաք :
 պաշտամաք , ի , ներ . տիւնի :
 պայ

պայծառ , ի . ներ , ընկնի . փառք :
 պայման . ի . ներ . շարթ .
 պայմանել , եջի , է . շարթ գոմար .
 պանդախտ . դիտի , ներ , դարիւյ , փառ
 ֆիր .

պանիր . պանրի . ներ , փէյնիր .
 պաշար . ի . ներ . պումանիա . հօլաղզը :
 պաշտել . եջի . է . թափմար .
 պառաւ . ի . ներ , զօնա դառը :
 պատ . ի . ներ . տոնար :
 պատահել , եղայ . է . ըստտ կէլմք :
 պատանք . ի . ներ . քէֆին .
 պատառ . ի . ներ . լըմար :
 պատուել . եջի . է . երթմաք :
 պատասխան , ի , ներ . ճէվարդ :
 պատասխանել . եջի , է . ճէվարդ վերմէք :
 պատուել . ի . ներ . զըն :
 պատեն . վաճիրդ :

պատերազմ , ի , ներ . ճէնկ .
 պատերազմել , եղայ . է . ճէնկ էթմէք :
 պատժատարտ , ի . ներ . դաղէպէ միւս
 տահաք .

պատժել , եջի . է . դաղէպ վերմէք :
 պատիժ , ժի , ներ . դաղէպ :
 պատիւ , պատւի . ներ . ինթիֆայ
 էլէթ .

պատկերք , ի . ներ , սուրաթ :
 պատճառ . ի . ներ , սէպէպ :
 պատճառել , եջի , է . սէպէպ օլմար :
 պատմութի , թհաւ . նար :
 պատմել . եջի . է . նար էթմէք :
 պատկերահան , ի . ներ . սուրաթ ընթէն :
 պատռել . եջի , է . ինթիֆաթ էթմէք :
 իգէթ էթմէք :

պատռելիք , ի . ներ . թէմպէն :
 պատռելիքան , ի . ներ . էմպ :

Պատուիրեւ . եղի . է' . սուշուրմաք . էմբ
էթմէք :

պատուհան . ի . ներ . փենճերէ :
պատուհան . ի . ներ . դազէպ . սեւա .
գաւառ :

պատուհանի . եղի . է . գաւ . սելմէք :
պատուած . ի . ներ . երթմէք :
պատրեւ . եղի . է' . փալէն էթմէք . աւ
տաթմաք :

պատրաստ . ի . ներ . հաշըր :
պատրաստել . եղի . է . հաշըրլամաք .
սլարան . ի . ներ . հաթմ :

պարսպ . ի . ներ . սոյ :
պարսել . եղի . է' . պոշաթմաք :
պարսք . ի . ներ . պոնճ :

պարսլա . ի . ներ . սեմիլ .
պարգի . ի . ներ . պաշըշ . հիտայէ .
պարգենել . եղի . է . պաշըշ վերմէք :

պարգափա , մոի . ներ . պլուն .
պարխապ . պարսպի . պարսպներ հիտար .
պարծենալ . ցայ . ցիր . ոսկիւնմէք :

պարկ . ի . ներ . տաղարճէք :
պարկեշտ . ի . ներ . էտէպի :
պարկեշտանալ , արայ . ցիր . էտէպիլէն
տուրմաք :

պարոն . ի . ներ . աղայ . պէկ :
պարտապան . ի . ներ . պոնճու :

պարտասէր . ուրոջ , ներ . պոնճ . ահապր :
պարտուոր . ի . ներ . սոնճու :

պարտաշորի , եղի . է . պոնճու էթմէք :
պարտեղ . ոիլի , ներ . պոտան , պահա :
պարտիզան . ի . ներ . պահա :

պարտիզ . ի . ներ . պլաք :
պարիկ . տկի , տկեր . քիշէկ :
պիծակ . ի . ներ . էլէք առըն :
պիշ

պիղծ . պղծի , պղծեր . մուռտառնէ՛ծիս .
 պինտ . փէք .
 պիտոյ , ի . ներ . լազըմ . կերեքի .
 պիտոյանալ . աջայ . ցիր . լազըմ պմաք .
 պղինձ , պղնձի , ներ . պաղըն .
 պղծել . եցի , է' . մուռտառյամաք .
 պղտոր . ի . ներ . պուլանըք .
 պղտորիլ , եցայ , է . պուլանմաք .
 պընակ , ի . ներ . լսնաք .
 պնդիլ . եցի . է , փէքլէթմէք .
 պնդանալ . աջայ . ցիր , փէքլէնմէք .
 պոչ . ի . ներ . գալյուք .
 պոյտ . ու , ներ . չիօպէկ .
 պուտ . պոի . ներ . տամլա .
 պուկունք . ի . ներ . տօսադ .
 պսակ , ի . ներ . թաճ . իստիՔան ,
 պտուկ . ոլոկի . պոկներ . չիօմլէկ .
 բլտուտ , ի . ներ . տօլանըք . տօլալըք .
 պտուղ . պտղի , ներ , եէմիլ . միլլէ .
 պրծիլ . ծայ . ծիր . դուրթուլմաք .
 պօղսլատ . ի . ներ . չէլիլ :

2

Ջահ . ի . ներ . մալալա .
 Ջաղացք . ի , ներ . տէկիրմն :
 Ջանք . Ճհահթ .
 Ջանալ . աջի , ա . Ճհահթէ էթմէք .
 Ջատագոգիլ . եցի , է' . հանըքմաք ,
 սուլսաւղկեօստէրմէք .
 Ջարդել . եցի . է . տօղրամաք . դումաք .
 Ջեշ . ի . ներ . սինկիր .
 Ջիլ . Ջի . Ջիւր . սինկիր .
 Ջիջել . եցի . է' . պօղմաք .
 Ջոկել . եցի , է . այրըլթմաք . սէլմէք .
 Ջորի . ու , ներ . դաթըր :

Զուլհակ , ի , ներ . շուլֆա :
 Զուլսուաի , ի , ներ . շիֆթ :
 Զուր , ջրի , ջրեր , սու :
 Զրեւ . եցի . է . սուլարմաք . սուլարմաք :

Ռ

Ռամիկ , ռամիկ , ներ , յէմումի , սիհօն :
 ռինտ , էրի :
 ռոկվիւ , եցայ . է , սղշմաք :

Ս

Սախաւ , աղ :
 սահիւ . եցայ . է . սիւրլմէք . սըյրլմաք :
 սու . ի . եր . արաղա :
 սահտ . ի . եր . հաւան :
 սանդուխտ , զխտի . ներ . մերտիվէն :
 սանտր . ի . եր . տարաք :
 սանտրեւ , եցի , է . տարամաք :
 սուռն , ի . եր . սլուղ :
 սառիւ , եցայ , է . տօնղմաք :
 սառուց , ի , ներ . սլուղուք :
 սատկիւ , եցայ , իր . կէպէրմէք :
 սատուանայ , ի , ներ . շէյթան :
 սաք , ի , եր . տաղ :
 սարսափիւ , եցայ , է , դօւդուիլէն թի .
 թրէմէք :
 սաւան , ի , ներ . տիւրիւկ :
 սնիւ , ի . եր . դաւուռն :
 սնի , ի , եր , սահտիան :
 սեղան , ի , ներ . սօֆրա :
 սեղմեւ , եցի , է . սըյրլմաք :
 սեր . ի . եր . դայմաք :
 սերիւիւ , ի . ներ . հայվա :
 սերմն

սերմն , ի , նր , Թահում :
աերմանել , եցի , է . Թահում պրտմաք .
էքմէք :

սերտել , եցի , է' . էղպէրլէմէք :
աեմականել , եցի , է , զախալնա կէշիրմէք :

սէր , սիրու , մուհապէթ :
սիսեռ , սիսուի , ներ , նահում :

սիրամարդ , ի . ներ . Թաւուղ զուլը :
սիրել , եցի , է . սէվմէք :

սիրուն , ի , ներ . կիօղէլ . էյի :
սղալ , ի . ներ . եանկլըլ :

սղալիլ , եցայ , է' , եանկլմաք :
սկզբ , սկզբի , ներ , իփախտա :

սղկել . եցի , կէ . էվմէք :
սղել , եց , Թողսղէ , սլահալու օլմաք :

սղոց . ի . ներ . տէստէրէ :
սղոցիլ , եցի , է . տէստէրէլէմէք :

սնիլ , եցայ , է' . սէսլէնմէք :
սնուցանել , ուցի . սլէսլէ Թմէք :

սնտուկ , սնտկի , սնտկներ , սանտք :
սոսինծ , ընծի , ներ , ԹուԹկալ :

սոսկ . (մակբայ է) սալթ :
սով , ու , եր , զլթլւք :

սովոր . ի . ներ . ոսկրէնմիլ :
սովիլ , եցայ , է' . ոսկրէնմէք :

սունկ , սնկի , սնկեր , մանթար :
սուղ , սղի , սղեր , սլահալը :

սուտ , ստի , ստեր , ետլան :

սուր , սրի , սրեր , զլլլլ :

սուրբ , սրբու , սրբեր , էվիա :

սպաննել , եցի , է' . ոսլտիւրմէք :

սպասաւոր , ի . ներ . հղմէթ էտէն . հղմէ-

Թքեար :

սպասաւորել , էցի . է . հղմէթ էթմէք :

տպտել , եցի , է . դաթլանմաք . սէք-

լէմէք :

տպի-

ապիտակ . ի . ներ . պէյաղ :
 ապիտականալ , աջայ , ջիր , ալեհաղանմաք :
 ստախոս . ի , ներ . ետլան սոյլէյէն :
 ստեղծել . եջի . է . հարաթմաք :
 ստեղծմած , ի . ներ . եարատրմը :
 ստիպել . եջի . է . դուէթմէք :
 սորյգ . թահգիք :
 ստուգել . եջի . է . թահգիկլէմէք :
 ստանալ . աջայ , ջիր . դազանմաք :
 ստոճեր , ի , ներ . քիօրկէ :
 սրահ . ի . ներ . աշու , հայաթ :
 սրբել . եջի , է . թէմիլլէմէք :
 որել . եջի . է . պիլլէմ :
 սրտագետ , դիտի . ներ . դայիպպիլլէմ :
 Քիքիր պիլլէն :
 սրտոտ , ի . ներ . իւրէքլի :
 սև . ի . եր . դարս :
 սևնալ , ջայ , ջիր . դարալանմաք :

Ա

Ատղել , եջի , է . սէկիրթմէք :
 վախ . գորդու :
 վախնայ , ջայ , ջիր . գօլդմաք :
 վախճան , ի . ներ . սօնդ . ադլուլթ :
 վաղն . ետլն :
 վաղուց . (մակքայէ) չօքուան :
 վաճառել , եջի . է . սաթմաք :
 վաճք , ի . եր , մանաստրը :
 վաճի , ի . եր . մամլէ :
 վառել , եջի . է . ետքմաք :
 վառատակ . ալի , ներ . դազանմաք :
 վառակիլ , եջայ , է . դազանմաք :
 վառ . ի , եր . քէնա :
 վառտանալ . աջայ , ջիր . Քէնալանմաք :
 վարդ . ի . եր . կիւլ :

վար

վարպետ , ի . ներ . ուստա :
 վարձ , ու . եր . քիրա : հար :
 վարձել , եցի , է . քիրալամաք :
 վեր . վերի , հարա :
 վիշ . վղի . վեր . պոյըն :
 վիշտ . վրտի . վրտեր , աղբ . ճէ Քա :
 վրտանալ , աջայ , դիր , ինձինմէք . ճէ
 Քա չէքմէք :
 վրաւոր , ի . ներ . նարալը :
 վրաւորել . եցի . է . նարալամաք :
 վկայ , ի , ներ , շահրա :
 վկայել , եցի , է . շահիրտ : թիք է թ մէք :
 վկայութի . թեան . շահիրտ : թիք :
 վճարել , եցի , է . ոստ : մէք :
 վճիռ . վճի . ներ , սիճիլ :
 վճել . եցի . է . սիճիլ է թ մէք :
 վրաս , ու . ներ . զարար . դիան :
 վրանել , եցի . է . զարար վերմէք :
 վրանդաւոր , ի , ներ , մախտի արալու :
 վրէժ . ի . ներ . հայֆ . քէն :
 վրէժ ինդրել . եցի . է . հայֆ արմար :

S

Տալ , տո՛ւի . տուր . չէրմէք :
 տախտակ . տկի . տկեր . թահտա :
 տաղ , ի . եր . քէել . քէելէլ :
 տաղել , եցի , է . տաղլամաք :
 տաղտկանալ . աջայ . ցիր . աճիլ զըմէք :
 տանձ , ի . եր . արմաւո :
 տանջանք , ի . ներ . ճէղա . սիտէ թ :
 տանջել , եցի . է . ճէղա վերմէք :
 տաշել , եցի . է . հանաք :
 տաշիղ . ի . ներ . հանղա :
 տաշտ , ի . եր . թէքնէ :

տանալակ . ի . ներ . թաւաւ :
 տառակել , եղի . է . դաւաւումաք . պիւր
 համ էթմէք :
 տառ . ի , եր . հառք :
 տասանորդ , ի , ներ , օնտալելի :
 տասանորդէլ , եղի , է . օնտալելի ալմաք :
 տաւաթամ . (մակբայէ) վախտաւղ :
 տաւաթամ . պէվադթ :
 տաւաթակուսանք , ի . ներ . չիթէ միւշիւլ :
 տաւաթակուսել , եղայ , է . չիթէլէնմէք :
 տաւի , ու , ներ . հլլ :
 տաւիակ , ի . ներ . հասաւ :
 տաք . ի , եր . սընաք :
 տաքնալ . ցայ , ջիւ , լոճնմաք :
 տաքդիւլ , ի , ներ . պիւպէն :
 տըդիւլ , ի . ներ . չիթիւն :
 տըգիւլանալ . աղայ , ջիւ , չիթիւնէնմէք :
 տղէտ , տղիտի , ներ , պիւլմիւն :
 տեղ . ի , եր . եր :
 տեղաւորել , եղի , է . եւրլէլիւմէք :
 տեղեակ . վուդուգ :
 տեղեկանալ , աղայ , ջիւ . վուդուգ օրմաք :
 տեւնալ , աղի . ա . հասաւ . թ չէքմէք :
 տեւնտ . ի . եր . լոլթմա :
 տեւք , ի . եր . կեօրիշ :
 տեւնէլ , տեւսայ , տեւ . կեօրմէք :
 տերեւ , ի , ներ . եւափրաք :
 տէր , տիրոջ , տիրւտիք . սահապ :
 տեւաւեր , ի , ներ . եվլըրըճ :
 տիկ , տիկի , տիկեր , թուլում :
 տիկին . տիկնոջ , ներ , խաթուս :
 տիրել , եղի , է , զապիթ էթմէք . սահապ
 օլմաք :
 տիւմար . ի . ներ . պիւլմէլ :
 տիւտար , մլուլ :
 տիւրիւլ , եղայ , է . մլուլ օլմաք :
 տկար

տեար , ի . ներ . զայիժ , զապուռն :
 տեարանայ , աջայ . ջիր . զայիժ Լանմաք :
 տկտր , ի , ներ , լույլիք :
 տղայ , ի . տկներ , տղան , լուսնուք :
 տղայանայ , աջայ , ջիր . լուսնուք Լանմաք :
 տղակուծի , թեան , լուսնուք Լուսն :
 տնանկ , ի , ներ . փաքիլ :
 տուգանք , ի . ներ . ճիւղիմե :
 տուգանել , եջի . է' . ճերիմիէմէք :
 տուն . տան , տներ , է՛վ :
 տուրք . վերիկի :
 տրորել . եջի , է' . էզիմք :
 տրամիլ , եջայ , է' . զաստիքի թէնմէք :
 տրտում . զաստիքի թէն :
 տան . ի , եր . տայրամ :

Ր

Րոպպե . տաղ զեզդէ . փախտ :
 րաբունի . յիտլամէ , մուալլիմ :

Յ

Յախ . ի , եր , լալլե :
 ջան , ի . եր , տլլաք :
 ջաննալ , ջայ , ջիր . տլլաք Լանմաք :
 ջանաք , ի , ներ , գուռու :
 ջանքիլ , եջայ , է' . գուռումաք :
 ջան , ի , եր , էքիմ :
 ջանել , եջի . է' . էքմէք :
 ջանկալ , աջայ , ջիր . հերեթէնմէք :
 ջաւ , . եր . աէրտ . աղրը :
 ջաւիլ . եջայ , է' . աճըմաք . աղրըմաք :
 ջաւոտ . ի , ներ . մարաղք :
 ջէխ . ի . եր . լամուռ :
 ջէղ . ի , եր , ալ , տինիլէ :

ցերեկ . ի , ներ , կիւնախաղ :
 ցեց , ի , եր . կիւնաղ :
 ցեցոտ , ի , ներ , կիւնաղ :
 ցից . ցըժի , ցըժեր . գաղաթ :
 ցնծալ , ացայ , ցիր , շաղ օղմաթ :
 ցորեն , ի , ներ , պուղտայ :
 ցուրտ , ցրտու , ցրտեր , սօվուք :
 ցըցընել , ցըցուցի , ցըցուր , կեօստէլմէք :
 ցրոնել , եցի , է' . տաղըթմաթ :
 ցրտանալ , ացայ . ցիր , սօվուք :

Վ

Վաթառ , սարըշ :
 վաճաթել , եցի , թէ . սարմաթ :
 վախալիլ . այ , իր , գաղմաթ :
 վախաստական , ի , ներ . գաղմաթ :
 վախել , եցի , է' . գաղմաթ :
 վախել , ի , ներ . սարըշ :
 վախտ , ի , եր . օտուռ :
 վախաստ , ի , ներ , գաղմաթ :
 վառք , ի , եր . տաղթանաթ :
 վառիլ , եցայ , է' . սարըլմաթ :
 վառթամ , ի , ներ , զէնկին :
 վասրեմանալ , ացայ , ցիր , զէնկինէնմէք :
 վեզե , ի , եր . գաթու զանաւոր :
 վեհայ , ի , ներ , կիւնաղ :
 վեթտած , ի , ներ , իփրէնմիշ . զւրուպուշ :
 վլած , ի , ներ , էլքլք :
 վլիլ , վլայ , վլիլ , էլքլմաթ :
 վնտուել , եցի , է' . տրամաթ :
 վլիլ , եցի , է' . տաղթամաթ :
 վշուրք . ի , ներ , էլքլք թեօքիւնթիսի :
 վոխ . օտուռ :
 վոխել , եցի , է' . տէկիլմէք :
 վոխանորդ , ի , ներ . վեթիլ :

փոխառու , ի , ներ . ոստիւնչվերէն :
 փոխարէն , արինի , ներ , մուշասխէ ,
 պէտեղ :

փոխարինել , եցի , է' . մուշասխէ լինի
 վերմէք :

փող , ի , ներ , մանկղըր :
 փողրանկ , ի , ներ . քիւնկ :

փոշի , ու , ներ . թօղ :

փօս , ի , ներ . չուղուռ :

փօսել , եցի , է' . չուղուռ է թմէք :

փօր , փօրու , ներ , դառն :

փօրած , ի , ներ , դաղըմշ :

փօրել , եցի . է' . դաղմաք :

փօրմանք , ի , ներ , պէլա :

փօրմել , եցի , է' . թէ ճիւղէ է թմէք
 սեռմաք :

փութով . (մանքայ է) թէղ :

փութալ . աջի , ա , թէղ լինմէք . է վէթ
 լինմէք :

փուշ . փշ . փշեր . թիփէն :

փուռ . փռան . փռներ . փռուուն :

փուռ . փախ . փոներ , չիւրուք :

փութ , փքի , փքեր . քնօրուկ :

փոքր . քիւլճուկ :

փոքրանալ , աջայ , յիւ , քիւլճիւկ
 լինմէք :

փոքրիկ . քիւլուճիւք :

փոքրաւոր , ի , ներ , հզմէթքեար :

փշել , եցի , է' . իթիւրմէք :

փռած , ի , ներ , սերիւթշ :

փռել , եցի , է' . սերմէք :

փռնդտալ , աջի , տա . անդարմաք :

փռիւն , եցի , է' . դուամաք :

փռտած , ի , ներ , չիւրուճիւշ :

փռտիւլ , եցայ , է' . չիւրումէք :

փրկել , եցի , է' . դուրթարմաք :

փրկիչ, ի, ներ. դուրթարընը :
 փրփուր, ի, ներ. քեփիւք :

Ք

Քած, ի, եր, տիյի :
 քակել, եցի, է'. սեղմէք :
 քահանայ, ի, ներ. փափաղ :
 քաղաք, ի, ներ. շէհիր :
 քաղաքացի, ու, ներ. շէհիրի :
 քաղցր, ի, եր, տաթլը :
 քաղցրանալ, աջայ, ցիր, տաթլը քանաք :
 քամակ, ի, ներ, արդա. սըրթ :
 քամել, եցի, է'. սեղմէք :
 քամի, ու, ներ, բուզկետ. եկել :
 քայլ, ի, եր, ապըմ :
 քայլել, եցի, է', հերիմէք :
 քաշել, եցի, է', չէքմէք :
 քար, ի, եր, թաշ :
 քարկոծել, եցի, է', թաշամաք :
 քարահատ, ի, ներ, տաշմէք :
 քարոզ, ի, ներ, վայըլ :
 քարոզել, եցի, է', վայըլ վերմէք :
 քաջախ, քաջիի, սիրքէ :
 քերթել, եցի, է', տերի իուզմէք :
 քերիւ, եցի, է', դաշմաք :
 քէնարար, ի, ներ, քիւսէն :
 քէնանել, արի, արէ', քիւսմէք :
 քիթ, քթի, քթիւր, պուսուս :
 քիչ, քփ, քիւր, աղ :
 քնանալ, աջայ, ցիր, ուիւմաք :
 քննել, եցի, է', թէքթիշէթմէք :
 քիշիւ, եցի, է', գոզմաք. սիրմէք :
 քուն, քնու, եր, սքու :
 քուսակ, ի, ներ, թայ :

բրտինք , տնքի . տնքներ . թեո :
բրտնիլ . եցայ , է' . թեոյնմք :

O

Օգնական . ի , ներ . ետրտրմք :
օգնել . եցի . է' . Լարտրմ էթմէք :
օգուտ . Գայիտէ :
օգտակար . ի . ներ . Գայիտէի :
օթեան , ի . ներ . Գունար հերի :
օթեանիլ , եցայ , է' . Գունար :
օշ . ու , եր . երլան :
օշ . ի , եր , հալգա , քիւփէ :
օտար . ի , ներ , ետտ :
օտարական . ի , ներ , եապանճի :
օտարանալ , ացայ . ջիլ' . եաոտմաք :
օր . առուր . եր , կիւն :
օրոցք . ի , ներ , պէշիկ :
օրէնք . ի . ներ , զանն :
օրհնել , եցի . է' . խայլը տոհա էթմէք :

Ա Ե Ր Զ :

ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ
ԵՐԵՎԱՆ
ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ
ԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ
ԵՐԵՎԱՆ
ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ
ԿՈՄԻՏԵ
ԵՐԵՎԱՆ